

پارسی زبان

واژه نامه کوچک پارسی میانه

فرهنگستان زبان پارسی

به نام خدا

واژه نامه کوچک پارسی میانه

گروه گردآورندگان

فرهنگستان زبان پارسی

فرهنگستان زبان پارسی
تهران ۱۳۹۱

سرشناسه : گروه گردآورندگان، فرهنگستان زبان پارسی
عنوان و نام پدید آورنده : واژه نامه کوچک پارسی میانه / گروه گردآورندگان
مشخصات نشر: تهران : ۱۳۹۱

ISBN :978-964-00-7415-6

وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع : زبان و ادبیات فارسی
رده بندی کنگره : ۳ ز ۲ ف ۱۰/۶ P
رده بندی دیویی : ۹۰۳
شماره کتابشناسی ملی : ۱۱۱۴۳۸۴

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۰-۷۴۱۵-۶

انتشارات فرهنگستان زبان پارسی : ۴

تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین پلاک ۴۱۳

چاپ: نخست

شمارگان: ۱۰۰۰

سال انتشار: ۱۳۹۱

چاپ: فرزاد

صفحه آرای: بابک کیهانی

حروفچینی کامپیوتری: الوند نگار

OPEN ACCESS Freely available online

This Book is Freely available online.

This is to give readers the rights to copy, redistribute, and modify this book and requires all copies and derivatives to be available under the same license.

Copyleft 2012

بکارگیری این نسک و پخشودن آن در تارکده جهانی آزاد است.
خوانندگان می‌توانند نوشتار این نسک را پخش نمایند و یا آنرا پس از ویرایش بازپخش کنند.
چاپ این نسک، برای همگان آزاد می‌باشد.

فرهنگستان زبان پارسی

۱۳۹۱ خورشیدی

وازنامه دجک

پارسمانه

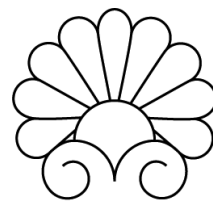

پیشگفتار:

"زبان پارسی میانه" برای نزدیک به ۱۰۰۰ سال (در زمان اشکانیان و ساسانیان) تا پیش از تازش عرب‌ها، در ایران روایی داشته است. پارسی میانه همسانی بسیار فراوانی چه از دیدگاه واژگانی و چه از دید دستوری با پارسی امروزی دارد و با اندکی تیزنگری می‌توان آنرا دریافت. پارسی میانه گنجینه بسیار ارزشمندی از واژگان پارسی را در بر دارد که بسیاری از این واژگان هنوز بگونه دست نخورده در پارسی امروزی بکار می‌روند. ولی فسوسانه بسیاری از واژگان "پارسی میانه" نیز پس از تازش عرب‌ها به ایران، به دست فراموشی سپرده شدند.

در این واژه‌نامه کوشیده شده است، بخشی از این گنجینه بزرگ زبان را بشناسانیم، شاید بتوان از برخی از واژگان پارسی میانه در پارسی امروزی نیز بهره بریم.

abar burdan / سَرِدَا رَاوِسَا / آبر بُورَدَن : به عهده گرفتن.

abar rasidan / سَرِدَا رَسِدِدَوِسَا / آبر رَسِیدَن : رسیدن به.

abar madan / سَرِدَا مَدَوِسَا / آبر مَدَن : از عهده کاری برآمدن.

abar nišastan / سَرِدَا نِشِستَن / آبر نِشِستَن : ۱- بر تخت نشستن ۲- برنشاندن، منصوب کردن.

abar nigeridan / سَرِدَا نِیگرِیدَن / آبر نِیگرِیدَن : توجه کردن.

abar nihumbidan / سَرِدَا نِیهُمبِیدَن / آبر نِیهُمبِیدَن : پنهان - مخفی کردن.

abartan / سَرِدَا اَبَرْتَن / آبرْتَن : خودپسند، مغرور، متکبر.

abartan / سَرِدَا اَبَرْتَن / آبرْتَن : خودپسندی، غرور، تکبر.

abar dar / سَرِدَا اَبَرْدَر / آبرْدَر : بالاتر، مافوق.

abar dom / سَرِدَا اَبَرْدُم / آبرْدُم : بالاترین.

abar dom / سَرِدَا اَبَرْدُم / آبرْدُم : بالاترین.

abarzin / سَرِدَا اَبَرزین / آبرزین : ۱- مَشک ۲- چادر، خیمه، سراپرده کردن ۳- ناقص - کم کردن.

abar gar / سَرِدَا اَبَرگَر / آبرگَر : ایزد، خداوند، باریتعالی.

abar grifan / سَرِدَا اَبَرگْرِیفَتَن / آبرگْرِیفَتَن : برگرفتن، برداشتن.

abar menišn / سَرِدَا اَبَرْمَنِشَن / آبرْمَنِشَن : خودپسند، مغرور، متکبر.

abarmān / سَرِدَا اَبَرْمَان / آبرْمَان : متصدی، مسئول، رئیس.

abarmānd / سَرِدَا اَبَرْمَانْد / آبرْمَانْد : ۱- ارث، میراث ۲- امتیاز.

abarmānig / سَرِدَا اَبَرْمَانِیگ / آبرْمَانِیگ : آزاده.

a / ا : پیشوند نایش (نهی) است که به صورت آن an و آن ana نیز آمده است.

abajak / سَرِدَا اَبَجَک / آبَجَک : ناتراویدنی، ناپالودنی، غیر قابل پالایش نگاه کنید به بجک.

abaxš / سَرِدَا اَبَخَش / آبَخَش : ۱- پشیمان، تواب، نادم ۲- پشیمانی، توبه، ندامت.

abaxšāvand / سَرِدَا اَبَخَشْاَوَند / آبَخَشْاَوَند : متأسف.

abaxšāy / سَرِدَا اَبَخَشْاَی / آبَخَشْاَی : بخشودن، عفو - گذشت - رحم کردن، آمرزیدن.

abaxšāyidan / سَرِدَا اَبَخَشْاَیْدَن / آبَخَشْاَیْدَن : بخشودن، عفو - گذشت - رحم کردن، آمرزیدن.

abaxšāyīšn / سَرِدَا اَبَخَشْاَیِشَن / آبَخَشْاَیِشَن : بخشایش، رحم، غفران، آمرزش، عفو.

abaxšāyīšnig / سَرِدَا اَبَخَشْاَیِشَنِیگ / آبَخَشْاَیِشَنِیگ : بخشاینده، دلسوز، غفور، آمرزنده، باگذشت.

abaxših / سَرِدَا اَبَخَشْیِه / آبَخَشْیِه : پشیمانی، توبه، ندامت.

abar / سَرِدَا اَبَر / آبر : ۱- بالا، بر، روی، فوق، سطح ۲- برتر، بالاتر.

abar āxrāmidan / سَرِدَا اَبَر اَخْرَامِیدَن / آبر اَخْرَامِیدَن : خرامیدن، عشوهِ کردن.

abar āxistan / سَرِدَا اَبَر اَخِیستَن / آبر اَخِیستَن : برخاستن، قیام کردن.

abar āmadan / سَرِدَا اَبَر اَمَدَن / آبر اَمَدَن : طلوع کردن، دمیدن.

aboxšudan / اَبَخْشودَن / بخشودن : بخشودن، عفو - رحم کردن، آمرزیدن.

abesar / اَبَسَر / افسر، تاج.

abespārdan / اَبَسپاردَن / سپردن، واگذار کردن، تحویل دادن، تفویض کردن.

abestāg / اَبَستاگ / اوستا.

abestān / اَبَستان / اوستا ۲ - اعتماد، اطمینان.

abesihsn / اَبَسِیهشَن / خرابی، ویرانی، انهدام، تخریب، انفجار.

abesihin / اَبَسِیهین / نابود - ویران - تخریب - منهدم - منفجر کردن.

abesihinidan / اَبَسِیهینیدن / نابود - ویران - تخریب - منهدم - منفجر کردن.

abd / اَبَد / شگفت آور،

abdash / اَبَدَشَت / دست پناه بخشی از زره که دست را در برابر ضربه شمشیر دشمن محافظت می‌کند.

abdom / اَبَدَم / آخر، عاقبت، نتیجه، سرانجام، فرجام.

abdomih / اَبَدُمیه / پایان، انتها، اختتامیه.

abd sahist / اَبَدَسَهیست / شگفت - اعجاب انگیز، تعجب آور.

abd sahistan / اَبَدَسَهیستان / اعجاب انگیز بودن، شگفت انگیز نمودن، تعجب آور بودن.

abdi / اَبَدیه / شگفتی، تعجب.

abāxtar / اَبَاختر / سیاره ۲ - شمال.

abādānixšā / اَبَادَانِخشا / ناتوان، ضعیف ارابه.

abādyāvand / اَبَادِیَاوند / ناتوان، ضعیف.

abarviz / اَبَرَوِیز / موفق، کامروا، پیروز.

abarvizih / اَبَرَوِیزیه / موفقیت، کامروایی، پیروزی.

abarig / اَبَرِیگ / برتر، عالی، فوق العاده.

abarigān / اَبَرِیگان / برتر، عالی، فوق العاده.

abar ag / اَبَرِاگ / برتر، عالی، فوق العاده، سوپر.

abar agān / اَبَرِاگان / برتر، عالی، فوق العاده، سوپر.

abar uz / اَبَرِاؤز / نیرومندتر، پرتوان تر، توانا تر، توانمندتر، قوی تر.

abar uz / اَبَرِاؤزیه / تسلط، اقتدار، قدرت نیرومندی، توانمندی.

abaštā / اَبَشتا / قانون.

aband / اَبَند / نادرست، غلط، منحرف.

abandih / اَبَندیه / نادرستی، غلط بودن، انحراف.

abahr / اَبَهر / تقسیم - بخش - بهر نشده، کامل ۲ - محروم، بی بهره.

abavam / اَبَاوَم / آوَم شدم : (اوستایی: بوم؛ سنسکریت: آوَم).

abavandak / اَبَاوَنَدک / ناقص، ناکامل ۲ - نیازمند، تهیدست، فقیر، مستضعف، تنگدست، بینوا.

abavandakih / اَبَاوَنَدکیه / نقص، نقصان، ناکاملی.

abaydāg / اَبَایدَاگ / نامرئی، غیبی، ناپیدا، نادیدنی.

abaydāgih / اَبَایدَاگیه / نامرئی - غیبی بودن، ناپیدایی، نادیدنی بودن.

aboxšāyind / اَبَخْشاییند / بخشایند، ببخشند، عفو - گذشت - رحم کنند.

abāg / اباگ / درس ۱ - با، به وسیله ۲ - همراهی، تشییع.	abādyāvandih / ابادیاوندیه / درس ۱ - آبادیاوندیه : ناتوانی، ضعف.
abāgih / اباگیه / درس ۱ - اباگیه : کمک، همراهی، همدستی، همکاری، شراکت، پشتیبانی، حمایت.	abārun / ابارون / درس ۱ - ابارون : ۱ - وارون، غلط، نادرست ۲ - مجرم، گناهکار.
abāgin / اباگین / درس ۱ - اباگین : همراهی کردن.	abārunih / ابارونیّه / درس ۱ - ابارونیّه : جرم، گناه، بزه تبار از دو تبار، از دو.
abāginidan / اباگینیدن / درس ۱ - اباگینیدن : همراهی کردن.	abārig / اباریگ / درس ۱ - اباریگ : دیگر، آخر.
abām / ابام / درس ۱ - ابام : قرض، وام.	abāz / اباز / درس ۱ - اباز : باز، دوباره، مجدد، مجدداً، بار دیگر، عقب.
abāy / ابای / درس ۱ - ابای : پیشوندی که بر سر اسم می‌آید و ضرورت را می‌رساند.	abāz istādan / اباز ایستادن / درس ۱ - اباز ایستادن : باز ایستادن، متوقف شدن، ترک کردن.
abāyak / ابایک / درس ۱ - ابایک : نام رودخانه‌ای که زرتشت برای رفتن به ایران شهر، کنار آن رسید.	abāz pādan / اباز پادن / درس ۱ - اباز پادن : باقی ماندن، ماندن.
abāyid / ابایید / درس ۱ - ابایید : باید، لازم - ضروری است.	abāz dādan / اباز دادن / درس ۱ - اباز دادن : ۱ - نسبت دادن، متهم کردن ۲ - تعیین - مشخص کردن.
abāyidan / اباییدن / درس ۱ - اباییدن : خواستن، تقاضا - تمنا - طلب - درخواست کردن.	abāz dāštan / اباز داشتن / درس ۱ - اباز داشتن : بازداشتن، نهی - منع - جلوگیری کردن، مانع - سد شدن.
abāyist / ابایست / درس ۱ - ابایست : می‌بایست، لازم - ضروری است.	abāz raftan / اباز رفتن / درس ۱ - اباز رفتن : رفتن، پیشروی کردن.
abāyistan / ابایستن / درس ۱ - ابایستن : بایستن، لازم - ضروری دانستن.	abāz sār / اباز سار / درس ۱ - اباز سار : سرکش، نافرمان، یاغی، متمرّد.
abāyišn / اباییشن / درس ۱ - اباییشن : لزوم، ضرورت.	abāz sārīh / اباز ساریه / درس ۱ - اباز ساریه : سرکشی، نافرمانی، یاغیگری، تمرد.
abāyišnig / اباییشنیک / درس ۱ - اباییشنیک : لازم، ضروری، مورد نیاز، شایسته، درخور، سزاوار.	abāz kardan / اباز کردن / درس ۱ - اباز کردن : باز - افتتاح کردن، گشودن.
abr / ابر / درس ۱ - ابر : ابر.	abāz māndan / اباز ماندن / درس ۱ - اباز ماندن : باز - عقب ماندن.
abrang / ابرنگ / درس ۱ - ابرنگ : شکوه، اورنگ، جلال، عظمت، ابهت.	abāz vard / اباز ورد / درس ۱ - اباز ورد : بازگرد، برگردد.
abrāz / ابراز / درس ۱ - ابراز : ۱ - افراز، سربالایی، ارتفاع ۲ - افراشتن، بالا بردن، ترفیع دادن.	abāz virāstan / اباز ویراستن / درس ۱ - اباز ویراستن : ویراستن : تعمیر - بازسازی - فرمت کردن، دوباره مرتب کردن.
abrāštan / ابراشتن / درس ۱ - ابراشتن : افراشتن، بالا بردن، ترفیع دادن.	
abruxtan / ابروختن / درس ۱ - ابروختن : افروختن، روشن کردن، استارت زدن.	
abruzīšn / ابروزیشن / درس ۱ - ابروزیشن : افروزش، استارت.	

aburt framānih / اَبُورْت فَرَمَانِيَه / اَبُورْت فَرْمَانِيَه : نافرمانی، سرکشی، قانون گریزی، طغیان.	abruzišn / اَبْرُوزِيْشْن / اَبْرُوزِيْشْنِيَه : افروزش، استارت، روشننگری، چراغانی.
aburd framān / اَبُورْد فَرَمَان / اَبُورْد فَرْمَان : یاغی، سرکش، نافرمان، شورشی، قانون گریز.	abrumand / اَبْرُومَنْد / اَبْرُومَنْد : ابری.
aburd framānih / اَبُورْد فَرَمَانِيَه / اَبُورْد فَرْمَانِيَه : نافرمانی، سرکشی، قانون گریزی، طغیان.	abrišom / اَبْرِیْشُم / اَبْرِیْشُم : ابریشم.
aburžišnik / اَبُورْژِيْشْنِيَك / اَبُورْژِيْشْنِيَك : ناارجمند، بی شرف، بی احترام، فاسق، فاسد، رذل، پست.	abrišomin / اَبْرِیْشُمِيْن / اَبْرِیْشُمِيْن : ابریشمی.
aburnāy / اَبُورْنَاي / اَبُورْنَاي : بچه، کودک، طفل، نابالغ.	abrin / اَبْرِيْن / اَبْرِيْن : نابریده، تقسیم - قطع نشده، کامل، متصل.
aburnāyag / اَبُورْنَايَاگ / اَبُورْنَايَاگ : بچه، کودک، طفل امروزه تنها ویرانه‌هایی از آن برجای مانده‌است. بیشاپور.	abzār / اَبْزَار / اَبْزَار : ۱- ابزار، وسیله ۲- ادویه، چاشنی ۳- مهارت، کارایی، تخصص ۴- نیرو، توان، توانمندی.
aburnāyih / اَبُورْنَايِيَه / اَبُورْنَايِيَه : بچگی، کودکی، طفولیت.	abzār umand / اَبْزَار اُومَنْد / اَبْزَار اُومَنْد : ابزارمند، قابل، متخصص، کارآمد، ماهر.
abužišnik / اَبُوزِيْشْنِيَك / اَبُوزِيْشْنِيَك : ناآمرزیده، نابخشوده، مجرم.	abzāyīšn / اَبْزَايِيْشْن / اَبْزَايِيْشْن : افزایش، رشد، توسعه، ترقی.
abus / اَبُوس / اَبُوس : زائو، زنی که تازه زایمان کرده‌است.	abzudan / اَبْزُودَنْ / اَبْزُودَنْ : افزودن، افزایش - رشد - توسعه - ترقی دادن.
abusih / اَبُوسِيَه / اَبُوسِيَه : زایمان.	abzun / اَبْزُون / اَبْزُون : افزون، افزایش، فراوانی، کثرت، رشد، نمو، توسعه.
abun / اَبُون / اَبُون : بی بُن - ریشه - اصل - پایه - اساس.	abzunig / اَبْزُونِيْگ / اَبْزُونِيْگ : افزون، افزایشنده، فراوان، کثیر، بسیار، خیلی، زیاد.
abuy / اَبُوی / اَبُوی : بی ادراک، بی هوش، خنگ، بی شعور، بی حس.	abzunigih / اَبْزُونِيْگِيَه / اَبْزُونِيْگِيَه : افزونی، فراوانی، کثرت.
abuyih / اَبُويِيَه / اَبُويِيَه : بی درکی، بی هوشی، خنگی، بی شعوری، بی حسی.	abgan / اَبْگَنْ / اَبْگَنْ : افکندن، انداختن، پرت - ساقط - نازل کردن.
abi / اَبِي / اَبِي : به.	abgand / اَبْگَنْد / اَبْگَنْد : افکند، انداخت، ساقط - نازل - عزل - برکنار کرد.
abi / اَبِي / اَبِي : پیشوند نفی است که در فارسی به صورت «بی» در آمده‌است. این واژه در پهلوی به صورت آبی api هم آمده است.	abgandan / اَبْگَنْدَنْ / اَبْگَنْدَنْ : افکندن، انداختن، پرت - ساقط - نازل کردن.
abi azg / اَبِي اَزْگ / اَبِي اَزْگ : بی ساقه.	abgār / اَبْگَار / اَبْگَار : تهیه - مهیا - آماده - حاضر کردن، پیش بردن.
abi uš / اَبِي اُوش / اَبِي اُوش : بیهوش.	aburt framān / اَبُورْت فَرَمَان / اَبُورْت فَرْمَان : یاغی، سرکش، نافرمان، شورشی، قانون گریز.
abi uših / اَبِي اُوشِيَه / اَبِي اُوشِيَه : بیهوشی.	

- abi āzih** / اَبی آزیه / اَبی آزی: بی آزی، بی طمع، بی حرصی، قناعت. نگاه کنید به آزواریه.
- abi pust** / اَبی پُست / اَبی پُست: بی پوست.
- abi cim** / اَبی چیم / اَبی چیم: بی سبب، بی علت.
- abi xār** / اَبی خار / اَبی خار: بی خار.
- abi rāh** / اَبی راه / اَبی راه: بی راه، منحرف، گمراه.
- abi sutakih** / اَبی سوتکیه / اَبی سوتکیه: پشتکار، مقاومت، نافر سودگی، خستگی ناپذیری.
- abi sud** / اَبی سود / اَبی سود: بی سود، بی فایده، بیهوده.
- abi sudih** / اَبی سودیه / اَبی سودیه: بی فایدگی، بیهودگی.
- abi šitan** / اَبی شیتن / اَبی شیتن: درد - رنج - غصه - غم - اندوه - گرفتاری - مصیبت - بلا داشتن، با نشاط.
- abi govišnih** / اَبی گویشنیه / اَبی گویشنیه: سکوت کس.
- abi vartišnih** / اَبی ورتیشنیه / اَبی ورتیشنیه: سکون، ثبات، ناگردشی.
- abi vitart** / اَبی ویتارت / اَبی ویتارت: ۱ - زنده، نمرده ۲ - گذر - عبور نکرده، باقی نگاه کنید به ویتارتن.
- abi vizend** / اَبی ویزند / اَبی ویزند: آسیب ناپذیر.
- abi vināh** / اَبی ویناه / اَبی ویناه: بی گناه، معصوم.
- abidān** / اَبیدان / اَبیدان: لازم، ضروری، بافایده، سودمند، مورد نیاز.
- abir** / اَبیر / اَبیر: خیلی، زیاد، فراوان، کثیر، بسیار.
- abizār** / اَبیزار / اَبیزار: بری، بیزار، متنفر.
- abiš** / اَبیش / اَبیش: سالم، تندرست، بی رنج، بی درد، بی غصه، آرام، بی گزند، آسیب ناپذیر نگاه کنید به بش.
- abišt** / اَبیشت / اَبیشت: رها - خلاص شده از رنج - غم - درد - غصه - ناراحتی - گرفتاری - اندوه.
- abiših** / اَبییش / اَبییش: آسیب ناپذیری، بی خطری، بی گزندگی.
- abim** / اَبیم / اَبیم: نترس، شجاع، پر دل، با جرأت، بی باک.
- abyuxtān** / اَبیوختن / اَبیوختن: ۱ - آمیختن، مخلوط - ممزوج - قاتی کردن ۲ - وصل - متصل - الحاق - الصاق کردن، ربط.
- ap** / اَپ / اَپ: پیشوندی که ضمیرهای متصل شخصی به آن می‌پیوندند. مانند: اَپیم به من اَپیت به تو اَپیش به او.
- apa** / اَپ / اَپ: پیشوند فعل است.
- apparg** / اَپَرگ / اَپَرگ: دزد، سارق، راهزن، غارتگر.
- apatmān** / اَپتمان / اَپتمان: عهد - پیمان شکن، بد قول، نامعتدل، افراطی.
- apatmān** / اَپتمان / اَپتمان: پر خوری.
- apatmān** / اَپتمان / اَپتمان: ۱ - حرص، طمع، ثروتمندی ۲ - مراقبت بی اندازه از چیزی، افراط کاری.
- apatmān** / اَپتمان / اَپتمان: کشتار بی اندازه گاو و گوسفند.
- apatmānih** / اَپتمانیه / اَپتمانیه: ناپیمانی، پیمان - عهد شکنی، افراط، زیاده روی.
- apatmānihā** / اَپتمانیها / اَپتمانیها: به طور افراط.
- apatmānih** / اَپتمانیکیه / اَپتمانیکیه: افراط، زیاده روی.
- apatutakih** / اَپتوتکیه / اَپتوتکیه: ناتوانی، ضعف.

/ apaxšāyišnkar / مەسکەرێی ئەپاکش
آپخشایشن کر : بخشنده، بخشایشرگر، رحیم، غفور،
باگذشت.

apaxšāyīšn-kār / 𐬵𐬁𐬯𐬭𐬀𐬎𐬌𐬨𐬰𐬭𐬀𐬢𐬙𐬱𐬭𐬀𐬕𐬀𐬢𐬙
آپخشایشن کار : بخشنده، بخشایشگر، رحیم، غفور،
باگذشت.

apaxšāyiškārīh / اڤاخشاييشڪاريه : بخشندي، ترحم، غفريت، گذشت
کردن.

[illegible]

apaxšāyišn kārihā / آپخشایشن کاریها : از روی رحم،
رحمانه.

apaxšāyišngar / اڤاخشاييئنگر
اَپَخَشایِیْشَن گَر : بخشنده، بخشایشگر، رحیم، غفور،
باگذشت.

/ apaxšāyišnih

آپخشایشنیه: نگاه کنید به: آپخشایندیه معنی بایستن
 مه دهده ۳- به، به.

apaxšāyīšnik / سزاور دځشاييښنيک
آپخشايشنيک : قابل - درخور - سزاوار گذشت، سزاوار
بخشايش.

apaxšūtār / 𐭠𐭣𐭥𐭡𐭩𐭮𐭲𐭫𐭱𐭰𐭤 / آپخشوتار : بخشنده،
بخشایشگر ، رحیم ، غفور ، باگذشت.

apaxših / دڼ دڼ دڼ دڼ / آپخشیه : توبه، پشیمانی،
ندامت، تنبه سر راه، راه را پر او.

apaxšītan / اڤاخشيتان / آپخشیتن : پشیمان
شدن، توبه کردن، نادم شدن، عذر - یوزش خواستن.

apaxšitār / 𐬐𐬀𐬔𐬀𐬎𐬎𐬌𐬎𐬎𐬀 / آپخشیتار : بخشنده،
بخشاشیگر، رحیم، غفور، باگذشت.

apaxšitāriḥ / دد مد مدم سدس / آپخشیتاریه :
بخشندگی، رحم، غفران، گذشت، ترحم.

- apar gar** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرگر : برتر، اعلی، مافوق، متعالی، خداوند، کسی که عزت می‌بخشد.
- apar gumixt** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرگومیخت : آمیخته، عیار زده، مخلوط، ممزوج.
- aparmand** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرمند : برتر، ممتاز، دارای مزیت یا اولویت، ترجیح دادنی.
- apar mām** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرمان : متصدی، وزیر، مأمور.
- apar mānd** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرماند : ۱- ثارت، میراث ۲- سنت.
- apar mānd** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرماندک : درمانده، متروک، ضایعاتی کردن.
- apar mānik** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرمانیک : بزرگ، نجیب، شریف.
- apar minišn** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرمینیشن : مغرور، متکبر، خود بزرگ بین، خودخواه.
- apar minišnih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرمینیشنی : پرمَنشی، تکبر، غرور، خودخواهی، عجب، نخوت.
- apar nāy** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرنای : برنا، جوان، بالغ.
- apar nāyik** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرنایک : برنایی، جوانی، بلوغ.
- aparvarzišnih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرورزیشنی : انجام دادن کاری از روی الگو، مدل سازی پاسداری می‌کردند تا از ورود بدعت.
- aparvārak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپروارک : ۱- پیوست، ضمیمه، الحاقی، ادامه، دنباله، تكمَله ۲- مکرر.
- aparod** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرود : پرهیز، خودداری، اجتناب.
- aparuk** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپروک : نام کسی.
- aparuk šatr** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپروک شتر : کلان شهر.
- aparvic** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرویچ : آپرویز، پیروز، فاتح.
- aparvicih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرویچی : آپرویچی، پیروزی، فتح.
- aparvicitan** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرویچیتن : آپرویز - پیروز - فاتح شدن.
- aparvicihā** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرویچیها : آپرویزانه، پیروزمندانه، فاتحانه.
- aparinārišn** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرویناریشن : نظم، ترتیب، انضباط.
- aparih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپریه : ۱- برتری، تعالی، علو، جلال ۲- دزدی، سرقت، راهزنی، اختلاس، دستبرد.
- aparuz** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرئوز : ۱- نیرومند، توانا، توانمند، پرتوان، قوی، مقتدر، قدرتمند ۲- چیره، مسلط.
- aparuzih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپرئوژی : ۱- نیرومندی، توانایی، توانمندی، پرتوانی، قدرت، اقتدار ۲- چیرگی، تسلط، تفوق، برتری، استیلا.
- apazār** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپزار : ۱- ابزار، افزار، اسباب، وسیله، آلت، سلاح ۲- ادویه غذا ۳- نیرو، توان، انرژی، قدرت، شکوه، جلال، ثروت.
- apazāyīšn** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپزایشن : افزایش، تکثیر.
- apas** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپس : به موقع، سر وقت، معاصر، نامتأخر.
- apasaxv** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپسخو : بی پاسخ، بی جواب.
- apasaxvih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپسخویه : بی پاسخی، بی جوابی.
- apasastan** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپسستن : تباہ - خراب - فاسد - نابود - منهدم - ویران کردن.
- apasandišnik** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپسندیشنیک : ناپسند، زشت، مذموم، منفور.
- apasahinistan** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپسہیتن : تباہ - خراب - فاسد - نابود - منهدم - ویران کردن.

9

/ apātyāvandakih

آیاتیاوندکیه : ناتوانی، ضعف.

apātyāvand / ایاپتیآوند : ناتوان،

ضعیف، مغلوب، شکست خورده.

apātyāvandih / آپاتیاوندیه / آیاتیاوندیه

: ناتوانی، ضعف.

apātixšāh / اباتخشاه / آباتخشاه : شاه

مخلوع، رهبر معزول.

apātixšāy / اباتخشای : شاه

مخلوع - نالایق - ضعیف، رہبر معزول - نالایق - بی

صلاحیت - ضعیف.

apātixšāyih / آياتيخشايه :

خلاء قدرت.

apāc / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / آپاچ : ۱-دوباره، از نو، مجدد ۲- پس،

عقب است.

apāc astišnih / اڤاچ استيشنيھ / آڤاچ

استیشنیه : جلوگیری، ممانعت، بازداشتن، سد کردن.

apāc astinitār / ۛۛۛۛ ۛۛۛۛۛۛۛۛ / آپاچ

آستینیتار : پایدار، مقاوم، ثابت قدم، ایستادگی - مقاومت

کننده.

apāc istātan / اڀاڪ استاتان / اپاچ

ایستادن : باز ایستادن، دست کشیدن، متوقف - منصرف

شدن.

apac arastarln / اڤاڪ ارآستارلن / اپاک

اراستاریه : بازسازی، تعمیر.

apac ahangih / اڤاڤ اڠاڠيڠ

آهنگیه : دوسه کیری، انزوا.

apac tarvinishin

اچا تروینیشنیه : پرواز دادن، دور - تبعید کردن، بیرون -

خارج کردن بست.

apac darishlin / **اپاڭ دارىشلىن** / اپاڭ

apāc dāštan / سد سدر وسد سد / آپاچ داشتن
: باز داشتن، ممانعت - مخالفت - جلوگیری - سد کردن.
apāc dāštār / سد سدر وسد سد / آپاچ داشتار
: باز دارنده، مانع، سد - جلوگیری کننده.
apāc dritār / سد سدر وسد سد / آپاچ دریتار : پاره
کننده، زجر - آزار - شکنجه - عذاب دهنده.
apāc sar / سد سدر سد / آپاچ سر : خودسر،
خودکامه، دیکتاتور، کاریزما.
apāc sarīh / سد سدر سد / آپاچ سریه :
خودسری، خودکامگی، کاریزمایی، دیکتاتوری، نافرمانی.
apāc stāyistan / سد سدر سد سد سد / آپاچ
ستایستَن : ارتداد، الحاد، کفر، ترک دین.
apāc kartakih / سد سدر وسد سد / آپاچ
کرتَکیه : افتتاح، گشایش، از هم باز کردن.
apāc kartan / سد سدر وسد سد / آپاچ کرتَن : باز
- افتتاح کردن، گشودن.
apāc kufak / سد سدر وسد سو / آپاچ کوفک :
گوژپشت، غوزدار.
apāc kun / سد سدر وسد / آپاچ کون : واژگون،
سرنگون در.
apāc matan / سد سدر سد سد / آپاچ مَتَن :
باز آمدن، مراجعت کردن.
apāc māndan / سد سدر سد سد / آپاچ ماندَن :
باز ماندن، متوقف شدن.
apāc nasinišnih / سد سدر سد سد سد /
آپاچ نَسینیشنیه : تخریب - ویران - خراب - نابود - منهدم
کردن.
apāc vartitan / سد سدر سد سد سد / آپاچ
وَرَتیتَن : بازگشتن، مراجعت کردن.
apāc vaštak / سد سدر سد سد سد / آپاچ وَشَتک :
مرتد، ملحد، گمراه، بی دین.
apāc vaštan / سد سدر سد سد سد / آپاچ وَشَتَن :
بازگشتن، مراجعت کردن.

apurnāyigān / اِپُرْنَايِیْگَان / اپورنایگان :
برنایان، نوحانان، بالغان مے شود۔

apāyišnih / لازم درود / آپاییشنیہ : لازم، ضروری، مقتضی.

api butih / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بوتیه: ۱-عدمیت، بی بودی ۲-نقص ۳-عیب.	appuriš / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوریش: دزدی، دستبرد، غارت، سرقت، اختلاس.
api buz / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بوذ: ۱-بی بو ۲-بیخود، مدهوش، مست.	apurind / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوریند: بدزدند، غارت - چپاول - سرقت - اختلاس کنند.
api buzih / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بوذیه: ۱-بی بویی ۲-بیخودی، مدهوشی، مستی، بی حسی.	apus / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوس: ۱-آبستن، باردار، حامله ۲-زائو ۳-بی پسر، بی فرزند، اجاق کور.
api bun / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بون: بی بن، بی ته، نامحدود، بی انتها، بی نهایت.	apusih / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوسییه: ۱-آبستنی ۲-تولد.
api biš / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بیش: بی آزار، آرام، مهربان، بی گزند.	apusinitan / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوسینیتن: آبستن کردن.
api bim / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بیم: مطمئن، امن، در امان، دارای امنیت.	apus / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوش: دیو خشکسالی.
api bimh / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بیمیه: اطمینان، آرامش خاطر، بی ترسی.	apuhišn / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوهیشن: ۱-ناپوسیدگی، تجزیه ناپذیری ۲-ناتشنگی، عطش نداشتن.
api bimhā / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بیمیها: از روی اطمینان، بی باکانه.	apuyišn / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپوییشن: ناپوسیدگی، تجزیه ناپذیری.
api puhr / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى پوهر: بی پسر.	api / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى: بی، بدون.
api pit / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى پیت: بی پدر، یتیم.	api arzānik / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى آرزانیك: ارزشمند، پربها، گرانبها، قیمتی، ارجمند، عزیز.
api tāk / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى تاک: ناپیدا، مجهول، مبهم، نامصرح، نامرئی.	api azg / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى آزگ: بی شاخه.
api tākih / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى تاکیه: ناپیدایی، ابهام، نامصرحی، نامعلومی، نامرئی بودن.	api āstānak / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى آستانك: بی آستانه، بی جا، بی مکان، بی خانه.
api tuxšāy / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى توخشای: نابخشای: ناتخشا، بی اثر، خنثی.	api āmārakih / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى آمارکیه: حالت کسی که در رستاخیز پرونده-اش پاک است و گناهی ندارد تا شمرده شود.
api tuxšāy / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى توخشای کرتن: ناتخشا-بی اثر-خنثی کردن، از کار انداختن ولی.	api bar / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بر: بی سود، بی فایده.
api tuxšāy / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى توخشای: نابخشای: ناتخشا-بی اثر-خنثی کردن، از کار انداختن ولی.	api brāt / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بر: بی برادر، کسی که برادر خود را از دست داده باشد.
api tuxšāy / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى توخشای: نابخشای: ناتخشا-بی اثر-خنثی کردن، از کار انداختن ولی.	api bahr / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بهر: بی بهره، محروم.
api cak / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى چک: ۱-ویژه، مخصوص ۲-پاک، ناب، خالص، صاف، مخلوط - آمیخته نشده، سره ۳-مقدس ۴-مطلق.	api brahm / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى برهم: پریشان، نامنظم، بی نظم، آشفته، در هم ریخته.
	api but / 𐭠𐭣𐭮𐭲𐭮𐭲𐭮𐭲 / آپى بوت: ۱-عدم، بی بود، بی هستی ۲-ناقص ۳-معیوب.

atuvānik / اتووانیک / اتووانیک : ضعیف، ناتوان، بی رمق.

atuvānikih / اتووانیکیه / اتووانیکیه : ضعف، ناتوانی، بی رمقی.

atuvānihā / اتووانیها / اتووانیها : ضعیفانه، ناتوانانه، از روی ضعف.

atišn / اتیشن / اتیشن : سیراب، ناتشنه.

asurā / اسورا / اسورا : آسور.

ajamiyā / اجمی / اجمی : بیاید، پیش آید، اتفاق افتد.

ajgahān / آجگهان / آجگهان : تنبل، کاهل.

ajgahānih / آجگهانیه / آجگهانیه : تنبلی، کاهلی.

acandišnik / آچندیشیک / آچندیشیک : ساکن، متوقف، بی حرکت.

acār / آچار / آچار : ۱- ناچار، لازم، ضروری، محقق ۲- بیچاره، بینوا، بی یاور، بی کمک.

acārak / آچارک / آچارک : بیچاره، بینوا، بی یاور، بی کمک.

acārakih / آچارکیه / آچارکیه : بیچارگی، بینوایی.

acārakihā / آچارکیها / آچارکیها : به ناچار، از روی ناچاری.

acārag / آچارگ / آچارگ : ناگزیر، مجبور، ناچار.

acārenitan / آچارنیتن / آچارنیتن : بیچاره - بینوا - بدبخت - ناکار - ضعیف - ناتوان کردن.

acār dānišnīh / آچاردانیشنیه / آچاردانیشنیه : حکیمی، علیمی.

acārik / آچاریک / آچاریک : لازم، ضروری، ناچار، بیچاره، درمانده.

acārih / آچاریه / آچاریه : درماندگی، ضرورت.

api yuxtan / اپی یوختن / اپی یوختن : متصل - وصل - الحاق کردن، به هم پیوستن، آمیختن، مخلوط، ممزوج کردن.

api yun / اپی یون / اپی یون : تریاک.

apidag / آپیدگ / آپیدگ : مفقود.

apidār / آپیدار / آپیدار : محافظ جانورات ولگرد، سازمان حامی حقوق جانورات حرف تعجب ۶ - حرف ندا.

apir / آپیر / آپیر : بسیار، زیاد، فراوان، خیلی.

apiš / آپیش / آپیش : متأخر، عقب، ناپیش، آخر.

apiših / آپیشیه / آپیشیه : تأخر، عقب - ناپیش - آخر بودن.

apišimārih / آپیشیماریه / آپیشیماریه : مصالحه آن شاه، ویژگی شاهان کیانی را دارد.

at / ات / ات : ضمیر متصل دوم شخص مفرد.

atacišn / اتچیشن / اتچیشن : راکد، متوقف، ثابت، بی حرکت.

atanih / اتنیه / اتنیه : روح بودن، جسم نبودن، عالم معنا.

atavān / اتوان / اتوان : ناممکن، نشدنی.

atavānik / اتوانیک / اتوانیک : غیر ممکن، ناممکن، نشدنی، امکان ناپذیر.

attuk / اتوک / اتوک : نیرومند، پر توان، توانمند، توانا، قوی، مقتدر، لایق، قابل، شایسته، با صلاحیت.

attukih / اتوکیه / اتوکیه : نیرومندی، پر توانی، توانمندی، توانایی، اقتدار، لیاقت، شایستگی، صلاحیت.

atān / اتان / اتان : ضمیر متصل دوم شخص جمع.

atuvān / اتووان / اتووان : ضعیف، ناتوان.

atuvāngar / اتووانگر / اتووانگر : ضعیف - تضعیف - ناتوان کننده.

atuvāngarih / اتووانگریه / اتووانگریه : ضعیف - تضعیف - ناتوان کردن.

atuvānih / اتووانیه / اتووانیه : ضعیف، ناتوانی.

axvāstār / آخوآستار / آخوآستار: ۱-ناخواستار، کسی که طالب، مدعی یا شاکی نیست ۲- بی قدرت، ضعیف.

axvāš / دښمن / آخواس : ناشاد، ناراحت، دلگیر.

axvāših / دښمنۍ / آخواسنه : ناشادۍ، ناراحتۍ،

دَلگیری۔
axvān / دِل{س} / آخوان : جهان، دنیا، عالم۔
axvān marpcinītār / دِل{س} دِل{س} دِل{س} دِل{س} دِل{س} دِل{س} دِل{س} دِل{س} دِل{س} دِل{س}

/axvān mārništār /
 أَخْوَان مَرْنِشِتَار : خراب - ویران - نابود گر جهان .

اورتیشن : گردش جهان.

axvāyīshnih / اَخْوَايشْنِه {سردرد} دس / أَخْوَايشْنِيَه : بی

axvumand / 𐬰𐬀𐬭𐬀𐬎𐬭𐬀 / آخوومند: کسی که رهبر

axvumandih / آخوومندیه / أَخُوومَنْدِيَه : رهبر

axvih / دهل دس / آخویه : سروری، بزرگی، مرشدی،

axvi astumand / آستومند / ماد، دنیا، ماد.

axviš cišnih / دځوېش / اخويش
حسینه : م، علاقگه، د، کارهای، مربوط به خود.

axviškār / اخويشکار / آخویشکار : خودسر، مستبد، دیکتاتور، قانون گزین زدن.

axviškārih / آخویشکاریه / خودسری، استبداد، دیکتاتوری، قانون گریزی.

axviškārihā / اَخْوِشْكَارِيه / از روی خودسری - استبداد - دیکتاتوری - قانون گریزی.

axvišnik / آخویشنیک : غیر متخصص، عمومی.

axvik / دښه ډډو / اخويک : ۱-جهاني، بين المللي،
دنيايي ۲-وجودي ۳-ارادي.

- axvikiḥ** / axvikiḥ / سَخَوِیْکِیْه : ۱- جهان شمول ۲- آرامش روح.
- axtar** / axtar / سَخْتَر / اَخْتَر : اختر، ستاره، صورت فلکی.
- axtar āmār** / axtar āmār / سَخْتَر سَخْتَر / اَخْتَر آمار : اختر - ستاره شناس.
- axtar āmāriḥ** / axtar āmāriḥ / سَخْتَر سَخْتَر / اَخْتَر آماریه : اختر - دانش ستاره شناسی.
- axtar mār** / axtar mār / سَخْتَر سَخْتَر / اَخْتَر مار : اختر - ستاره شناس، منجم.
- axtar māriḥ** / axtar māriḥ / سَخْتَر سَخْتَر / اَخْتَر ماریه : اختر - ستاره شناسی، دانش ستاره شناسی.
- axtarik** / axtarik / سَخْتَر / اَخْتَرِیک : اختر، ستاره‌ای، نجومی.
- axtan** / axtan / سَخْتَن / اَخْتَن : آختن، کشیدن سلاح، برکشیدن، بیرون آوردن شمشیر.
- axuftakiḥ** / axuftakiḥ / سَخَوْتِکِیْه / اَخَوْتِکِیْه : بی خوابی.
- axunsand** / axunsand / سَخَوْنَسَنْد / اَخَوْنَسَنْد : ناخرسند، ناخشنود، ناراضی.
- axunsandih** / axunsandih / سَخَوْنَسَنْدِیْه / اَخَوْنَسَنْدِیْه : ناخرسندی، ناخشنودی، ناراضیتی.
- axunsandihā** / axunsandihā / سَخَوْنَسَنْدِیْه / اَخَوْنَسَنْدِیْه : ناخرسندانه، ناخشنودانه، از روی ناراضیتی.
- adar** / adar / سَوَدَر / اَدَر : زیر، تحت، پایین.
- adart** / adart / سَوَدَرْت / اَدَرْت : بی درد، بی رنج.
- adartan** / adartan / سَوَدَرْتَن / اَدَرْتَن : فروتن، متواضع، افتاده، نگاه کنید به اَرْتَن.
- adard** / adard / سَوَدَرْد / اَدَرْد : بی درد، بی رنج.
- adar meniṣniḥ** / adar meniṣniḥ / سَوَدَر مَنِیْشْنِیْه / اَدَر مَنِیْشْنِیْه : فروتنی، تواضع کردن.
- adak** / adak / سَوَدَک / اَدَک : آنگاه، سپس، آن وقت، بعد.
- adam** / adam / سَوَدَم / اَدَم : (سنسکرت: آدم؛ اوستایی: اَزَم) من، منم.
- adahm** / adahm / سَوَدَهْم / اَدَهْم : نامحرم.
- adrujiṣniḥ** / adrujiṣniḥ / سَوَدِرُجِیْشْنِیْه / اَدِرُجِیْشْنِیْه : صمیمیت، صداقت، نادرستی، وفاداری، صاف دلی.
- advin** / advin / سَوَدِیْن / اَدَوِیْن : آیین، طریق، رسم، طور، روش، اسلوب، برنامه، سیاست، تدبیر.
- advinak** / advinak / سَوَدِیْنَاک / اَدَوِیْنَاک : ۱- آیین، رسم ۲- نوع، وجه، شکل، جنس ۳- مثال، نمونه ۴- آیین.
- adviniḥā** / adviniḥā / سَوَدِیْنِیْه / اَدَوِیْنِیْه : بر اساس آیین، طبق رسم.
- adā** / adā / سَوَد / اَدَا : آفرید، خلق کرد.
- adāt** / adāt / سَوَدَات / اَدَات : بی قانون، بی قاعده، بی اصول.
- adātastān** / adātastān / سَوَدَاتَسْتَان / اَدَاتَسْتَان : بی عدالت، بی انصاف، مخالف قانون، ظالم.
- adātastāniḥ** / adātastāniḥ / سَوَدَاتَسْتَانِیْه / اَدَاتَسْتَانِیْه : بی عدالتی، بی انصافی، خلاف قانون، بی قانونی، ظلم، بیدادگری.
- adātastāniḥā** / adātastāniḥā / سَوَدَاتَسْتَانِیْه / اَدَاتَسْتَانِیْه : از روی بی عدالتی - بی انصافی - خلاف قانون - بی قانونی - ظلم - بیدادگری، نامشروعانه.
- adātak** / adātak / سَوَدَاتَاک / اَدَاتَاک : ۱- بی قانون، ناحق، بی قاعده ۲- عدم، ناداده، آفریده - خلق نشده، به وجود - پدید نیامده.
- adātiḥ** / adātiḥ / سَوَدَاتِیْه / اَدَاتِیْه : بی قانونی.
- adātiḥā** / adātiḥā / سَوَدَاتِیْه / اَدَاتِیْه : از روی بی قانونی، ناعادلانه.
- adād** / adād / سَوَدَاد / اَدَاد : غیر قانونی، نامشروع، خلاف قانون یا شرع.
- adādiḥ** / adādiḥ / سَوَدَادِیْه / اَدَادِیْه : غیر قانونی، بی قانونی نامشروع، خلاف قانونی یا شرعی.
- adān** / adān / سَوَدَان / اَدَان : نادان، جاهل، بی سواد.
- adānakiḥ** / adānakiḥ / سَوَدَانِکِیْه / اَدَانِکِیْه : نادانی، جهالت، جهل، بی سوادی، ناآگاهی.
- adāniḥ** / adāniḥ / سَوَدَانِیْه / اَدَانِیْه : نادانی.

arab / اَرَب / اَرَب : عرب : آرابیا. شاخه‌ای از آرامی‌ها بودند.	adānihā / اَدَانِيَه / اَدَانِيَه : از روی نادانی، جاهلانته.
arabāya / اَرَبَايَا / اَرَبَايَا : عربستان.	advārak / اَدْوَارَك / اَدْوَارَك : غروب، عصر، ایوارَه، شفق.
araxovātīš / اَرَاخَوَاتِيْش / اَرَاخَوَاتِيْش : نام جایی در جنوب افغانستان در زمان داریوش بزرگ.	adur / اَدُور / اَدُور : ۱- آتش ۲- آذر نهمین ماه سال ۳- نهمین روز هر ماه.
araz / اَرَز / اَرَز : نوعی ماهی بزرگ.	adurestar / اَدُورِسْتَر / اَدُورِسْتَر : خاکستر.
arasih / اَرَسِيْه / اَرَسِيْه : نارسینه، کالی، کودکی، نابالغی.	adurestarin / اَدُورِسْتَرِيْن / اَدُورِسْتَرِيْن : خاکستری.
arašni / اَرَشْنِي / اَرَشْنِي : آرش، ذراع مقدار طول به‌اندازه‌ای سر انگشتان دست تا آرنج که تقریباً نیم متر است، واحد اندازه‌گیری.	adust / اَدُوسْت / اَدُوسْت : نادوست، نارقیق، نامرد.
arakādes / اَرَاکَادِس / اَرَاکَادِس : نام کوهی در پیسیائوود pisyāuvada.	adustih / اَدُوسْتِيْه / اَدُوسْتِيْه : نادوستی، نارقیقی، نامردی.
aram / اَرَام / اَرَام : ناآرام، مضطرب، نگران.	adušišnih / اَدُوشِيْشْنِيْه / اَدُوشِيْشْنِيْه : نادوستی، نارقیقی، نامردی، نارضایتی، ناخرسندی، ناخشنودی.
aramak / اَرَامَك / اَرَامَك : وحشی، رام نشده، غیر اهلی.	adug / اَدُوْغ / اَدُوْغ : لایق، مستعد، باصلاحیت، شایسته، درخور، سزاوار.
arang / اَرَنَگ / اَرَنَگ : نام رودخانه‌ای.	adumb / اَدُومْب / اَدُومْب : بی‌دُم.
aravāg / اَرَوَاْغ / اَرَوَاْغ : متوقف، ثابت، بی حرکت.	adyār / اَدِيَار / اَدِيَار : یار، کمک، دوست.
aravākih / اَرَوَاْکِيْه / اَرَوَاْکِيْه : حرمت، ناروایی، حرامی، ممانعت، جلوگیری، عقب ماندگی.	adyārumandih / اَدِيَارُومَنْدِيْه / اَدِيَارُومَنْدِيْه : یاری، کمک، تمایل به یاری.
arezur / اَرَزُور / اَرَزُور : بلندترین قله البرز در دماوند که دیوها از آن بیرون می‌آیند. واژه البرز نیز از همین واژه ساخته شده‌است.	adyārih / اَدِيَارِيْه / اَدِيَارِيْه : یاری، کمک، دوستی، دستیاری.
arragān / اَرَرْگَان / اَرَرْگَان : نام باستانی شهر بهبهان که در زمان ساسانیان جزو ایالت جنوبی بوده‌است.	adyāritan / اَدِيَارِيْتَنْ / اَدِيَارِيْتَنْ : یاری - کمک کردن.
arāst / اَرَاْسْت / اَرَاْسْت : ناراست، غیر حقیقی، تقلبی.	adisišnih / اَدِيْسِيْشْنِيْه / اَدِيْسِيْشْنِيْه : عدم ترکیب، بسیط، شکل ناپذیری.
arāmitan / اَرَامِيْتَنْ / اَرَامِيْتَنْ : متحرک - متغیر - غیر ثابت - در جنبش بودن، استراحت نکردن.	adišt / اَدِيْشْت / اَدِيْشْت : منقل، آتشدان، اجاق.
art / اَرْت / اَرْت : ۱- نام روز بیست و پنجم ماه ۲- نام الهه نگهبان دارایی (اوستایی: اشی). اَرْت.	adin / اَدِيْن / اَدِيْن : ۱- بی‌دین، کافر، ملحد، گُبر ۲- ورود، ورودی ۳- آوردن ۴- هدایت - راهنمایی - رهبری کردن.
artaxešasrā / اَرْتَاخْشَاسْرَا / اَرْتَاخْشَاسْرَا : اردشیر.	adinih / اَدِيْنِيْه / اَدِيْنِيْه : بی‌دینی، پیرو کیش رسمی نبودن.

artāvīrāfnāmak / artāvīrāfnāmak / artāvīrāfnāmak ارتاویرافنامک : ارداویرافنامه (نام کتابی).	arta vardyā / arta vardyā / arta vardyā یکی از سرداران داریوش.
artāy / artāy / artāy ارتای : مقدس، پرهیزگار.	arta vahišt / arta vahišt / arta vahišt اردیبهشت (اوستایی: آشاوَهیشتāshāvahišt).
artāy fravart / artāy fravart / artāy fravart فَرَوَرْت : حکیم مقدس.	artavisur / artavisur / artavisur ارت ویسور : الهه آب.
artāy virāz / artāy virāz / artāy virāz گراز مقدس در گویش لری، به گراز، وُراز گویند که باقی مانده همین واژه پهلوی است.	artaba / artaba / artaba برابر ۵۲ یا ۵۵ لیتر.
artāy virāf / artāy virāf / artāy virāf ارداویراف؛ کسی که شرح سفر معراج او به عالم مینوی و دیدار از بهشت و دوزخ در کتاب ارداویرافنامه آمده.	artabrñā / artabrñā / artabrñā که از نخستین همسر او که دختر گبر یاس بود، زاده شد..
artāyih / artāyih / artāyih ارتاییه : تقدس، تقوا.	artaxštr / artaxštr / artaxštr ارتخشتر : اردشیر.
artištārān / artištārān / artištārān نظامیان، سپاهیان، دومین گروه اجتماعی در زمان ساسانیان.	artaxšatr / artaxšatr / artaxšatr ارتخشتر کَرپ کرتار : اردشیر نیکو کردار.
artištārān / artištārān / artištārān ارتیشتاران : ارتیشتران.	artaxšir / artaxšir / artaxšir ارتخشیر : اردشیر.
artištārān / artištārān / artištārān ارتیشتاران سَردار : فرمانده ارتش.	artaxšir xvarrah / artaxšir xvarrah / artaxšir xvarrah ارتخشیر خورّه : اردشیر خوره.
artištārih / artištārih / artištārih ارتیشتاریه : نظامیگری، جنگاوری، ارتشی گری.	artaširān / artaširān / artaširān ارتشیران : نام گیاهی است.
artik / artik / artik کشمکش، درگیری، جنگ.	artavān / artavān / artavān ارتوان : نام کسی.
artikarih / artikarih / artikarih مناقشه، کشمکش، درگیری، جنگ.	artxšatr / artxšatr / artxšatr ارتخشتر : اردشیر.
artik karih / artik karih / artik karih خصومت، نزاع، مناقشه، کشمکش، درگیری، جنگ.	art garih / art garih / art garih نزاع، مناقشه، کشمکش، درگیری.
artik kunišnih / artik kunišnih / artik kunišnih کونیشنیه : خصومت، نزاع، مناقشه، کشمکش، درگیری، جنگ.	artvisur / artvisur / artvisur ارت ویسور : الهه آب نگاه کنید به: اناهیت.
arj / arj / arj ارج : ارج، بها، قیمت، ارزش.	artā / artā / artā ارتا : مقدس، ورجاوند.
arjāsp / arjāsp / arjāsp ارجاسپ : نام کسی.	artābāz / artābāz / artābāz سوم در آسیای کهن.
arjumand / arjumand / arjumand ارزش، ارزشمند، قیمتی، گرانبها.	artāpāt / artāpāt / artāpāt ارتاپات : نام کسی.
arjumandih / arjumandih / arjumandih ارجمندی.	artāfern / artāfern / artāfern بزرگ.
	artāfravart / artāfravart / artāfravart حکمت.
	artāk / artāk / artāk ارتاک : سریع، تند، با شتاب، تیزرو.

- ardaxšir** / اردخشیر / اردخشیرو : اردشیر بودن.
- ardavān** / اردوان / اردوان : نام اشک سوم سومین شاه اشکانی.
- ardavisur** / اردویسور / اردویسور : نگاه کنید به: ارت ویسور. اردویسور ardivisur نیز نوشته شده است ۴- اما، ولی ۵ - خارج، بیرون.
- arduš** / اردوش / اردوش : درجه‌ای از گناه.
- ardumayneš** / اردومینش / اردومینش : نام رهبر یکی از شش خانواده بزرگ هخامنشی که برای کشتن بردیای دروغین با داریوش همدست شده بود.
- ardikar** / اردیکار / اردیکار : جنگجو، مبارز، رزمنده.
- ardikih** / اردیکه / اردیکه : مبارزه - مناقشه - جدال کردن.
- arz** / آرز / آرز : ارزش، بها، ارج، قیمت.
- arzan** / آرز / آرز : ارزش، بها، ارج، قیمت.
- arzan** / آرز / آرز : سنگ ریگی، سنگ آهکی نگاه کنید به آرن در فرهنگ معین.
- ars** / آرس / آرس : اشک (اوستایی: آسرو)، اوروس، آز.
- arsām** / آرسام / آرسام : یکی از پسران اردشیر دوم.
- arš** / آرش / آرش : اشک.
- aršaš vang** / آرشاش ونگ / آرشاش ونگ : فرشته نگهبان دارایی و زمین.
- aršak** / آرشاک / آرشاک : نام پسر اردشیر سوم.
- aršak dikāyos** / آرشاک دیکایوس / آرشاک دیکایوس : نام کسی که برخی ساناتروک دهمین شاه اشکانی را پسر او دانسته‌اند.
- aršt** / آرشت / آرشت : نیزه.
- aršniz** / آرشنیز / آرشنیز : مچ دست، ساعد.
- aršnizak** / آرشنیزاک / آرشنیزاک : مچ دست، ساعد.
- aršāma** / آرشام / آرشام : پدر بزرگ داریوش یکم.
- aršāmahyā pitā** / آرشام‌هیا پیتا / آرشام‌هیا پیتا : و پدر ارشام.
- arqand** / آرقند / آرقند : ترسناک، وحشتناک، سهمگین.
- arqavān** / آرقوان / آرقوان : ارغوان، درخت ارغوان.
- ardaxšir** / اردخشیر / اردخشیرو : اردشیر بودن.
- ardavān** / اردوان / اردوان : نام اشک سوم سومین شاه اشکانی.
- ardavisur** / اردویسور / اردویسور : نگاه کنید به: ارت ویسور. اردویسور ardivisur نیز نوشته شده است ۴- اما، ولی ۵ - خارج، بیرون.
- arduš** / اردوش / اردوش : درجه‌ای از گناه.
- ardumayneš** / اردومینش / اردومینش : نام رهبر یکی از شش خانواده بزرگ هخامنشی که برای کشتن بردیای دروغین با داریوش همدست شده بود.
- ardikar** / اردیکار / اردیکار : جنگجو، مبارز، رزمنده.
- ardikih** / اردیکه / اردیکه : مبارزه - مناقشه - جدال کردن.
- arz** / آرز / آرز : ارزش، بها، ارج، قیمت.
- arzan** / آرز / آرز : ارزش، بها، ارج، قیمت.
- arzan** / آرز / آرز : سنگ ریگی، سنگ آهکی نگاه کنید به آرن در فرهنگ معین.
- ars** / آرس / آرس : اشک (اوستایی: آسرو)، اوروس، آز.
- arsām** / آرسام / آرسام : یکی از پسران اردشیر دوم.
- arš** / آرش / آرش : اشک.
- aršaš vang** / آرشاش ونگ / آرشاش ونگ : فرشته نگهبان دارایی و زمین.
- aršak** / آرشاک / آرشاک : نام پسر اردشیر سوم.
- aršak dikāyos** / آرشاک دیکایوس / آرشاک دیکایوس : نام کسی که برخی ساناتروک دهمین شاه اشکانی را پسر او دانسته‌اند.
- aršt** / آرشت / آرشت : نیزه.
- aršniz** / آرشنیز / آرشنیز : مچ دست، ساعد.
- aršnizak** / آرشنیزاک / آرشنیزاک : مچ دست، ساعد.
- aršāma** / آرشام / آرشام : پدر بزرگ داریوش یکم.
- aršāmahyā pitā** / آرشام‌هیا پیتا / آرشام‌هیا پیتا : و پدر ارشام.
- arqand** / آرقند / آرقند : ترسناک، وحشتناک، سهمگین.
- arqavān** / آرقوان / آرقوان : ارغوان، درخت ارغوان.

- arqijān** / ارگیجان / نام باستانی یکی از روستاهای نیشابور آپرشتَر، ابرشهر که شاید شهرستان کنونی بجنورد باشد.
- arg** / ارگ / ۱- رنج، درد، بلا، مصیبت ۲- کار، کوشش، تلاش ۳- ارزش، بها، قیمت ۴- بیگاری، کار اجباری.
- argbaz** / ارگ‌باز / وزیر کشور در زمان ساسانیان.
- argāpāt** / ارگاپات / ارگاپات : مسئول قلعه، قلعه دار آبستنی، حاملگی ۶- بها، ارزش، قیمت.
- arm** / ارم / طناب.
- arman** / ارمن / ارمنستان.
- armanik** / ارمنیک / ارمنی، اهل ارمنستان، ارمنی تبار.
- armāv** / ارماو / خرما.
- armišt** / ارمیشت / ۱- راکد ۲- علیل، معلول، فلج.
- armišt gās** / ارمیشت گاس / آسایشگاه معلولان.
- armištih** / ارمیشتیه / ۱- رکود ۲- عیلی، فلجی، معلولیت.
- armina** / ارمین / ارمنستان بودن.
- arhest** / ارهست / نام شهری در کنار دریاچه وان.
- arvat asp** / اروَت اسپ / نام کسی.
- arvastān** / اروستان / جایی در جنوب ایران در کناره‌های دریای عمان یا خلیج فارس.
- arvand** / اروند / ۱- شریف، نجیب ۲- سریع، تند، چالاک ۳- مستعد، قابل ۴- قوی، قدرتمند، نیرومند ۵- رود اروند.
- arvand asp** / اروند اسپ / اسب تیز رو.
- arvand aspih** / اروند اسپیه / اسب تیزرو داشتن.
- arvand rut** / اروندروت / اروندروت : اروند رود.
- arvandih** / اروندیه / ۱- دلیری، شجاعت، دلاوری ۲- سرعت، شتاب، تندی ۳- نیرو، توان، توانایی، توانمندی، زور، قدرت، اقتدار ۴- جوانمردی.
- arus** / اروس / عروس، سفید، زیبا، درخشان.
- arust** / اروست / خوب رسته شده، خوب روئیده.
- aruvānih** / ارووانیه / انکار اصالت روح، رد کردن وجود روح.
- arvic birātān** / ارویج بیراتان / نام کسی.
- arvis** / ارویس / طناب، ریسمان، بند، چَل، لافند، آتر، رَسَن.
- aruyišn** / ارویشن / ۱- نارویش، عدم رویش، رشد نکردن.
- aruyišnik** / ارویشنیک / عدم، نازاده، رشد - نمو - رویش نکرده.
- aryastān** / اریستان / ایرانستان، کشور آریائی‌ان.
- aryārāmna** / اریارامن / نام پدر ارشام و نیای داریوش بزرگ ارشام پسر ویشتاسپ و ویشتاسپ پدر داریوش یکم.
- aryārāmnahyā** / اریارامن‌ناهیا / ۱- پیر آریارامن.
- aryān** / اریان / ایران (اوستایی: آئیرینَ airya, آئیری airya).
- arišk** / اریشک / رشک، حسد (اوستایی: araska).
- ariškan** / اریشکن / رشکین، حسود نام.
- arišk kāmāk** / اریشک کاماک / رشک کامه، حسود.
- arišk kāmākih** / اریشک کاماکیه / کامکيه : حسادت.

azātak / اَزَاتَاک / اَزَاتَاک : حنین، زاده - متولد

نشده.

azātān / اَزَاتَان { / آزادان : ۱ - زنی که دیر آستین

می‌شود ۲- جنین‌ها، زاده نشدگان، به دنیا نیامدگان.

azbāy / اَزْبَاي / آزبای : ۱ - دعا، نیایش ۲ - ستایش،

پرستش، عبادت.

، واحد اندازه گیری.

azbāyišn / اَزْبَايِشْن / اَزْبَايِشْن : ۱ - دعا، نیایش

نیم متر.

azd / دژو / آذ: ۱ - اطلاع، آگاه، علم، ۲ - شناخته،

همواره جلوتر است.

azd kartan / دژو و د (م د) / آذ گ ت ن : مط

آگاه - با خبر که دین، تعلیم دادند.

azd matan / اَزْدِ مَتَنِ / اَزْدِ مَتَنِ : مطلع - آگاه

مقابل دروغ.

azdik / ۹۹۹ / آ: دیک : مطلع، آگاه، عالم، با خبر.

azdinitan / ۰۹۰۰۰۰۰۰۰۰ / آزدینیتان : اطلاع دایم

آگاه کردن، تعلیم دادن نام همین فرمانها باشد.

زخمی نکنند.

azrāy / ہدی (سدر) / آزام : نینت داند / آیش کد :

مہربانی.

azrāyitan / ازرآیتان (سدردها) / آ. ا. ش. س. ن. ت. د. ا.

آزارانه، مهر یانانه.

[illegible]

مفرد.

239 / مئی ۲۰۱۷ء / آئی جی اے / شاندار نت

azmudan / ازمۇدان / آزمودن / آزمون / امتحان

که پیر نمی شود.

azidebāk

کند به: اژدهاک.

فرشتهٔ

[illegible]

asar tārikih / آسَر تَارِکِیَه / تاریخیه :

تاریکی ازلی شیطان، اهریمن، دیو.

asar rušnih / آسَر رُشْنِیَه / رُشْنِیَه : نور

ازلی اهورامزدا.

asarkarpak / آسَر کَرپَک / وجود

ازلی، وجود قدیم، تن نخستین که همه موجودات از آن ساخته شده‌اند.

asar minišn / آسَر مِیْنِشَن / آسَر مِیْنِشَن :

شخصیت ذاتی.

asarih / آسَرِیَه / ازلیت، بی ابتدایی.

asazāk / آسَزَاک / نامناسب، بی تناسب.

asazišnik / آسَزِیْشَنِیک / با دوام،

ماندگار.

asazišnikih / آسَزِیْشَنِیکِیَه / آسَزِیْشَنِیکِیَه :

دوام، ماندگاری.

asamišn / آسَمِیْشَن / آسَمِیْشَن : نترس، بی باک،

شجاع، بی پروا.

asaminišn / آسَمِیْنِشَن / آسَمِیْنِشَن : نترس، بی

باک، شجاع، بی پروا.

asahmān / آسَهَمَان / آسَهَمَان : بی نهایت، بی

انتهای، بی پایان، نامحدود، بی حد.

asay / آسَی / نام کوهی است.

asovārān / آسَوَارَان / آسَوَارَان : سواران.

asfyān / آسَفْیَان / آسَفْیَان : نام پسر جم.

asācišnih / آسَاچِیْشَنِیَه / آسَاچِیْشَنِیَه : اختلاف،

تضاد، تقابل، تباین، مبیانت، عدم توافق.

asāxtār / آسَاخْتَار / آسَاخْتَار : ضد، ناسازگار،

مخالف.

asāxtārih / آسَاخْتَارِیَه / آسَاخْتَارِیَه : ضدیت،

ناسازگاری، مخالفت.

asāk / آسَاک / آسَاک : بی حساب، بی شمار.

aziškeh / آزِیْشَکَه / آزِیْشَکَه : زیر دست، کِهتر،

مادون.

azišmeh / آزِیْشَمَه / آزِیْشَمَه : زیر دست، بالاتر،

مافوق.

azivandak / آزِیَوَندَک / آزِیَوَندَک : نازنده، مرده،

میت.

azivandakih / آزِیَوَندَکِیَه / آزِیَوَندَکِیَه :

نازندگی، مردگی، عدم، موت دعوا کردن.

az / آژ : مار، افعی، اژدها.

az tuxmak / آژ تُوخْمَک / آژ تُوخْمَک : اژدها

نژاد.

azi / آژی : مار، افعی، اژدها برای.

azidahāk / آژِیْدَهَاک / آژِیْدَهَاک : اژدها، ضحاک

به گزارش شاهنامه، پس از آنکه جمشید شاه خودستایی

آغاز کرد، فر ایزدی از او جدا ضحاک.

azidahākih / آژِیْدَهَاکِیَه / آژِیْدَهَاکِیَه :

اژدهایی.

azidahākih / آژِیْدَهَاکِیَه / آژِیْدَهَاکِیَه :

اژدهایی.

azisrubar / آژِیْسَرُوبَر / آژِیْسَرُوبَر : اژدهای شاخدار

۵ - اراده، پشتکار.

asacāk / آسَاچَاک / آسَاچَاک : ناسزاوار، ناشایست،

نالایق، بی صلاحیت.

asacākih / آسَاچَاکِیَه / آسَاچَاکِیَه : ناسزاواری،

نالایقی، ناشایستگی، بی صلاحیتی.

asacākihā / آسَاچَاکِیَه / آسَاچَاکِیَه : به ناحق،

از روی بی صلاحیتی، از روی ناشایستگی.

asacišnih / آسَاچِیْشَنِیَه / آسَاچِیْشَنِیَه : دوام، بقا،

ثبات، پایداری.

asaxvan / آسَاخَوَن / آسَاخَوَن : لال، بی سخن،

ساکت.

asar / آسَر : بی سر، بی آغاز، بی ابتدا، ازلی،

قدیم در اصطلاح فلسفی.

asp varc var / اسپ وارچ ور : دارای اسب با شکوه.

asp vāragān / اسپ وارگان : سواره نظام.

asp vāragān / اسپ وارگان سالار : فرمانده سواره نظام.

aspādānā / اسپادانا : معبد.

aspās / اسپاس : ناسپاس، قدرشناس.

aspān var / اسپان ور : ۱- حیاط کاخ ۲- میرآخور.

aspāndār / اسپاندار : نام کسی.

aspānur / اسپانور : قبر، گور، آرامگاه.

aspris / اسپریس : میدان اسب دوانی.

aspuxtan / اسپوختن : سپوختن، فرو کردن، نزدیکی - همخوابگی - همبستری - آمیزش - جماع کردن، گاییدن.

aspi rāh / اسپ راه : اسب گردونه.

aspistān / اسپستان : اسپستان، اصطبل.

ast / است : ۱- فعل ربط، است، ۲- هست، می‌باشد ۳- استخوان.

astaxān / استخان : استخوان.

astaxvān / استخوان : استخوان.

astar / استر : استر، قاطر.

astartakih / استرتکیه : ۱- آرامش، سکوت، امنیت ۲- هشیاری، دقت.

astak / استک : ۱- استخوان ۲- هسته ۳- ظرف، بشقاب.

astakih / استکیه : هستی، وجود.

astovān / استوان : مقرر، معترف، اعتراف - اقرار کننده، خستو به معنی چاه کن است و چون به دلیل

asānišn / آسانیشن : فناپذیری، بی ثباتی.

asāvan / آساون : خراب - فاسد نشدنی، تجزیه ناپذیر بودن نگاه کنید به بشیتن.

asāyak / آسایک : ۱- سایه دار ۲- بی سایه.

asāyā / آسایا : سایه.

asp / اسپ : اسب.

asparsā / اسپرسا : واحد اندازه گیری طول برابر ۱۹۳ متر هر پرتنها یا فرسنگ برابر ۳۱ اسپرسا بوده‌است.

asparuc / اسپروچ : نام کوهی.

aspast / اسپست : یونجه.

aspastān / اسپستان : اصطبل، طوبله.

aspanj / اسپنج : مهمانداری، مهمانخانه، هتل، مهمانپذیر، اتاق مهمان در خانه.

aspanj ruš / اسپنج روش : نام دیوی که رعد فریاد اوست، رعد و برق.

asp umandih / اسپ اومندیه : اسب بسیار داشتن.

asp āpik / اسپ آپیک : اسب آبی.

asp bārak / اسپ بارک : سواره.

asp bālāy / اسپ بالای : واحد اندازه گیری به بلندی یک اسب.

asp tāk / اسپ تاک : اسب جنگی، اسب تاز، تازش با اسب.

asp rās / اسپ راس : اسپریس، میدان اسب دوانی.

asp karp / اسپ کرپ : به شکل یا اندامی چون اسب داشتن.

astitan / **astitan** / استیتن : ۱ - قیام کردن، ایستادن، برخاستن، قائم - عمود بودن ۲ - وجود داشتن.

astišn / **astišn** / استیشن : ۱ - وجود، هستی، حیات، زندگی ۲ - حالت، کیفیت، وضع، وضعیت، موقعیت.

astišnih / **astišnih** / استیشنیه : ۱ - وجود، هستی، حیات، زندگی ۲ - حالت، کیفیت، وضع، وضعیت، موقعیت ۳ - ثبات، دوام، پایداری، ماندگاری.

astinitan / **astinitan** / استینیتن : ۱ - توانستن، قادر بودن ۲ - ایستادن، متوقف شدن، برقرار - برپا - دایر کردن ۳ - تأیید - تصدیق.

astinitār / **astinitār** / استینیتار : ۱ - برقرار - دایر - برپا کننده ۲ - قادر، توانا ۳ - مؤید، تأیید کننده، مصدق.

asrāyīšnih / **asrāyīšnih** / اسراییشنیه : ۱ - نافرمانی، سرپیچی، سرکشی، تمرد کردن ۲ - شهرت بد بار.

asrušt / **asrušt** / اسروش : ۱ - نافرمان، سرکش، یاغی، متمرّد، مرتد.

asruštih / **asruštih** / اسروشیه : ۱ - نافرمانی، سرکشی، یاغیگری، تمرد، ارتداد.

asruk / **asruk** / اسروک : ۱ - روحانی، آخوند، حجت الاسلام، آیت الله، کشیش، خاخم، کاهن.

asrukih / **asrukih** / اسروکیه : ۱ - روحانیگری، آخوندیگری، حجت الاسلامی، آیت الهی، کشیشی، خاخمی، کاهنی.

asmān / **asmān** / آسمان : ۱ - آسمان، فلک ۲ - روز بیست و هفتم هر ماه.

asmānam / **asmānam** / آسمانم : آسمان.

asnavand / **asnavand** / آسنوند : نام کوهی در آذربایجان.

asvār / **asvār** / آسوار : ۱ - سوار، سوارکار، راکب.

asvārih / **asvārih** / آسواریه : ۱ - سوار، سوارکاری.

asut / **asut** / آسوت : ۱ - سود، بی فایده.

کم آبی منطقه، مردم به حفر قنات می‌پرداخته‌اند، از این رو، این سرزمین را.

astovānih / **astovānih** / استوانیه : ۱ - استوانه : اقرار، اعتراف نشان می‌دهد که خاکسپاری مرده در زمان اشکانیان رایج بوده‌است. این واژه را می‌توان به جای قبر به کار برد.

astovānitān / **astovānitān** / استوانیتن : ۱ - اقرار - اعتراف کردن.

ast vidāt / **ast vidāt** / است ویدات : دیو تخریب، دیوی که موجب مرگ یا نابودی می‌شود، سرطان.

ast vihāt / **ast vihāt** / است ویهات : دیو مرگ، عزرائیل.

astāk / **astāk** / استاک : عمود.

astānak / **astānak** / استانک : ۱ - احتیاج، نیاز، فقر، ضعف ۲ - جرم، گناه، بزه ۳ - بدبختی، شرمساری ۴ - بلا، مصیبت، آفت، زیان، ضرر.

astānak umand / **astānak umand** / استانک اومند : فقیر، نیازمند، محتاج.

astāntan / **astāntan** / استانتن : ۱ - ایستادن، توقف - تعطیل کردن.

astuxān / **astuxān** / استوخان : استخوان.

astudān / **astudān** / استودان : ۱ - استودان : قبر، گور، گورستان، مقبره.

astumand / **astumand** / استومند : ۱ - استومند : جسمانی، مادی، جامد.

astumandih / **astumandih** / استومندیه : ۱ - استومندیه : جسمانی - مادی - جامد بودن.

astumandihā / **astumandihā** / استومندیها : ۱ - استومندیها : جسمانی - مادی - جامد بودن.

astunak / **astunak** / استونک : ۱ - شریف، نجیب، محترم ۲ - تمیز - تطهیر - پاک شده.

astih / **astih** / استیه : ۱ - استیه : هستی.

astitak / **astitak** / استیتک : ۱ - استیتک : محکم، بادوام، باثبات، ماندگار، پایدار.

aš / آش / ۱ - چشم شیطان ۲ - ضمیر متصل سوم شخص مفرد نگاه کنید به: ایش.

aša vahišt / آش واهیشت / آش واهیشت:

اردیبهشت، فرشته نگهبان پاکی و پرهیزکاری (اوستایی):

ašarmih / آشرمی / آشرمی: بی

شرمی، بی حیایی.

ašarmihā / آشرمیها / آشرمیها: بی شرمانه، با

بی حیایی.

ašāt minišn / آشات مینیشن / آشات مینیشن:

غمگین، ناراحت، غصه دار، اندوهگین، دلگیر، پریشان.

ašārīšn / آشاریشن / آشاریشن: مسکن، منزل،

مأوا.

ašākirt / آشاکیرت / آشاکیرت: شاگرد.

ašāgirt / آشاگیرت / آشاگیرت: شاگرد.

ašān / آشان / آشان: ضمیر متصل سوم شخص جمع

شان.

ašāyast / آشایست / آشایست: ناشایست،

نامناسب.

ašāyitan / آشاییتن / آشاییتن: شایسته -

مناسب نبودن.

ašt / آشت / آشت: هشت.

aštar / آشتَر / آشتَر: ۱ - خنجر، سلاح ۲ - تازیانه،

شلاق.

aštak / آشتک / آشتک: فرستاده، رسول، مأمور،

پیک.

aštakih / آشتکیه / آشتکیه: مأموریت، رسالت

پذیرش دین زرتشت، نخستین آتشکده‌ای که ساخت، آذر.

aštr / آشتر / آشتر: تازیانه، شلاق.

aštāt / آشتات / آشتات: ۱ - نام روز بیست و ششم

ماه ۲ - حقیقت.

aštiḥ / آشتیه / آشتیه: پیام، پیغام.

ašk / آشک / آشک: چشم.

asutak / آسوتک / آسوتک: ۱ - کوشا، فعال، با شوق،

با ذوق ۲ - ناسوده، نافر سوده، تازه ساخت، غیر مستعمل.

asutih / آسوتیه / آسوتیه: بی فایدگی، بی منفعتی.

asucišnih / آسوچیشنیه / آسوچیشنیه: ناسوزشی،

بهبود سوزش.

asur / آسور / آسور: گرسنه، قحطی زده، بی غذا، بی

سور.

asurāyik / آسوراییک / آسوراییک: آسوری،

آشوری، بابلی.

asuhišn / آسوهیشتن / آسوهیشتن: ۱ - جاودانگی،

فساد - تجزیه ناپذیری ۲ - سیری، گرسنه نبودن ۳ - بی

حسی.

asuvār / آسوار / آسوار: سواره برآمدن، بالارفتن،

صعود کردن ۵ - گم - مفقود شدن ۶ - به پایان رساندن،

خاتمه.

asuvāriḥ / آسوواریه / آسوواریه: سواری،

سوارکاری.

asuvāritan / آسوواریتن / آسوواریتن: اسب

سواری کردن.

asviān / آسویان / آسویان: نام کسی.

asuyišn / آسویشتن / آسویشتن: تجزیه ناپذیری.

asij / آسیج / آسیج: فنا - تجزیه ناپذیر، خراب - فاسد

نشدنی.

asij umand / آسیج اومند / آسیج اومند: فنا -

تجزیه ناپذیر، خراب - فاسد نشدنی، جاویدان.

asijišn / آسیجیشتن / آسیجیشتن: فنا - تجزیه

ناپذیری، خراب - فاسد نشدنی.

asiž / آسیژ / آسیژ: نگاه کنید به: آسیج.

asištak / آسیشاک / آسیشاک: احمق، ابله،

کودن.

asim / آسیم / آسیم: نقره، سیم.

asimin / آسیمین / آسیمین: نقره‌ای، سیمین.

aškar / اَشْكَر / نام شهری در شرق ایران.	ašuk zušt / اَشُوک زُوشْت / آشوک زوشت : مرغ اوستا خوان.
aškamb / اَشْکَمب / آشکمب : شکم.	ašukān kārih / اَشُوکَان کَارِیْه / آشوکان کاریه : رعایت تقوا و تقدس.
aškambak / اَشْکَمبَک / آشکمبک : شکمبه، معده جانور.	ašišvang / اَشِیشْوَنگ / آشیش ونگ : نام یکی از ایزدان.
aškom / اَشْکَم / آشکم : شکم.	ašikand / اَشِیکَنْد / آشیکند : ۱- سالم، نشکسته، بی عیب ۲- باکره، دوشیزه.
aškomb / اَشْکَمب / آشکمب : شکم.	ašikahān / اَشِیکَهَان / آشیکهان : تنبل، کاهل.
aškombak / اَشْکَمبَک / آشکمبک : شکمبه، معده جانور.	ašim vahuk / اَشِیم وَهوک / آشیم و هوک : دعای معروف اشم وهو.
aškān / اَشْکَان / آشکان : نیای اشکانیان، اشک یکی از شاهان اشکانی.	aqrand / اَقْرَنْد / آغرند : نفرت آور، منفور.
aškānān / اَشْکَانَان / آشکانان : اشکانیان.	aqirrat / اَقِرِیْرَت / آغریرت : نام کسی.
ašku vinitan / اَشْکُو وَینِیْتَن / آشکو وینیتن : سقف ساختن، سقف زدن.	afcār / اَفْجَار / آفچار : ابزار، افزار، وسیله.
aškub / اَشْکُوب / آشکوب : سقف، طاق.	afd / اَفْد / آفد : شگفتی - تعجب آور، جالب، عجیب، شگفت انگیز.
aškup / اَشْکُوپ / آشکوپ : سقف، طاق.	afdom / اَفْدَم / آفدم : پایان، آخر، سرانجام، عاقبت.
aškumb / اَشْکُومب / آشکومب : شکم.	afdomih / اَفْدَمِیْه / آفدمیه : اختتامیه، پایانی.
aškov / اَشْکُوو / آشکوو : سقف، طاق.	afdkartih / اَفْدِکَرْتِیْه / آفدکرتیه : کار شگفت انگیز.
aškov kartār / اَشْکُوو کَرْتَار / آشکوو کرتار : سقف ساز.	afdih / اَفْدِیْه / آفدیه : شگفتی، جالب انگیز.
ašgahān / اَشْگَهَان / آشگهان : تنبل، کاهل، سست.	afrajām / اَفْرَجَام / آفرجام : نافر جام نگاه کنید به: آفرزام.
ašgahānih / اَشْگَهَانِیْه / آشگهانیه : تنبلی، کاهلی، سستی.	afražām / اَفْرَژَام / آفرژام : نافر جام، ناموفق، نامحدود، بی انتها.
ašmāh / اَشْمَاه / آشماه : شما.	afražāmih / اَفْرَژَامِیْه / آفرژامیه : نافر جامی، ناکامی، نامحدودی، بی هدفی، بی پایانی.
ašmuk / اَشْمُوک / آشموک : ملحد، مرتد نگاه کنید به: آهرموگ.	afraśāvand / اَفْرَسَاوَنْد / آفرساوند : جاویدان، ماندگار، نافر سودنی، تجزیه ناپذیر.
ašnaw / اَشْنَو / آشنو : بشنو.	afraśāvandih / اَفْرَسَاوَنْدِیْه / آفرساوندیه : جاودانگی، ماندگاری، تجزیه ناپذیری، از بین نرفتنی.
ašnutan / اَشْنُوتَن / آشنوتن : شنیدن.	
ašuk / اَشُوک / آشوک : مقدس، متقی، پرهیزکار.	
ašuk dāt / اَشُوک دَات / آشوک دات : صدقه، خمس، زکات، پول یا چیزهایی که به پیشوای دینی یا فقیران و پرهیزکاران دهند.	

afrucišn / افرۄش / افرۄش : افروزش، استارت.	afrank / افرانک / افرانک : تزین - آرایش - مزین - آراسته شده، زیبا.
afruxtan / افرۄختن / افرۄختن : افروختن، روشن کردن، استارت زدن.	afraxtān / افراختان / افراختان : افراختن - افراختن، نافرہختگی.
afruz / افرۄز / افرۄز : افروز، روشن، روشن کننده، فندک، کبریت.	afrāhāt / افرآهات / افرآهات : بی یاور، بی کمک نگاه کنید به: فرآهات.
afruzišn / افرۄش / افرۄش : افروزش، استارت.	afravāft / افرآوافت / افرآوافت : ۱ - ناپسند، نامطبوع، ناخوشایند، چندی آور، زننده ۲ - گناهکار، ناپرهیزکار آرامبخش ۴ - نوکر، خدمتکار.
afrušag / افرۄش / افرۄش : نوعی نان، نوعی کلوچه نگاه کنید به شرح این واژه در «برهان قاطع» در توضیح واژه‌ی افروشه سیستان و بلوچستان، بحرین و جزیره‌های.	afrayut / افرآیوت / افرآیوت : کامل، بی نقص، بی کاست هم.
afrīptārī / افریپتاری / افریپتاری : نافرایی، سادگی، یکرنگی، بی غل و غشی، صداقت.	afrayut hācišihā / افرآیوت هجیشیها / افرآیوت هجیشیها : به طوری که چیزی از آن کم نشود.
afzār / افرآر / افرآر : ۱ - ابزار، افزار، اسباب، وسیله، آلت، سلاح ۲ - ادویه غذا ۳ - نیرو، توان، انرژی، قدرت، شکوه، جلال، ثروت.	afrayutihā / افرآیوتیها / افرآیوتیها : بدون انحراف، مستقیم، درست، بدون اشتباه، انحراف ناپذیرانه.
afzār guspad / افرآر گوسپاد / افرآر گوسپاد : گوسپند : چارپادار، گله دار، دامدار، کسی که چاپایان اهلی بسیار دارد.	afrāc / افرآر / افرآر : افزار، ابزار، وسیله.
afzārumand / افرآرومند / افرآرومند : ۱ - ابزارمند، صنعتگر، سازنده، کسی که دارای ابزار کار است ۲ - ماهر، کاردان، وارد، استاد ۳ - ثروتمند، غنی.	afrāc sacišnih / افرآر ساجیشنی / افرآر ساجیشنی : ساجیشنی : گذشته، گذشت نکردن، نبخشیدن.
afzārih / افرآریه / افرآریه : ۱ - شکوهمندی، نیرومندی، اقتدار، عظمت، دارایی، ثروت، مال ۲ - عمل، فعل، کار، اقدام.	afrāc guftār / افرآر گوftar / افرآر گوftar : منکر، انکار - نفی کننده.
afzāyenitan / افرآینتن / افرآینتن : افزایش دادن، زیاد - بسیار - اضافه کردن، افزودن.	afrāxtan / افرآختن / افرآختن : افراختن، افراختن.
afzāyenitār / افرآینتار / افرآینتار : افزایش دهنده، زیاد - بسیار - اضافه کننده، افزایشگر، افزاینده.	afrāz / افرآز / افرآز : فراز، راست، ایستاده، قائم، عمود، بلند، تعالی، رفیع.
afzāyitan / افرآیتن / افرآیتن : افزایش دادن، زیاد - بسیار - اضافه کردن، افزودن.	afrāšt / افرآشت / افرآشت : افراشته - مشورت - مشاوره - رایزنی - همفکری - هم اندیشی کردن ۳ - توجه -
	afrāsyāb / افرآسیاب / افرآسیاب : افراسیاب.
	afrāštan / افرآشتن / افرآشتن : افراشتن، بلند - برپا کردن.
	afruc / افرۄج / افرۄج : افروز.
	afrucenitan / افرۄچیتن / افرۄچیتن : روشن کردن، افروختن.

afzāyīšn / اَفَزَايِش / افزایش، فزونی، زیادتی.	afsān / اَفَسَان / افسان : افسانه، فسانه.
afzāyīšnikih / اَفَزَايِشَنِيکِه / افزایش‌نیکیه : افزودگی، فزونی.	afsāy / اَفَسَاي / افسای : افسون - سحر - جادو کردن.
afzutan / اَفَزُوتَن / افزودن، زیاد - بسیار - فراوان - اضافه کردن.	afsut / اَفَسُوت / افسوت : ساییده شده، فرسایش یافته.
afzutan tid / اَفَزُوتَن تید / سایه اش مستدام، عمرش دراز باشد. این جمله در زمان ساسانیان بر روی پول‌های نقره‌ای نوشته می‌شد.	afsudan / اَفَسُودَن / افسودن : افسون - سحر - جادو کردن، با جادو نگهداشتن.
afzun / اَفَزُون / افزون، زیاد، بسیار، فراوان، اضافه.	afsus / اَفَسُوس / افسوس : ۱ - افسوس، آه، دریغ ۲ - ریشخند، تمسخر، استهزا، مسخره کردن.
afzun farhang / اَفَزُون فَارَهَنگ / فرهنگ : آنچه باعث افزایش فرهنگ شود نام پسر وی.	afsusgar / اَفَسُوسْگَر / افسوسگر : ریشخند - مسخره - استهزا کننده.
afzunitār / اَفَزُونِیتَار / افزونیتار : افزایش دهنده.	afsusgarih / اَفَسُوسْگَرِیَه / افسوسگریه : ریشخند، تمسخر، استهزا.
afzunik / اَفَزُونِیک / افزونیک : افزون، فزون، فراوان، بسیار، زیاد، خیلی.	afsusgarihā / اَفَسُوسْگَرِیَه / افسوسگریها : افسوس گرانه، از روی ریشخند، با مسخرگی.
afzuniktom / اَفَزُونِیکْتُم / افزونیک تم : مقدس ترین.	afsun / اَفَسُون / افسون : جادو، سحر، ورد.
afzunik xrat / اَفَزُونِیک خَرَت / خرد - اندیشه - عقل مقدس.	afsinistan / اَفَسِنِیستَن / افسینستن : نابود - ویران - نیست - تخریب - منهدم - منفجر، خراب کردن در.
afzunikih / اَفَزُونِیکِیَه / افزونیکیه : ۱ - در حال افزایش - افزونی - فزونی - فراوانی - بسیار - ازدیاد، در حال توسعه -	afsinistan / اَفَسِنِیستَن / افسینستن : تخریب، انهدام، انحطاط.
afzunih / اَفَزُونِیَه / افزونیه : افزونی، فزونی، فراوانی، بسیاری، زیادی.	afšārtan / اَفَشَارَتَن / افشارتن : فشردن، فشار دادن.
afsart / اَفَسَرَت / افسرت : ۱ - افسرده ۲ - منجمد، یخ زده، سرد ۳ - نوعی غذای سرد.	afšārdan / اَفَشَارَدَن / افشاردن : فشردن، فشار دادن.
afsartan / اَفَسَرَتَن / افسرتن : ۱ - افسرده - پژمرده - خاموش - ساکت کردن ۲ - منجمد - یخ زده - سرد کردن نگاه.	afšāntan / اَفَشَانَتَن / افشانتن : افشاندن، پخش - منتشر کردن، ریختن، پاشیدن.
afsārišn / اَفَسَارِشَن / افساریشن : افسردگی، گرفتگی روانی.	afšāndan / اَفَشَانَدَن / افشانندن : افشاندن، پخش - منتشر کردن، ریختن، پاشیدن.
afsālān / اَفَسَالَان / افسالان : بهار.	afšurdan / اَفَشُورَدَن / افشوردن : فشردن، فشار دادن، پرس کردن.
	afkār / اَفْکَار / افکار : عاطل، تعطیل، بیکار، وامانده، ناتوان نگاه کنید به: آپکار.

akārenitan / اکارینتن / اکارینتن : بی اثر - ناکارآمد - نامؤثر - عاطل - بیهوده - غیر مفید - از حیز انتفاع ساقط کردن.	afkārihā / اَفکارِیها / اَفکارِیها : به فراوانی، مزایده.
akārenitār / اکارینیتار / اکارینیتار : نگاه کنید به اکار.	afgantān / اَفگنتَن / اَفگنتَن : افکندن، دور انداختن، از رده خارج کردن.
akārih / اکاریه / اکاریه : بی اثری، بیهودگی، ناکارآمدی، نامفیدی، ناسودمندی، غیر انتفاعی، بیکاری، بی حاصلی، سستی، بی صلاحیتی، ناشایستگی.	akart / اکرت / اکرت : ناکرده، انجام نشده، به فعلیت در نیامده، قوه، به عمل در نیامده، غیر فعال.
akāritan / اکاریتن / اکاریتن : نگاه کنید به: اکارینتن.	akartār / اکرتار / اکرتار : ناکردار، ناعامل، نافع، راکد.
akārihastan / اکاریهستن / اکاریهستن : بی اثر - ناکارآمد - نامؤثر - عاطل - بیهوده - غیر مفید - از حیز انتفاع ساقط شدن.	akartārih / اکرتاریه / اکرتاریه : رکود، ناکرداری، غیر فعالی.
akām / اکام / اکام : ۱- ناکام، ناموفق، شکست خورده ۲- بی میل، بی آرزو، سرخورده.	akarirat / اکیریت / اکیریت : نام کسی.
akāmak / اکامک / اکامک : نگاه کنید به اکام.	akanārak / اکنارک / اکنارک : بی پایان، بی کرانه، بی انتها، بی نهایت، بی حد.
akāmak umand / اکامک اومند / اکامک اومند : نگاه کنید به اکام.	akanārak umand / اکنارک اومند / اکنارک اومند : بی پایان، بی کرانه، بی انتها، بی نهایت، بی حد قطعی.
akāmak umandih / اکامک اومندیه / اکامک اومندیه : نگاه کنید به اکام.	akanārak umandih / اکنارک اومندیه / اکنارک اومندیه : بی پایانی، بی کرانی، بی انتهایی، بی نهایتی.
akāmak xvatāy / اکامک خواتای / اکامک خواتای : فرمانروا - حاکم - رئیس جمهور - رهبری نالایق که مطابق خواست مردم نیست به کار می‌رود.	akanārak zamānak / اکنارک زمانک / اکنارک زمانک : زمان ازلی - بی پایان، ابد.
akāmakih / اکامکیه / اکامکیه : ناکامی، عدم موفقیت، شکست، سرخوردگی.	akanārak zamānih / اکنارک زمانیه / اکنارک زمانیه : زمانه بی کران - بی پایان، ابدی.
akāmagumand / اکامگومند / اکامگومند : بی میل، بی علاقه.	akanārak / اکنارک / اکنارک : زمانیه / زمانیه : زمانه بی کران - بی پایان، ابدی.
akām umand / اکام اومند / اکام اومند : نگاه کنید به: اکام.	akanāragih / اکنارگیه / اکنارگیه : بی پایانی، بی کرانی، بی انتهایی، بی نهایتی، بی حدی.
akām umandih / اکام اومندیه / اکام اومندیه : نگاه کنید به: اکام.	akenih / اکینه / اکینه : پاکدلی، بی کینه‌ای، غفوری، رحیمی.
akām / اکار / اکار : ناکارآمد، بی فایده، نامؤثر، نالایق، بی صلاحیت، عاطل، ضعیف، غیر مفید، ناتوان، بیهوده.	akār / اکار / اکار : ناکارآمد، نامؤثر، ناکارساز.

amar umand / امار اومند / امار اومند : حسابدار، محاسب.	aguvāg / اگواگ / اگواگ : گنگ، لال، ناگویا، ساکت، خاموش، بی حرف.
amarg / امَرگ / امَرگ : جاویدان، ابدی، همیشه پاینده.	aguyāk / اگویاک / اگویاک : ناگویا، خاموش، ساکت، صامت.
amarg umand / امَرگ اومند / امَرگ اومند : جاویدان، ابدی، همیشه پاینده.	aguyākih / اگویاکیه / اگویاکیه : ناگویایی، خاموشی، سکوت، صامتی.
amargān / امَرگان / امَرگان : عمومی، عام، کلی، فراگیر، همگانی.	agirišnik / اگیریشنیک / اگیریشنیک : نگرفتنی، لمس ناشدنی، دریافت - اخذ نکردنی.
amargānig / امَرگانیک / امَرگانیک : دارای عمومیت، جهان شمول.	agirišnih / اگیریشنیه / اگیریشنیه : نگرفتن، لمس نکردن.
amargānihā / امَرگانیها / امَرگانیها : به طور کلی، عموماً.	agištak / اگیشْتک / اگیشْتک : آغشته.
amargih / امَرگیه / امَرگیه : جاویدانگی، ابدی بودن، همیشه پایندگی.	alā / آلا / آلا : ۱ - آلا، ای، حرف ندا ۲ - آه، افسوس، دریغ.
amahy / امهّی / امهّی : بوده‌ایم.	alburz / آلبرز / آلبرز : البرز.
amahr aspad / امهر اسپد / امهر اسپد : آسپند، آمشاسپند. (اوستایی: آمش سَپنت) پاکان جاویدان، انگیزانندگان رستگاری - سعادت - خوشبختی - نیک انجامی - عاقبت بخیری.	almās / آلماس / آلماس : الماس و دیعه، رهن، ضمانت.
amahr aspadān / امهر اسپندان / امهر اسپندان : آمشاسپندان.	almāst / آلماست / آلماست : الماست.
amenug vira / امینوگ ویر / امینوگ ویر : آمنوگ ویر ویشنیه : عدم اعتقاد به روح و عالم معنا، انکار غیب.	alvand / آلود / آلود : نام کوهی در غرب همدان.
amenitār / امینیتار / امینیتار : بی فکر، کوتاه اندیش، نااندیشمند، بی اندیشه.	alvand / آلود / آلود : الوندیک : الوندی، منسوب به الوند.
amā / آما / آما : ما.	alum / آلوم / آلوم : ارزن.
amāxam / آماخَم / آماخَم : (اوستایی: اهماخَم؛ سنسکریت: آسْمَاخَم) از ما.	am / آم / آم : ضمیر متصل اول شخص مفرد نگاه کنید به: آم om.
amāxam taumā / آماخَم تاوما / آماخَم تاوما : تَوما : نژاد - تبار - دودمان ما.	amar / امار / امار : بیشمار، بی حد، بی حساب.
amār / آمار / آمار : نگاه کنید به: آمار دار.	amarak / امارک / امارک : بیشمار، بی حد، بی حساب.
	amarakān / امارکان / امارکان : ۱ - عمومی، کلی، همگانی، فراگیر ۲ - جمعیت، مردم.
	amarakānik / امارکانیک / امارکانیک : جهانی، جهان شمول، بین المللی، عمومی.
	amarakānihā / امارکانیها / امارکانیها : به طور کلی، به طور عمومی.

amušišnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آموشیشنیه : ثبات، دوام، تغییرناپذیری.	amākān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آماکان : وابستگان - نزدیکان - متعلقان ما، ماها.
amuk / 𐭠𐭥𐭥𐭥 / آموک : پابره‌نه، بی کفش.	amāh / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 / آماه : ما، ضمیر منفصل سوم شخص جمع در حالت فاعلی و مفعولی.
an / 𐭠𐭥 / آن : پیشوند نفی است ۲- دیگر، دیگری : آنی.	amāvand / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آماوند : نیرومند، دلیر، پرتوان، توانا، توانمند، سترگ، زورمند، قوی، قدرتمند، مقتدر، شجاع.
ana / 𐭠𐭥𐭥 / آن : پیشوند نایش (نهی) است.	amāvandih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آماوندیه : نیرومندی، دلیری، پرتوانی، توانایی، توانمندی، سترگی، زورمندی، اقتدار، شجاعت.
ana bim / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن بیم : نترس، پر دل، با جرأت.	amāvandihā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آماوندیه‌ها : نیرومندانه، دلیرانه، توانمندانه، سترگانه، زورمندانه، مقتدرانه، شجاعانه.
ana paxšāvand / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن پخشآوند : ناپشیمان، توبه نکرده، متنبه نشده.	ambar / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آمبر : عنبر، عطر، ادکلن اعظم، موبدان موبذ رئیس روحانیون، اَران دَپیر بَذ.
ana paxšāvandih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن پخشآوندیه : ناپشیمانی، توبه ناکردنی، غیر قابل تنبه یا توبه.	ambarag / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آمبرگ : جانور بی مو.
ana / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن پخشآیآوندیه : غیر قابل بخشایش، عفوناشدنی.	ambak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آمبک : مربا، کمپوت، میوه پخته نگهداری شده. نگاه کنید به: همبک.
ana paxšāyāvandih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن پخشآیآوندیه : غیر قابل بخشایش، عفوناشدنی.	ambag / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آمبگ : انبه.
ana paxšišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن پخشیشن کاریه : نابخشودن، عدم اغماض، عفو - چذشت - چشم پوشی نکردن.	ambāzih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آمبازیه : شراکت، امبازی، سهیم شدن، همراهی.
kārih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن پخشیشن کاریه : نابخشودن، عدم اغماض، عفو - چذشت - چشم پوشی نکردن.	amburdan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آمبورَدَن : انباشتن، جمع - گردآوری - انبار کردن.
ana pasinišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن پسینیشن : ماندگار، ثابت، غیر قابل تخریب، کم - محو ناشدنی، پایان ناپذیر شتران را بر زمین بگذارند و مردان جنگی.	amšuspanđ / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آمشوسپند : امشاسپند.
ana cārak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن چارک : بیچاره، درمانده، بینوا، بی یاور و.	amvaštan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آموشتن : جمع - انبار کردن، انباشتن.
ana xunsand / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن خونسند : ناخرسند، ناخشنود، ناراضی.	amutakih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آموتکیه : ثبات، استقرار، امنیت.
ana xunsandih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن خونسندیه : ناخرسندی، ناراضیتی.	amurdāt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آموردَت : نگاه کنید به: اموردات.
ana garāmik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن گرامیک : ناگرامی، نارجمند، بی ارزش، بی اعتبار هم.	amurdāt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آموردات : ۱- جاودانگی، ابدی، نامیرایی ۲- نام یکی از امشاسپندان ۳- مرداد.
ana mārīh / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن ماریه : انکار، قیامت، اعتقاد نداشتن به رستاخیز.	

an agrirušn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آگریروشن :	an aspāsihā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آسپاسیها :
روشنایی بی کران، نور نامحدود.	ناسپاسانه.
an ayād / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آیاد : فراموش شده، از یاد رفته.	an aspurik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اسپوریک : ناقص، ناکامل.
an ayārih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آیاریه : نایاری، نارو زدن، ترک رفاقت ساسانی.	an ast / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آست : عدم.
an uspurig / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اوسپوریگ : ناقص در.	an astakih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آستکیه :
an ust / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اوست : متغیر، متحرک، نالاستوار، غیر ثابت.	عدمیت، ناهستی، لاجودی، بی وجودی.
an ustih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اوستیه : تغییر، تحول، تحرک، نالستواری، غیر ثابتی.	an astub / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آستوب : نام پسر ایرج.
an ušmār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اوشمار : بی شمار، بی حساب.	an astuvānih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آستووانیه :
an umit / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اومیت : ناامید، مأیوس، سرخورده، دلزده.	سکولاریسم، لائیسزم، کفر، الحاد، بی دینی، بی اعتقادی به دین.
an umitih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اومیتیّه : ناامیدی، یأس، سرخوردگی، دلزدگی.	an astih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آستیه : عدمیت، ناهستی، لاجودی، بی وجودی.
an umitihā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن اومیتیها :	an asinišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آسینیشن : خراب - فاسد نشدنی، غیر قابل تجزیه.
ناامیدانه، مأیوسانه.	an ašuk / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آشوک : گناهکار، ناپارسا، نامؤمن، نامتقی.
an irān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن ایران : غیر ایران، خارج.	an aqr / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آغر : بی پایان، نامحدود، بی انتها.
an irānih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن ایرانیه : نایرانی.	an aquršnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آغروشنیه :
an irānistān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن ایرانیستان :	روشنایی بی کران، نور نامحدود.
کشورها یا سرزمین خارج از ایران.	an aqrān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آگران : ۱- بی پایان، نامحدود، بی انتها، روشنایی بی پایان ۲- نام روز سی ام ماه.
an ābuhlag / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آبوهلگ : گناه کبیره.	an afrāc / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفراچ : نابلد، ناشی، ناوارد، غیر کارشناس.
an āp / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپ : بی آب، ویران.	an afzār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفزار : بی وسیله، بی امکانات، دست تنگ.
an āpumand / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپ اومند : بی آب، خشک.	an afzārih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفزاریه : بی وسیله‌ای، بی امکاناتی، دست تنگی.
an āpātān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپاتان : نابآدان، ویران، بایر، خراب.	an afsār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفسار : بی افسر، بی مقام.
an āpātānih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپاتانیّه :	an afsišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفسینیشن : خراب - فاسد نشدنی.
نابآدانی، ویرانی، بایری، خرابی جاویتان.	

an āzmutak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آزموتک :	an āpuhl / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپوهل : جهنمی، دوزخی، کسی که پس از مرگ، نمی‌تواند از پل چینوت صراط بگذرد.
an āsān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آسان : دشوار، سخت، مشکل.	an āpuhlak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپوهلک :
an āsānih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آسانیه : دشواری، سختی، اشکال.	گناهکار، دوزخی.
an āstavān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آستوان : کافر، بی ایمان، سکولار.	an āpih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپیه : بی آبی، ویرانی، خرابی.
an āstavān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آستوانیه : کفر، بی ایمانی، سکولاریسم.	an āpitān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپیتان : ۱- ناپاک، فاسد، بی فایده، به درد نخور ۲- بایر، لم یزرع.
an āstdiv / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آست دیو : دیو - شیطان ناراستی، شیطان دروغ.	an āpitānih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپیتانیه : بی فایدگی.
an āst guvišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آست گوویشن : دروغگو.	an āpišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آپیشن : ۱- ویرانی، تخریب، خرابی ۲- اجتناب، خودداری، پرهیز.
an āstih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آستیه : ناآشتی، عدم توافق، خصومت، دشمنی، ناهماهنگی، بی تناسبی.	an ātāv / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آتاو : ناتوان، ضعیف.
an āft / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفت : خراب - ویران - نابود - منهدم - منفجر شده.	an ātāvih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آتاویه : ناتوانی، ضعف، بی لیاقتی.
an āftakih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفتکيه : خرابی، ویرانی، نابودی، تخریب، انهدام - انفجار.	an ātuk / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آتوک : ناتوان، نالایق، بی عرضه، ضعیف.
an āftan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفتن : خراب - ویران - نابود - منهدم - منفجر کردن.	an ādān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آدان : درمانده، فقیر، مسکین.
an āfrikān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آفریکان :	an ādānih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آدانیه : درماندگی، فقر، بینوایی.
ناستوده، نامحمود، از وی قدردانی نشده شهر شاهرود است که از کوه‌های پر.	an āzār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آزار : بی آزار، مهربان، متحمل.
an āk / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آک : بد، فاسد، شریر، خبیث، فاسق جذبه.	an āzarm / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آزرم : بی آزرم، بی شرم، بی حیا، بی شرف.
an ākenih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکینه : بدرفتاری با زیر دستان، شرارت.	an āzarmih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آزرمیه : بی آزرمی، بی شرمی، بی حیایی، بی شرفی.
an āktuxmak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکتخمک : توخمک : بد ذات، بد نژاد، بدجنس.	an āzarmik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آزرمیک : بی آزرم، بی شرم، بی حیا، بی شرف، بی آبرو.
an ākravišnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکراویشنیه : رویشنیه : بدکاری، اقدام بد، عمل ناپسند.	an āzarmihā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آزرمیهها : بی آزرمانه، بی شرمانه، بی شرفانه.

an āmcīštik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آمچیشیک
نامعین، نامشخص، نامعلوم، مبهم، نامعروف.

an āmurz / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آموزز : بی رحم، سنگدل.

an āmurzit / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آموززیت : ناآمرزیده، بخشیده نشده، مظلوم

an āmurzitārih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آموززیتاریه : بی رحمی، سنگدلی، شقاوت.

an āmurzišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آموززیشن : بی رحمی، سنگدلی، شقاوت.

an āmitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آمیتن : خم شدن، رکوع - تعظیم کردن.

an āhuk / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آهوک : خالص، ناب، پاک، بی عیب، سالم، درست.

an āhukih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آهوکیه : صحت، بی عیبی، سلامتی، درستی.

an āhit yazt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آهیت : یزت : ایزد ناهید، خدای آناهیتا.

an āvišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آویشن : ۱- تخریب، ویرانی، انهدام، انفجار ۲- دفع، طرد ۳- خودداری، پرهیز، اجتناب.

an āvišnik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آویشنیک : خراب، ویران، منهدم - منفجر - نابود شده.

an āvišnikih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آویشنیکیه : ویرانی، خرابی.

an āvihtan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آویهیتن : ویران - نابود - خراب - تخریب - منهدم - منفجر کردن.

an āyāftan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آیافتن : نیافتن، پیدا نکردن، به دست نیاوردن.

an āyinih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آیینیه : ناآیینی، بی انضباطی، بی قانونی

an āyišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آیشن : ۱- نیامدن، نرسیدن ۲- خودداری، اجتناب، پرهیز.

an āk kertār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آک کرتار : بدکردار، بدکار، شریر، فاسد، فاسق، خبیث، تبهکار در بهشت هستند و در این جهان، نیروهای.

an āk kāmāk / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آک کامک : بدبین، بدکامه، ظنین، دارای سوء نیت.

an āk kāmākih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آک کامکیه : بدکامگی، بدخواهی، سوء نیت، بدبینی، سوء ظن.

an āk kunišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آک کونیشن : بدکردار، بدکار، شریر، فاسد، فاسق، خبیث.

an āk manišnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آک منیشنیه : سوء نیت - فکر بد داشتن، بدبین بودن، بدبینی، کج اندیشی.

an ākās / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکاس : ناآگاه، بی خبر، غافل می‌شود و هر زرتشتی مؤمن آن.

an ākāsih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکاسیه : ناآگاهی، بی خبری، غفلت.

an ākāsihā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکاسیها : ناآگاهانه را باید همیشه روی سدره پیراهنی است سفید.

an ākih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکیه : بدی، فساد، شرارت، رنج، بدبختی.

an ākih kartār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکیه کرتار : بدکردار، فاسق، فاسد، مفسد، لات، لابلالی، اراذل و اوباش.

an ākih kāmākih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آکیه کامکیه : سوء نیت.

an ālut / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آلوت : پاک، ناآلوده، تمیز، پاکیزه، بهداشتی.

an āmak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آمک : بی نام، گمنام، غیر معروف.

an āmārišnik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آن آماریشنیک : بی حساب، غیر قابل شمارش، ناشمرنی.

anbārag sālār / انبارگ سالار	an āyīšnih / ان آیشنیه
سالار: رئیس انبار اسلحه.	نیامدن، نرسیدن ۲- خودداری، اجتناب، پرهیز.
anbusitan / انبوسیتان	an basānih / ان بسانیه
تکثیر- زیاد کردن.	تقابل، تضاد.
anbusihtan / انبوسیهتن	an šatrik / ان شتریک
تکثیر شدن، رشد کردن.	متمدن، بی فرهنگ، غیر شهری.
anbuh / انبوه	an šahrig / ان شهریک
anjaftan / انجفتن	نوکر، خدمتکار.
کردن، به انجام - نتیجه رساندن، به پایان بردن.	an hambatik / ان همبَتیک
anjaman / انجمن	نامتناقض، نامخالف، موافق، هماهنگ، سازوار.
anjāmitan / انجامیتن	an hanbār / ان هَنبار
سرانجام - به پایان - به نتیجه رسیدن، خاتمه یافتن.	نشدنی.
anjāmišn / انجامیشتن	an vindit / ان ویندیت
پایان - خاتمه، عاقبت، نتیجه کردن.	نیافتنی، غیر قابل حصول.
anjāminitan / انجامینیتن	an yuxš / ان یوخش
- پایان - خاتمه یافتن، به نتیجه رسیدن.	نشنو، سرکش، متمرّد.
anjur / انجور	an yuxšitār / ان یوخشیتار
انجور: انجیر.	نافرمان، حرف نشنو، سرکش، متمرّد.
anjihr / انجیهَر	an yuxšitārih / ان یوخشیتاریه
and / اند	یوخشیتاریه: نافرمانی، حرف نشنوی، سرکشی، تمرد.
andar / اندَر	an yušakihā / ان یوشکیها
نام دیوی.	خودکامانه، از روی نافرمانی.
andarestān / اندرستان	anār / انار
باستانی شهرستان دره گز که چون میان دو کوه‌است،	anārgun / انارگون
اندرستان نامیده شد؛ ولی بعدها به آن ابیورد گفته شد.	anārgil / انارگیل
andar abāyid / اندر آبایید	anāg kardār / اناگ کردار
لازم است، ضروری است.	شورور، بدکار، خلافکار.
andar āmadan / اندر آمدن	anām / انام
: وارد - داخل شدن.	anbār / انبار
andar āvurdan / اندر آووردن	anbārag baz / انبارگ بَد
آووردن: تولید کردن.	رئیس انبار اسلحه.
andar budan / اندر بودن	
شدن.	

andācak / انداک / اندایک : اندازه، هندسه.

andāxtan / {و س د ن م د} / آنداختن : انداختن، یرت

کردن، افکندن طول.

andāk / انداک / انداک : اندوه، غصه، غم.

andākin / {وَسْوَد} / آنداकिन : اندوهگین، ناراحت،

غمگین، دلتنگ۔

andām / اندام / أندام : اندام، هيكل، قد.

andcand / ۱۹۱۹ / آندچند : ۱ - هر چند، گرچه،

اگر چه، با اینکه ۲- آن قدر، به اندازه ی، همان قدر.

andar zamān / اندر زمان / آندر زمان : در

زمان، پی درنگ، فوری خسارت.

andarz / اندرز / اندرز: اندرز، پند، نصیحت،

مشاورہ.

andarzenitan / اندازنیتان / اندرز نیتن :

اندرز، پند - مشاوره دادن، نصیحت کردن.

معلق.

andarz i ušnar / اندرز و اشنار / آندرز

ایِ اوشنَر داناگ : dānāg رهنمودهای اوشنر دانا. یندنامه‌ای

است به زبان پهلوی که به صورت پرسش و پاسخ میان

شاگردان است.

andarz i / دوازي دوازي مونداس

puryotkišān / آندرز ایی یوریوتکیشان : پندنامه زرتشت.

کتابی به زبان پهلوی که آموزه‌های دینی زرتشت را داراست.

မူဝါဒ၊ နည်းစနစ်၊ နည်းလမ်း၊ နည်းလမ်း၊ နည်းလမ်း

andarz i dastvarān u vehdinān / آندرز ایی دَست

وَران او وِهدینان : رهنمود بازپرسان به بهدینان. نام کتابی

မိုးဝေ၊ ဝေမိုး၊ မိုးဝေမိုး

اندرز ایی داناگان / **andarz i dānāgān u mazdisnān**

او مَرَدِیْسَنان : رهنمود دانایان به مَرَدِیْسَنان. نام یَندنامہ

کوچکی به زبان پهلوی است که رهنمودهای دینی است.

مردودای د نړۍ د ښوونکو لاس لاندې

andarz i vehzād farrox piruz / آندرز ایی وهزاد فرخ

مے سازد۔

ahamistār / اهامستار / اهامستار : بی رقیب، بی حریف، بی هم‌آورد گردآوری کرد و اندرزنامه او مشهور است.	anitunih / انیتونی / انیتونی : ناچینی.
ahamistārih / اهامستاریه / اهامستاریه : بی رقیبی، بی حریفی، بی هم‌آوردی.	anic / انیج / انیج : دیگری، دیگر، نیز، همچنین.
ahy / اهی / اهی : زود، سریع، نخست.	anir / انیر / انیر : ۱- غیر آریایی، بیگانه، خارجی ۲- پست، بدخو، بدسرشت، بد ذات.
ahraman / اهرمان / اهرمان : اهریمن، شیطان، دیو، ابلیس.	aniraxt / انیراخت / انیراخت : رها - نجات یافته، تبرئه شده.
ahramug/k / اهرم‌وگ / ک : آسموغ، آشموغ، کافر، ملحد، بی دین، گمراه، روحانی متقلب، روحانی دروغی.	anirang / انیرنگ / انیرنگ : اصلی، غیر تقلبی، اوریشنال.
ahramugih/kih / اهرم‌وگیه / کیه : کفر، الحاد، ارتداد، بی تقوایی، بی دینی، مذهبی بر خلاف دین رسمی داشتن، بدعت.	anirangih / انیرنگیه / انیرنگیه : اصل بودن.
ahrav / اهرَو / اهرَو : پارسا، پرهیزکار، زاهد، متقی، با تقوا، مؤمن، مقدس.	anirmanišnih / انیرمنیشنیه / انیرمنیشنیه : پست منشی، شرمساری، بی شخصیتی.
ahrav dāt / اهرَو دات / اهرَو دات : صدقه، خمس، زکات، آنچه به پارسایان دهند.	anirih / انیری / انیری : ۱- ایرانی نبودن ۲- پستی، خواری.
ahravīh / اهرَویه / اهرَویه : زهد، ایمان، تقوا، پرهیزکاری، درستی، حق، حقیقت.	aniz / انیز / انیز : نیز، همچنین، علاوه بر این، به علاوه.
ahreman / اهرمن / اهرمن : اهریمن، شیطان، دیو، ابلیس.	anizār / انیزار / انیزار : نزار - ناتوان - ضعیف - کم نشدنی، کاهش نیافتنی.
ahrādih / اهرادیه / اهرادیه : تقوا، زهد، پارسایی، پرهیزکاری، درستی، تقدس.	anizār vindišnih / انیزار ویندیشنی / انیزار ویندیشنی : سود سرشار، سود بسیار، درآمد کم نشدنی، حقوق ثابت.
ahrāf / اهراف / اهراف : ارتفاع، ترفیع، درجه، مقام، جایگاه.	anišib / انیشیب / انیشیب : مسطح، صاف، هموار، بدون شیب.
ahrāftan / اهرافتن / اهرافتن : بالا بردن، ترفیع دادن، بلند کردن، منصوب کردن.	aniquxš / انیغوشش / انیغوشش : نافرمان، سرکش، یاغی، شورشی، حرف نشنو، متمرّد.
ahrāmenitan / اهرامینتن / اهرامینتن : بلند کردن، بالا بردن، متساعد نمودن، ترفیع دادن.	aniquxšišn / انیغوششیشن / انیغوششیشن : نافرمانی، سرکشی، یاغیگری، شورش، حرف نشنوی، تمرد.
ahrāmitan / اهرامیتن / اهرامیتن : بلند - صعود کردن، بالا بردن، ترفیع دادن یا گرفتن.	aniqušitār / انیغوشیتار / انیغوشیتار : نافرمان، سرکش، یاغی، شورشی.
ahrāmišn / اهرامیشن / اهرامیشن : بالا رفتن، صعود، ترفیع مهمی از اوستا، بویژه خرده اوستا.	aniqušitārih / انیغوشیتاریه / انیغوشیتاریه : نافرمانی، سرکشی، یاغیگری، شورش، طغیان.
	anig / انیگ / انیگ : پیش، پیشانی، جبهه، مُقدم.
	anivakih / انیوکیه / انیوکیه : نانیکویی، بی بهره - محروم از نیکویی یا احسان و.

- ahrišvang** / اهریشتوانگ / اهریشتوانگ : ۱- نام یکی از ایزدان ماده در برابر ایزد نر ۲- نام بیست و پنجمین روز هر ماه.
- ahmadān** / احمَدان / احمَدان : نام یکی از استان‌های خاوری ایران در خراسان بزرگ در زمان ساسانیان که شاید توس باشد.
- ahu** / اهو / اهو : ۱- جهان، زندگی، هستی، دنیا، عالم ۲- خدایگان، سرور، رهبر، مولا، مرشد، ارباب نگاه کنید به: آخو.
- ahurāy** / اهورای / اهورای : اهورا، هستی بخش، آفریدگار، خالق.
- ahurāy mazd** / اهورای مَزدا / اهورای مَزدا : اهورا مَزدا، هستی بخش و دانای همه چیز، آفریدگار دانا، خالق علیم.
- ahurāy mazd** / اهورای مَزدا / اهورای مَزدا : اهورا مَزدا، هستی بخش و دانای همه چیز، آفریدگار دانا، خالق علیم.
- yazd** / اهورای مَزدا / اهورای مَزدا : پرستنده اهورا مَزدا، زرتشتی.
- ahuš** / اهوشت / اهوشت : بی مرگ، جاویدان، نامیرا.
- ahušišn** / اهوشتیشن / اهوشتیشن : با طراوتی، تازگی.
- ahuših** / اهوشتیه / اهوشتیه : بی مرگی، جاودانگی، نامیرایی موبدی ۳- خوشبختی دهنده، آرامبخش ۴-.
- ahumānāk** / اهوماناک / اهوماناک : بی همانند، بی نظیر، بی مانند، منحصر به فرد.
- ahunar** / اهورنَر / اهورنَر : بی هنر، بی فضیلت، بی ارزش سوی پایین را می رساند.
- ahunarih** / اهورنَریه / اهورنَریه : بی هنری، بی فضیلتی، بی ارزشی آن نگاه کنید به: اوه.
- ahunavar** / اهورنَوَر / اهورنَوَر : نام یک دعا.
- ahunsand** / اهُونَسند / اهُونَسند : ۱- ناخرسند، ناخشنود، ناراضی ۲- غیر عمد، غیر ارادی.
- ahunsandih** / اهُونَسندی / اهُونَسندی : ۱- ناخرسندی، ناخشنودی، ناراضیتی ۲- غیر عمدی، غیر ارادی آسیب، زیان، خسارت. سوزنی سمرقندی: آکی بر تو از من.
- ahrāy** / اهرای / اهرای : پارسا، پرهیزکار، زاهد، متقی، با تقوا، مؤمن، مقدس.
- ahrāyenitan** / اهراییتان / اهراییتان : پارسا - پرهیزکار - زاهد - متقی - با تقوا - مؤمن - مقدس بودن و همراهانش از میان آن گذشتند.
- ahrāyih** / اهراییه / اهراییه : پارسایی، پرهیزکاری، زهد، تقوا، ایمان، تقدس.
- ahrāyih umand** / اهراییه اومند / اهراییه اومند : زاهد، پارسا، صالح، مقدس، نیکوکار، عابد.
- ahrāyih** / اهراییه / اهراییه : اهراییه فرنامیشنیه : تقوا - پارساگرایی.
- ahrāyih kartārih** / اهراییه کرتاریه / اهراییه کرتاریه : به زهد - قوا - پارسایی عمل کردن.
- ahrāyih varzitār** / اهراییه ورزیتار / اهراییه ورزیتار : زاهد، پارسا، متقی، عمل کننده به پارسایی یا تقوا.
- ahrāyi hanitan** / اهراییه هانیتان / اهراییه هانیتان : پارسایی، زهد ورزی، تقدس گرایی.
- ahrišvang** / اهریشتوانگ / اهریشتوانگ : نام ایزد - خدا - الهه‌ای است.
- ahriman** / اهریمن / اهریمن : شیطان، دیو، اهریمن، ابلیس، اهریمن، هوای نفس.
- ahlā** / اهلا / اهلا : پرهیزکار، متقی، صالح، محسن، نیکوکار، عنوان ایزد سروش.
- ahlāvhād** / اهلاوهاد / اهلاوهاد : خیرات، صدقه، زکات.
- ahlāvih** / اهلاویه / اهلاویه : پرهیزکاری، تقوا، احسان، نیکوکاری.
- ahlāyih kāmāg** / اهلاویه کامگ / اهلاویه کامگ : متمایل به پارسایی.
- ahlomuy** / اهلوموی / اهلوموی : بدعتگزار، آشموغ.
- ahlomuyih** / اهلوموییه / اهلوموییه : بدعت.

avahyarādi / آوَهیرادی / از این رو، به این علت، به این خاطر، به این سبب.	ahunsandihā / آهونسندیها / غیر عمدی، غیر ارادی.
avestarag / اوستَرگ / تیغ.	ahuvet gās / آهووت گاس / یکی از روزهای گاثایی.
avestardan / اوستَرَدَن / سِتَرَدَن، زدودَن، محو - زایل کردن.	avar / آوَر / ۱ - ابر ۲ - بیا، اینجا!.
avestarišn / اوستَریشَن / محو، زایل.	avartāk / آوَرَتاک / ثابت قدم، پا برجا، برنگشتنی، غیر قابل بازگشت.
avestād / اوستاد / استاد.	avartišn / آوَرَتیشَن / تغییر تاپذیر، ثابت، نامتغیر.
avestār / اوستار / محکم، ثابت، استوار، پابرجا.	avartišnih / آوَرَتیشَنیه / تغییر تاپذیری، ثبات.
avestārih / اوستاریه / استحکام، ثبات، استواری، پابرجایی.	avartišnik / آوَرَتیشَنیک / تغییر تاپذیر، ثابت.
avestām / اوستام / ناحیه، منطقه، ایالت.	avarzit / آوَرزیت / ۱ - ناورزیده، بی تجربه ۲ - کشت - کاشته نشده امروزه.
avāja / آوآج / گُشت.	avarzitār / آوَرزیتار / غیر فعال.
avāxtar / آوآختر / شمال.	avarzišnih / آوَرزیشَنیه / ناورزشی، خمودت، عدم فعالیت.
avāk / آوآک / با، ضمن، همراه.	avarun / آوَرُون / این طرف، این سمت، این جهت، این سو.
avām / آوام / ۱ - وقت ۲ - قرض ۳ - آن.	avaryāk / آوَریآک / بلافاصله، درجا، بی درنگ، در یک لحظه.
avām vicitār / آوام وِچیتار / موقع شناس، وقت شناس از.	avazišnik / آوَزیشَنیک / بی وزش، بی حرکت، متوقف.
avd / آود / عجیب، شگفت، شگفت انگیز.	avas / آوس / حالا، الآن، اکنون پشتو: اوس US.
avdom / آودُم / آخرین، پایی.	avam / آوَم / (اوستایی: اُم) این.
avdih / آودیه / اعجاب، شگفتی، تعجب.	avahān / آوهان / بی علت، بی دلیل، بی سبب.
avdištan / آودیشَتَن / فرمان - دستور دادن، امر - حکم کردن.	avahānih / آوهانیه / بی علتی، بی دلیلی، بی سببی.
awar / آور / ابر تقدیم.	avahya / آوهی / (اوستایی: اوهی) از این.
awrang / آورَنگ / شکوه، مقام، جلال، عظمت.	
awrangikihā / آورَنگیکیها / شکوهمندانه کردن، بازشناختن ۴ - ارائه - عرضه - تقدیم کردن دست ور، بازپرس گفته می‌شود ۲ - وزیر ۳ - توانا، نیرومند ۴ - دانا و جهان‌دیده، کارگشته، با تجربه ۵ - دستیار.	

- awar umand** / اوار اومند / آور اومند : ابری.
- awar pāyak** / اوار پایک / آور پایک :
ابریایه، لایه‌ای از آسمان که ابر در آن جا حرکت می‌کند.
- awarāstakih** / اوار استکیه / اور استکیه :
غرور، تکبر، عجب.
- awzatār** / اوزتار / اوزتار : کشنده، قاتل، آدم کش.
- awzār** / اوزار / اوزار : ۱- افزار، ابزار، وسیله، اسباب، سلاح ۲- نیرو، قدرت، قوت، توان، انرژی.
- awzār umand** / اوزار اومند / اوزار اومند :
افزارمند، ابزارمند، متخصص، ماهر.
- awzār umandih** / اوزار اومندیه / اوزار اومندیه :
افزارمندی، ابزارمندی، تخصص، مهارت.
- avi** / اوی / اوی : ضمیر سوم شخص مفرد.
- awyastan** / اویستن / اویستن : ۱- آمدن، رسیدن ۲- فراموش کردن، از یاد بردن.
- avih** / اویه / اویه : بد، قبیح، زشت، نامطبوع حاصل، نتیجه.
- avihih** / اوییه / اوییه : بدی، قبح، زشتی، نامطبوعی.
- avyābānik** / اویابانیک / اویابانیک : ستاره قطبی.
- awyāt** / اویات / اویات : یاد، حافظه، خاطره.
- awyātakih** / اویاتکیه / اویاتکیه : به یاد داشتن، در حافظه داشتن، حفظ بودن، به خاطر داشتن.
- awyātkār** / اویاتکار / اویاتکار : یادگار، خاطره.
- awyātinitan** / اویاتینیتان / اویاتینیتان : یاد کردن، به یاد آوردن، از حفظ گفتن، به خاطر آوردن.
- avyākaran** / اویاکرن / اویاکرن : دستور زبان، گرامر.
- avyāvān** / اویاوان / اویاوان : فریب - گول نخورده، اغفال نشده، دل نبسته.
- avyāvānik** / اویاوانیک / اویاوانیک : ۱- فریب - گول نخورده، اغفال نشده، دل نبسته، ناسرگشته ۲- ستاره قطبی.
- avicār** / اویچار / اویچار : غفلت شده، مراقبت - مواظبت نشده.
- avicārih** / اویچاریه / اویچاریه : عدم تشخیص، اهمال کاری، سهل انگاری ارداویرافنامه آمده است.
- avicitār** / اویچیتار / اویچیتار : مردد، مشکوک شک دار، بی تصمیم بگسلد ز آره.
- avicirišnih** / اویچیریشنی / اویچیریشنی : عدم تمایز، عدم تشخیص.
- avicirišnik** / اویچیریشنیک / اویچیریشنیک : ۱- نامعین، نامشخص، نامتمایز ۲- ضروری، لازم، اجتناب ناپذیر، ناگزیر.
- avicin** / اویچین / اویچین : ویچین - برگزیده - انتخاب نشده، بی تشخیص.
- avirak** / اویراک / اویراک : منهدم، خراب، ویران.
- avirravišn** / اویرویشن / اویرویشن : بی دین، کافر، ملحد.
- avirravišnih** / اویرویشنی / اویرویشنی : بی دینی، کفر، الحاد.
- avirravišnihā** / اویرویشنیه / اویرویشنیه : بی دینانه، از روی کفر یا الحاد.
- avirān** / اویران / اویران : منهدم، خراب، ویران.
- avirānih** / اویرانیه / اویرانیه : انهدم، خرابی، ویرانی.
- avirāy** / اویرای / اویرای : ناویرا، نامعتدل، بی نظم.
- avizand** / اویزند / اویزند : بی گزند، مطمئن، مورد اعتماد، بی آسیب.
- avizandih** / اویزندیه / اویزندیه : بی گزندی، اطمینان، اعتماد، بی آسیبی.
- avizandihā** / اویزندیه / اویزندیه : بی گزندانه، مطمئنا، از روی اعتماد.

avikān / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویکان : رقیب، حریف، هم‌اورد، معارض.	avizirišnnik / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویزیریشنیک : اجتناب ناپذیر، گریز ناپذیر.
avigat / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویگت : متجاوز، تجاوزکار، شیطان.	avistarak / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستَرک : تیغ سرتراشی، ماشین سرتراشی.
avigatih / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویگتیه : تجاوز.	avistarišn / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستَریشن : زدودن، محو کردن، تراشیدن صورت.
avimār / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویمار : سالم، بی عیب.	avistāt / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستات : استاد.
avin / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین : ۱- نامرئی، غیب، عدم ۲- بی فایده، بی سود، بی منفعت، بی حاصل، بی نتیجه ۳- متفرق، پراکنده.	avistātan / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستاتَن : ایستادن، قرار دادن، نصب - منصوب کردن.
avinart / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اوینَرَت : تحقق نیافته، به وقوع نپیوسته.	avistāxv / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستاخو : ۱- نامعتمد، غیر قابل اطمینان، غیر صمیمی ۲- ناگستاخ.
avināst / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اوینَست : معصوم، بی گناه، پاک، تمیز.	avistāxvih / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستاخویه : ۱- بی اعتمادی، بی اطمینانی، بدون صمیمیت ۲- ناگستاخی.
avināstih / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اوینَستیه : عصمت، بی گناهی، پاکی، تمیزی.	avistāk / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستاک : اوستا.
avin butakih / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین بوتکیه : ۱- بی حاصلی، بی فایدگی ۲- انهدام، تخریب، عدم.	avistvār / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستوار : محکم، ثابت قدم، استوار، ثابت، پابرجا.
avin butih / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین بوتیه : ۱- بی مصرف بودن، فایده‌ای نداشتن ۲- انهدام، تخریب، اعدام، عدمی بودن.	avistvārih / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / اویستواریه : استحکام، ثبات، استواری، پابرجایی.
avin dit / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین دیت : غیر قابل دسترس، نایاب.	aviš / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویش : ۱- به او، به سوی او ۲- خویش، خود صفت ملکی.
avin dišn / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین دیشن : نایافت، غیر قابل دسترس، نایاب.	avišan / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویشن : آویشن.
avin dišnih / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین دیشنیه : نایابی، غیر قابل دسترسی، عدم حصول.	avišān / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویشان : ایشان، آنان، ضمیر سوم شخص جمع.
avin kartan / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین کرتَن : نامرئی - غیب - ناپدید - نابود - اعدام کردن.	avištan / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویشن : مهر کردن.
avin nišn / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آوین نیشن : غیر قابل دسترس، نایاب.	avištāb / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویشتاب : ظلم، جور، ستم، بیداد پیاده را بر آنها سوار کنند.
avinās / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویناس : معصوم، بی گناه.	avištādan / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویشتادَن : قیام کردن، برخاستن، ایستادن، قائم بودن.
avinās / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویناسیه : عصمت، بی گناهی.	avištāftan / 𐬰𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎𐬀𐬕𐬀𐬎 / آویشتافتَن : ۱- ظلم - ستم - جور - بیداد کردن ۲- عجله کردن، شتافتن.

- avināft** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀** / آوینافت : نامرئی، غایب، غیبی، ناپیدا.
- avināftāk** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬀𐬢𐬀** / آوینافتاک : نامرئی، غایب، غیبی، ناپیدا.
- avināk** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀** / آویناک : نامرئی، غایب، غیبی، غیر قابل رؤیت، ناپیدا، محو شده.
- avināk fražām** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀** / آویناک فرژام : کسی که فرجامش ناپیدایی است.
- avināk fražāmih** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀** / آویناک فرژامیه : فرجام ناپیدایی داشتن.
- avinišn** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀** / آوینیشن : ۱- بی نظر، بی بینش، بی دیدگاه، بی تفاوت، عادی ۲- نامرئی پولدار ۴- نیرومند، قوی، توانا، مقتدر.
- avinišnik** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀** / آوینیشنیک : نامرئی، غیبی، مخفی.
- avinišnih** / **𐬀𐬵𐬯𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀𐬢𐬀** / آوینیشنیه : ۱- بی نظری، بی تفاوتی، بی دیدگاهی ۲- نامرئی - غیب بودن.
- ay** / **𐬀𐬵** / آی : ۱- ای حرف ندا ۲- یعنی.
- ayyastan** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیستن : آرزو - میل - تمایل داشتن.
- ayazakih** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیزکیه : پرستش خدایان دروغین.
- ayvap** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیوپ : یا.
- ayyāt** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیات : یاد، حافظه.
- ayyātkārih** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاتکاریه : یادگاری، اثر، یادداشت.
- ayyār** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیار : یار، یاور.
- ayyār umand** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیار اومند : یارمند، دوست، رفیق، مدافع، حامی، پشتیبان، شریک.
- ayyār umandih** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیار اومندیه : یارمندی، دوستی، رفاقت، همکاری، دفاع، حمایت، پشتیبانی، شراکت.
- ayyārih** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاریه : یاری، دوستی، رفاقت.
- ayyāritan** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاریتن : ۱- یاری - کمک - پشتیبانی - دفاع کردن ۲- توانایی - یارایی - امکانات کمک داشتن ۳- یاریدن.
- ayyārid** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیارید : جرأت کرد.
- ayyārinitan** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیارینیتن : کمک - یاری کردن، رفیق - دوست بودن.
- ayyārihā** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاریهها : یاریگری، دوستانه.
- ayāb** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاب : یا.
- ayābāg** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاباگ : ۱- عمومی، فراگیر، همگانی ۲- قابل قبول.
- ayābāgih** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاباگیه : ۱- عمومیت، فراگیری، جهان شمولی ۲- قابل قبول بودن.
- ayāpak** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاپک : ۱- خوشبخت، سعادت‌مند، رستگار ۲- فهم، درک، شعور ۳- یابنده.
- ayāpakih** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاپکیه : ۱- خوشبختی، سعادت، رستگاری ۲- فهم - شعور - درک داشتن ۳- یابندگی، تحصیل، حصول، کسب، اکتساب.
- ayāpāk** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاپاک : ۱- یابنده، کاسب، به دست آورنده، حاصل کننده ۲- یافتنی.
- ayāpišn** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاپیشن : کسب، یابش، یافت، تحصیل، حصول.
- ayāpišnih** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاپیشنیه : کسب، یابش، یافت، تحصیل، حصول.
- ayāpišnik** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاپیشنیک : حاصل شدنی، دست یافتنی.
- ayāpinitan** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاپینیتن : موجب - باعث به دست آوردن چیزی شدن.
- ayāt** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیات : یاد، حافظه.
- ayātkartan** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیات کرتن : یاد کردن.
- ayātkār** / **𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀** / آیاتکار : یادگار، اثر.

ayāftan / ایاافتن / ایاافتن : یافتن، به دست آوردن، تحصیل - حاصل - کسب کردن.

ayāftār / ایاافتار / ایاافتار : یابنده، حاصل - کسب کننده، کاسب دادن ۷- سپری شدن، پایان - خاتمه یافتن ۸ - صدمه - آسیب - زیان - ضرر - خسارت زدن ۹- درگذشتن، مردن، وفات.

ayutār / ایوتار / ایوتار : مقید، اسیر، دربند، گرفتار.

ayutārih / ایوتاریه / ایوتاریه : مقید بودن، اسارت، دربند - گرفتار بودن.

ayuj / ایوج / ایوج : ۱- اتحاد، الحاق، اتصال، اتفاق ۲- ملاقات، دیدار، معاینه ۳- یوغ، ارابه، پیوستن جانورات بارکش به گاری.

ayujitan / ایوجیتان / ایوجیتان : نزاع کردن، درگیر شدن، ناهماهنگ - ناسازوار - نامتناسب بودن.

ayujišn / ایوجیشن / ایوجیشن : نزاع، نفاق، اختلاف، دعوا، ناهماهنگی، پراکندگی.

ayujišnih / ایوجیشنیه / ایوجیشنیه : نزاع، نفاق، اختلاف، دعوا، ناهماهنگی، پراکندگی.

ayux šust / ایوخ شوست / ایوخ شوست : فلز.

ayuzitan / ایوزیتان / ایوزیتان : ۱- ناراحت - دلگیر - پریشان - دلخور کردن ۲- کوشیدن، سعی - تلاش کردن.

ayuzišn / ایوزیشن / ایوزیشن : نزاع، اختلاف، کشمکش، درگیری.

ayuk šust / ایوک شوست / ایوک شوست : فلز.

ayuk šustik / ایوک شوستیک / ایوک شوستیک : فلزی.

ayuk šustin / ایوک شوستین / ایوک شوستین : فلزی.

ayinaftan / ایینفتن / ایینفتن : لمس کردن، دست زدن.

auramazdā / ائورمَزدا / ائورمَزدا : اهورا مزدا.

auš / ائوش / ائوش : بی مرگ، جاویدان، ابدی.

aun / ائون / ائون : آن گونه، آن چنان که، در حالی که.

ayātinitan / آیاتینیتان / آیاتینیتان : به یاد - به خاطر آوردن، متذکر شدن.

ayātinitārih / آیاتینیتاریه / آیاتینیتاریه : تذکر، یادآوری.

ayādgār i / ایادگار ای / ایادگار ای : یادگار بزرگمهر.

vazurgmih / وازورگمهر / وازورگمهر : یادگار بزرگمهر. رهنمودهایی است به زبان پهلوی که از بزرگمهر وزیر دانای انوشیروان مانده است.

ayār / آیار / آیار : یار، یاور، کمک، دوست، رفیق.

ayārtitan / آیارتیتان / آیارتیتان : ۱- جوشیدن ۲- مضطرب - نگران - دلواپس شدن.

ayārtišn / آیارتیشن / آیارتیشن : نگرانی، دلواپسی، اضطراب.

ayārtinitan / آیارتینیتان / آیارتینیتان : ۱- جوشاندن ۲- رنج - سختی - ناراحتی دادن، مضطرب - نگران - دلواپس کردن.

ayārih / آیاریه / آیاریه : یاری، دوستی، رفاقت.

ayārik / آیاریک / آیاریک : سزاوار یاری، شایسته دوستی.

ayāsrīm / آیاسریم / آیاسریم : نام چهارمین گاهانبار است که پنج روز است از بیست و ششم مهر تا ۳۰ مهر.

ayāstan / آیاستان / آیاستان : به یاد آوردن، متذکر شدن.

ayāsitan / آیاسیتان / آیاسیتان : تذکر دادن، به یاد آوردن.

ayāsišn / آیاسیشن / آیاسیشن : تذکر، یادآوری.

ayāsišnih / آیاسیشنیه / آیاسیشنیه : تذکر دادن، یادآوری کردن.

ayāft / ایافت / ایافت : سود، نفع، منفعت، بهره.

ayāftak / ایافتک / ایافتک : یافته، تحصیل - حاصل - کسب شده، به دست آمده.

estād / 𐭪𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / استاد : ایستاد، متوقف شد، توقف کرد.	auhrmazd / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اَوَهرْمَزْد : هرمز پسر شاپور یکم ساسانی.
estādan / 𐭪𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ایستادن : ایستادن، متوقف شدن، توقف کردن.	airyaman / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / آئیرِیْمَن : ۱- نام فرشته نگهبان صلح - آشتی دوستی - شادی و خوشبختی ۲- نام موبدی ۳- خوشبختی دهنده.
estid / 𐭪𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ایستید : بایستد، متوقف شود، توقف کند.	otofaradāt / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اَوْتَفَرادَات : نخستین پادشاه پارس در ۲۰۰ پیش از میلاد.
estind / 𐭪𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ایستیند : ایستند، متوقف شوند، توقف کنند.	orobāz / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اَرَباز : نماینده مهرداد دوم نهمین شاه اشکانی به دربار روم.
ekzedār / 𐭪𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اکزدار : نام پسر پاکر شاه اشکانی.	orod / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اَرْد : نام یکی از دو پسر فرهاد سوم یازدهمین شاه اشکانی.
eksyāret / 𐭪𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اکسیارت : نام ایرانی.	oron tobāt / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اَرْن تَبات : نام یکی از فرمانروایان داریوش سوم که هنگام تازش اسکندر سخت در برابر او پایداری کرد.
eun / 𐭪𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ائون : عنصر.	ostandār / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اَسْتندار : استاندار، نام برخی فرمانروایان محلی در زمان ساسانیان.
atuk / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / آتوک : نیرومند، پر توان، توانمند، توانا، قوی، مقتدر، لایق، قابل، شایسته، با صلاحیت.	om / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اُم : پسوند سازنده اعداد ترتیبی است. مانند: یکم، دوم، سوم.
abi bar / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بر : بی بر، بی ثمر، بی نتیجه.	erān / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اِران : ایران، سرزمین آریایی معنی گوهر اردشیر بوده است.
abi bud / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بود : کاستی، کمبود، نقص.	erāng / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اِرانگ : ایرانی، آریایی.
abi budih / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بودیه : نقصان.	erān anbārag baz / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اِران اَنبارگ بَذ : رئیس سیلوه‌های کشور در زمان ساسانیان.
abi buy / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بوی : بی حس.	erān dapirbaz / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اِران داپیربَذ : نخست وزیر یا رئیس کارمندان در زمان ساسانیان.
abi buyih / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بویه : بی حسی.	erān spahbaz / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اِران سپهَبَذ : فرمانده ارتش در زمان ساسانیان.
abi biš / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بیش : بی زیان، بی ضرر.	ernespād / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اِرَنسپاد : نام یکی از سرداران اشکانی که فرماندهی سواره نظامی را بر عهده داشت که در روم بود.
abi bim / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بیم : بی ترس، با جرأت، شجاع.	estātīrā / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / اَسْتاتیرا : نام همسر اردشیر سوم و نیز نام دختر داریوش سوم.
abi bimih / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بیمیه : نترسی، جرأت، شجاعت، شهامت.	
abi bimihā / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی بیمیها : با امنیت.	
abi šitārih / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی شیتاریه : بی رنجی، بی غمی، بی دردی.	
abi gumān / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی گومان : بی گمان، مطمئن، یقینا.	
abi gumānih / 𐭠𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭𐭥𐭭 / ابی گومانیه : اطمینان، یقین.	

abi must / اَبی مُسْت / اَبی مُوسْت : راضی، خرسند، خشنود، قانع.	upastak / اَوَپَستَک / اَوَپَستَک : افتاده، ساقط - عزل - نازل شده، معزول، سقوط کرده، اسقاطی، مُنزل، نازل منحت.
abi mizag / اَبی مِیزَگ / اَبی مِیزَگ : بی مزه.	upastan / اَوَپَستَن / اَوَپَستَن : افتادن، سقوط کردن، عزل - برکنار ساقط - نازل شدن.
abi nām / اَبی نَام / اَبی نَام : مجهول، غیر معروف، ناشناس.	upastān / اَوَپَستَان / اَوَپَستَان : پست، شرور، رذل.
abi nyāz / اَبی نِیَاز / اَبی نِیَاز : بی نیاز، غنی.	upastih / اَوَپَستِیَه / اَوَپَستِیَه : پستی، سیر نزولی.
abizag / اَبیزَگ / اَبیزَگ : مقدس، مخصوص، ویژه آن را ساخت و گفته شده.	upār / اَوپَار / اَوپَار : ۱- پرکننده، انبارکننده، محتکر، احتکار کننده ۲- بلعنده.
abizagih / اَبیزَگِیَه / اَبیزَگِیَه : تقدس.	upārtan / اَوپَارَتَن / اَوپَارَتَن : ۱- بلعیدن رودکی: بس بیوبارید ایشان را همه نه شبان را هشت زنده نه.
asvāst / اَسوَست / اَسوَست : نام دریاچه‌ای.	upārih / اَوپَارِیَه / اَوپَارِیَه : ۱- بلع ۲- احتکار.
u / اَو : ۱- به، به سوی، به جهت، به خاطر، برای ۲- تا ۳- در	ut / اَوْت / اَوْت : و، واو عطف (اوستایی: اوت).
upiš / اَوپِش / اَوپِش : به پیش.	utak div / اَوْتَاک دِیو / اَوْتَاک دِیو : نام دیوی است.
ubaxtan / اَوْبَختَن / اَوْبَختَن : ۱- مقدر - مقرر - کردن، تخصیص دادن ۲- خراب - ویران - منهدم - منفجر کردن.	uj / اَوچ / اَوچ : بر وزن کوچ ۱- نیرو، قدرت، توانایی، اقتدار، انرژی ۲- بر، بالا، فوق، بیرون، خارج.
ubaxšitan / اَوْبَخشِیتَن / اَوْبَخشِیتَن : ۱- پخش - منتشر شدن، شیوع پیدا کردن، گسترش یافتن ۲- فرو ریختن، ساقط شدن.	ujak / اَوچَاک / اَوچَاک : بر وزن کوچک نیرومند، قدرتمند، توانا، مقتدر.
ubad / اَوْبَد / اَوْبَد : سقوط، نزول.	ujumand / اَوچُومَند / اَوچُومَند : قوی، نیرومند، قدرتمند، توانا، مقتدر، عالی پس از چندی پنج هات فصل.
ubarišn / اَوْبَرِیشَن / اَوْبَرِیشَن : محتوی، حاوی، شامل.	ujumandih / اَوچُومَندیَه / اَوچُومَندیَه : نیرومندی، قدرت، اقتدار نیز خوانده شده است. این سرزمین در.
ubast / اَوْبَست / اَوْبَست : افتاد، سقوط کرد، نازل شد.	ujitan / اَوچِیتَن / اَوچِیتَن : ۱- به اوج رساندن، ترفیع - مقام دادن، بلند کردن ۲- برخاستن ۳- جستن، فرار کردن، گریختن.
ubastan / اَوْبَستَن / اَوْبَستَن : افتادن، سقوط - نزول کردن.	ucirišnik / اَوچِریشَنیک / اَوچِریشَنیک : مشخص، معین، معلوم، برجسته.
ubātak / اَوْبَاتَاک / اَوْبَاتَاک : نسل، تبار، دودمان، اعقاب.	uxastan / اَوخَستَن / اَوخَستَن : ۱- پاره - قطع - تفکیک کردن ۲- پایمال - پاسا - حق کشی کردن سروده.
ubār / اَوْبَار / اَوْبَار : بلع، هضم.	ud / اَوْد / اَوْد : ۱- آن جا ۲- واو عاطفه.
ubārtan / اَوْبَارَتَن / اَوْبَارَتَن : ۱- بلعیدن، هضم کردن ۲- انباشتن، انبار - ذخیره کردن.	udar / اَوْدَر / اَوْدَر : سگ آبی (اوستایی: اودر).
uparyavan / اَوپَرِیَوَن / اَوپَرِیَوَن : در بالا، بالایی، مافوق.	udarāi / اَوْدَرَایِ / اَوْدَرَایِ : خزنده‌ای زیان آور.

urvāxt / اَوْرَوَخت / اورواخت : خوش، خوشحال، شاد، شادمان، شنگول، سعادت‌مند، رستگار، عاقبت بخیر.	udāk / اوداک / اوداک : نام رودی است.
urvāxš / اَوْرَوَخش / اورواخش : نام برادر گرشاسپ.	udrak / اودرک / اودرک : سمور آبی.
urvāxman / اَوْرَوَخمَن / اورواخمَن : ۱- سعادت، رستگاری، شادی، خوشبختی، خوشحالی، شادمانی ۲- شاد اندیش، کسی که فکرهای بد و ناراحت کننده نمی‌کند.	urandar / اَوْرَندَر / اورندر : پایین تر، مادون.
urvāxminitan / اَوْرَوَخمینیتَن / اورواخمینیتَن : شاد - خوشحال - سعادت‌مند - رستگار کردن.	urt vahišt / اَوْرَت وَهیشْت / اورت وهیشت : اردیبهشت
urvāzistan / اَوْرَوَزیستَن / اوروازیستَن : (اوستایی: اورواز)، احساس خوشبختی - شادی کردن، خرسند - خشنود - راضی - ارضا شدن شادی - خوشحالی	urtāku / اَوْرَتَاکو / اورتاکو : نام برادر خوم بان کالداش پادشاه ایلام ۶۷۴ پیش از میلاد.
urvāzišt / اَوْرَوَزیشت / اوروازیشت : آتشی که در گیاهان نهفته است.	urd vahišt / اَوْرَد وَهیشْت / اورد وهیشت : اردیبهشت.
urvāzišn / اَوْرَوَزیشتَن / اوروازیشتَن : شادی، خوشی، لذت، کیف، سعادت، رستگاری.	urmazd / اَوْرَمَزْد / اورمزد : نگاه کنید به: اوهرمزد.
urvāzinitan / اَوْرَوَزینیتَن / اوروازینیتَن : شاد - خوشحال - سعادت‌مند - رستگار کردن.	urmut / اَوْرَموت / اورموت : گلابی، امرود آذری: امروت یعنی گلابی.
urvāzinišn / اَوْرَوَزینیشْتَن / اوروازینیشْتَن : شادی، خوشی، لذت، کیف، سعادت، رستگاری.	urvatat nar / اَوْرَوَتَت نَر / اوروتت نر : نام یکی از پسران زرتشت.
urvāhm / اَوْرَوَاهْم / اورواهم : شاد، شادمان، شنگول، خوشحال، سر کیف.	urvar / اَوْرَوَر / اورور : ۱- گیاه، علف ۲- درخت انار ۳- خوراک، غذا، تغذیه.
urvāhman / اَوْرَوَاهْمَن / اورواهمَن : شادی آور، لذت بخش.	urvar cihrak / اَوْرَوَر چیهرک / اورور چیهرک : گیاه سرشت، گیاهی نژاد، سبزه رو.
urvāhmanih / اَوْرَوَاهْمَنیه / اورواهمَنیه : خوشی، لذت، کیف.	urvar cihrih / اَوْرَوَر چیهریه / اورور چیهریه : گیاه نژادی، سبزه رویی.
urvāhminitan / اَوْرَوَاهْمینیتَن / اورواهمینیتَن : شاد - خوشحال کردن.	urvar xvārišn / اَوْرَوَر خَوَریشتَن / اورور خواریشن : گیاه خوار.
urusvar / اَوْرَوَسَوَر / اوروسور : ۱- افزایش، تکثیر، ازدیاد، رشد، نمو ۲- معده ۳- باطن، درون، بطن، محتوا	urvar xvarišnih / اَوْرَوَر خَوَریشتَنِه / اورور خوریشنیه : گیاه خواری.
urusgadaspi / اَوْرَوَسْغَداسپی / اوروگداسپی : یکی از نیاکان زرتشت.	urvar karpih / اَوْرَوَر کَرپیِه / اورور کرپیِه : گیاه‌اندامی، سبزه بدن.
urun / اَوْرُون / اورون : ۱- از سوی، از جانب، از طرف ۲- جهت، سمت، طرف، سوی ۳- این جا.	urvar vijak / اَوْرَوَر ویجک / اورور ویجک : نام یکی از نوه‌های زرتشت.
	urvarin barsam / اَوْرَوَرین بَرَسَم / اورورین برسَم : برسَمی که از شاخه‌های درخت فراهم می‌شود. (اوستایی: بَرَسْمَن baresman) به دسته‌ای بسته شده از ترکه‌های درخت انار.

urvis / اُرَوِیس / اورویس : نام دریاچه‌ای.	کوتاه می‌باشد؛ چاک‌ی در وسط دارد که تا پایان سینه می‌رسد.
urvis var / اُرَوِیس وَر / اورویس وَر : نام دریاچه‌ای بر فراز کوه هوگار.	uzdis parist / اُودِس پَرِسْت / اوزدیس پَرِست : بت پرست.
uryā / اُردس / اوریا : نام شهری که اِدسا نیز خوانده شده سورپانی؛ اورهایبی؛ عربی: الرُّها.	uzdis paristak / اُودِس پَرِسْتَاک / اوزدیس پَرِستَک : بت پرست.
urib / اُورِب / اوریب : ناامیدی، یأس.	uzdis paristih / اُودِس پَرِسْتِیْه / اوزدیس پَرِستِیْه : بت پرستی که.
uribih / اُورِیْبِیْه / اوریبیه : ناامیدی، یأس.	uzdis paristišnih / اُودِس پَرِسْتِیْشْنِیْه / اوزدیس پَرِستِیْشْنِیْه : بت پرستی.
uripih / اُورِیْپِیْه / اوریبیه : ناامیدی، یأس.	uzdis tacār / اُودِس تَاجَار / اوزدیس تَچار :.
uristar / اُورِیْسْتَار / اورِیْسْتَر : پایین تر، مادون.	uzdis cār / اُودِس چَار / اوزدیس چار : بتکده، معبد.
urišlim / اُورِیْشْلِیْم / اوریشلیم : اورشلیم.	uzdis zār / اُودِس زَار / اوزدیس زار : بتکده، معبد.
uz / اُوز / نیرو، توان، قدرت، انرژی.	uzdisih / اُودِسِیْه / اوزدِیْسِیْه : بت پرستی.
uzatan / اُوزَاتَن / اوزَتَن : زدن، کشتن، قتل کردن.	uzdihik / اُودِسِیْک / اوزدیهیک : ۱- خارجی، غریب ۲- تبعیدی.
uzanind / اُوزَانِیْنْد / اوزَنینْد : کشند، بکشند.	uzdihikih / اُودِسِیْکِیْه / اوزدیهیکیه : ۱- خارجی بودن، غربت، غریبی ۲- تبعید، اخراج.
uzav / اُوزَو / اوزَو : نام کسی.	uzruftak / اُوزْرُوْفْتَاک / اوزروفتک : خراب - فاسد - ضایع شده.
uzairin / اُوزْآیْرِیْن / اوزْآیرین : (اوستایی: اوزْآیرین) اوزیرین گاه، از ساعت سه بعداز ظهر تا تاریک شدن هوا را می‌گفتند.	uzmandih / اُوزْمَنْدِیْه / اوزْمَنْدِیْه : زورمندی، توانایی، قدرت، اقتدار.
uzārak / اُوزْآَرَاک / اوزاراک : کم، قلیل، ناچیز، کوچک.	uzmāyīšn / اُوزْمَایِشْن / اوزماییشن : آزمایش، امتحان، آزمون، تجربه.
uzāv / اُوزْآَو / اوزاو : نام یکی از شاهان پیشدادی.	uzmāyīšnik / اُوزْمَایِشْنِیْک / اوزماییشنیک : آزمایشی، امتحانی، تجربی.
uzāyīšnih / اُوزْآَیِشْنِیْه / اوزاییشنیه : مد، بالاآمدگی.	uzmuburt / اُوزْمُوْبُوْرْت / اوزموبورت : زمرد.
uzdahišnih / اُوزْدَهِیْشْنِیْه / اوزدهیشنیه : مد، قیام، بالاآمدگی، برخاستگی.	uzmuburd / اُوزْمُوْبُوْرْد / اوزموبورد : زمرد.
uzdahik / اُوزْدَهِیْک / اوزدهیک : خارجی، مربوط به کشورهای خارجی.	uzmutak / اُوزْمُوْتَاک / اوزموتک : آزموده، مجرب.
uzdahikih / اُوزْدَهِیْکِیْه / اوزدهیکیه : خارجی بودن، غربت، غریبی.	
uzdāt nāmak / اُوزْدَاتْ نَامَاک / اوزدات نامک : دفتر خرج، دفتر روزنامه، دفتر معین، دفتر کل.	
uzdis / اُودِس / اوزدیس : مجسمه، تندیس، بت، صنم و ساده و گشاد که تا زانو می‌رسد؛ بی یخه و با آستین‌های	

uzišnih / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزیشنیه : مد، قیام، برخاستگی، بلند شدگی، برآمدگی.

uzin / **𐭥𐭩𐭮** / اوزین : خرج، هزینه.

uzinak / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮** / اوزینک : ۱- هزینه، خرج ۲- بهف، ارزش، قیمت ۳- خروج.

uzinihitan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزینیهتن : ۱- برخاستن، قیام کردن ۲- خارج شدن، ترک کردن.

užatan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوژتن : کشتن، قتل کردن.

užatār / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوژتار : کشنده، قاتل.

užanāk / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوژناک : کشنده، قاتل.

užanišn / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوژنیشن : کشتار، قتل.

užumand / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوژومند : زورمند، توانا، توانمند، قوی، مقتدر، با اقتدار.

užumandih / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوژومندیه : زورمندی، توانایی، توانمندی، قدرت، اقتدار.

usān / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮** / اوسان : ۱- استخراج ۲- تبعید ۳- سقوط، عزل، طرد، رد.

usānitan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسانیتن : ۱- بیرون - خارج - استخراج کردن ۲- تبعید کردن ۳- پایین انداختن، ساقط - عزل - برکنار.

usānišnik / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسانیشنیک : نزولی.

uspar / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسپر : خراب، ضایع.

uspur / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسپور : کامل، تکمیل، تمام، منظم، مرتب.

uspurtan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسپورتن : پایمال - لگدمال - پاسا - خراب - ضایع کردن.

uspurik / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسپوریک : تمام، کامل، پر.

uspurikih / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسپوریکیه : کمال.

uspurikihā / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسپوریکیها : به طور کامل، کاملاً.

uspurig / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوسپوریک : تمام، کامل، پر.

ust / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮** / اوست : محکم، معتبر، موثق، مستند.

uzmutan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزموتن : ۱- آزمودن، امتحان کردن ۲- کوشیدن، سعی کردن ۳- اندازه گرفتن، مترآز کردن.

uzvārak / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزوارک : زواره برادر رستم.

uzvārtan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزوارتن : ۱- هزوارش - تبیین - تفسیر - تشریح - توجیه کردن، توضیح - شرح دادن ۲- فهمیدن، درک.

uzvārišn / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزواریشن : ۱- هزوارش، تبیین، تفسیر، توضیح، شرح، تشریح، توجیه ۲- شعور، فهم، درک، عقل ۳- بازشناسی ۴- ارائه، عرضه.

uzvān / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮** / اوزوان : زبان.

uzvānumand / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزوانومند : زبان دار، حراف.

uzvāhistan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزواهیستن : بیرون - خارج - منتشر - شایع شدن.

uzvāhistan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزواهیک : بیرون - خارج - منتشر - شایع شده.

uzuštān / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزوشتان : مرده، میت، بی روح، بی جان.

uzuštānih / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزوشتانیه : مردگی، بی جانی.

uzumand / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزومند : زورمند، قوی، توانا، توانمند، مقتدر، با اقتدار.

uzumandih / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزومندیه : زورمندی، قدرت، توانایی، توانمندی، اقتدار.

uzumburt / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزومبورت : زمرد.

uzih / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮** / اوزیه : زورمندی، نیرو، قدرت، توان، انرژی.

uzit / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮** / اوزیت : مرده، میت، اسقاط، ضایعاتی.

uzitan / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزیتن : ۱- اقدام کردن ۲- خارج - تبعید - بیرون کردن ۳- خارج - تبعید شدن، بیرون رفتن

uzit bud / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮** / اوزیت بود : مرده، میت.

uzir / **𐭥𐭩𐭮𐭥𐭮** / اوزیر : برجسته، مهم، رفیع، با اهمیت.

- ustārak** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَرک : تیغ.
- ustartak** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَرَتک : پاک - سترده - محو شده.
- ustak** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَک : مأمن، جای امن.
- ustakih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَکِیه : ایستادگی، استواری، ثبات، پابرجایی، پایداری، استحکام.
- ustan** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَن : برخاستن، بلند شدن، قیام کردن.
- ustavār** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَار : استوار، محکم، باثبات موصول نام دارد.
- ustavārih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَارِیه : استواری، استحکام، ثبات.
- ustavān** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَان : امین، معتمد، موثق، معتبر، مطمئن.
- ustavān guvišnih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَان گوویشنیه : گفتار اطمینان بخش.
- ustavānih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَانِیه : ۱- اعتراف، اقرار، اذعان، ایمان ۲- استواری، استحکام، ثبات.
- ustovār** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَار : استوار، محکم، باثبات، با ایمان.
- ustovārih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَارِیه : استواری، استحکام، ثبات.
- ustovānih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستَوَانِیه : پایداری، مقاومت، ایستادگی.
- ustāt** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستات : استاد.
- ustātan** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستاتَن : ایستادن، برخاستن، قیام کردن، عمود شدن.
- ustāt mart** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستات مَرَت : استاد مرد.
- ustārišn** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستاریشَن : امحا، محو، زایل، پاک کردگی.
- ustām** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستام : زمینه، بستر، محیط، اساس، بنیان، پایه.
- ustān** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستان : ۱- بالا برده شده، ایستاده، رفیع، قائم، برخاسته، عمود ۲- منطقه تحت الحمايه ۳- ایالت، ناحیه، منطقه
- ustān dast** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستان دَسَت : دست به آسمان بلند کرده.
- ustān dastih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستان دَسْتِیه : دست به آسمان بلند کردن.
- usturtak** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستورَتک : سترده، تراشیده - محو شده.
- ustufrit** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستوفریت : ۱- نذری - فدیة - قربانی که با دعاخوانی همراه است ۲- رضایت، خشنودی، خرسندی ۳- تحسین، تشویق، تمجید.
- ustišnih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستیشنیه : قیام، خیزش، برخاستگی.
- ustik** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستیک : ۱- محرم، رازدار، معتمد ۲- پایدار، استوار، مقاوم، محکم ۳- باز، گشاده، مفتوح.
- ustikān** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستیکان : ۱- اساسی، پایه دار، معتبر، قابل اطمینان ۲- مطیع، زیردست، مادون، خدمتکار، پلیس، محافظ، پاسبان.
- ustikānih** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستیکانیه : ۱- پایداری، ثبات، استحکام ۲- خدمت.
- ustikihā** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستیکیها : ۱- محرمانه، سری ۲- با اطمینان.
- ustinitan** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوستینیتَن : برخیزاندن، بلند - نصب کردن.
- uskār** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوسکار : توجه، ملاحظه، دقت.
- uskāritan** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوسکاریتَن : ۱- فکر - تفکر - تعقل - تأمل - اندیشه کردن ۲- بحث - مباحثه - شور.
- uskārišn** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوسکاریشَن : ۱- فکر، تفکر، تعقل، تأمل، اندیشه ۲- بحث، مباحثه، شور، مشورت، مشاوره، رایزنی، همفکری ۳- توجه، ملاحظه، دقت.
- usufrit** / **𐭮𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥** / اوسوفریت : فدیة، قربانی.

ušmurišn / اوشموریشن {د} / اوشموریشن : ۱ - شمارش، حساب، طبقه بندی ۲ - تفکر، تأمل، غور ۳ - از بر داشتن، از حفظ داشتن.

ušmurišnih / اوشموریشنیه {س} / اوشموریشنیه : ۱ - شمارش، حساب ۲ - تذکر.

ušnar / اوشنر {د} / اوشنر : نام کسی.

ušnutak / اوشنوتک {و} / اوشنوتک : راضی، ارضا شده.

ušnutak xviš / اوشنوتک {و} {و} / اوشنوتک خویش : از خود راضی.

ušnutan / اوشنوتن {و} {و} / اوشنوتن : شنیدن، گوش دادن، گوش کردن، استراق سمع - شنود کردن.

ušnuk / اوشنوک {و} / اوشنوک : زانو.

ušnug / اوشنوگ {و} / اوشنوگ : زانو.

ušumand / اوشومند {و} {و} / اوشومند : ۱ - فانی، فناپذیر، میرنده، میریک ۲ - هوشمند، با استعداد، عاقل ۳ - شب زنده دار.

uših / اوشیه {و} {و} / اوشیه : فراست، درک، فهم، استعداد.

ušitan / اوشیتن {و} {و} / اوشیتن : خراب - ویران - منهدم - اعدام - نابود - هلاک - مضمحل کردن.

ušidār / اوشیدار {و} {و} / اوشیدار : هوشیار، عاقل، محتاط، با استعداد.

ušišn / اوشیشن {و} {و} / اوشیشن : مرگ، هلاکت، عدم، خرابی، ویرانی، اضمحلال، انحطاط.

uqārišnumand / اوقاریشنومند {و} {و} {و} / اوقاریشنومند : قابل دور کردن، قابل دفع.

uftātan / اوفتاتن {و} {و} {و} / اوفتاتن : ۱ - افتادن، پایین آمدن، سقوط - نزول کردن، ساقط شدن ۲ - پیشامد کردن، اتفاق افتادن، روی دادن.

uftišn / اوفتیشن {و} {و} {و} / اوفتیشن : افتادگی، سقوط، نزول.

uftišnih / اوفتیشنیه {و} {و} {و} / اوفتیشنیه : افت کردگی، اسقاط، ساقط شدگی.

uftinitan / اوفتینیتن {و} {و} {و} / اوفتینیتن : ۱ - افتادن ۲ - انداختن ۳ - باعث افتادن شدن.

umān / {س} / اومان : ما را، به ما.	uhrmaz dāt / {س} {س} / اوهرمز دات :
umān mināno / {س} {س} {س} / اومان مینانو :	خداداد، مخلوق خدا.
نام پادشاه ایلام پس از کودورناخوندی.	uhrmaz dātih / {س} {س} {س} / اوهرمز
umuxtan / {س} {س} / اوموختن : آموختن، یاد	داتیّه : آئین اهورامزدایی.
گرفتن.	uhrmazd / {س} {س} / اوهرمزد : ۱- هرمز، اورمزد،
umit / {س} / اومیت : امید، انتظار.	اهورا مزدا اهورا: هستی بخش. مزدا: دانای همه چیز ۲- نام
umit dār / {س} {س} / اومیت دار : امیدوار،	سیاره مشتری.
منتظر.	uhrmazdān / {س} {س} / اوهرمزدان : هرمزدان
umitvār / {س} {س} / اومیتوار : امیدوار، منتظر.	یا هرمزان پسر هرمزد شاه ساسانی.
umitih / {س} {س} / اومیتیّه : امیدواری، انتظار.	uhrmazdxvatāy / {س} {س} {س} /
umitinitan / {س} {س} {س} / اومیتینیتن : امید -	اوهرمزدخوتای : اهورا مزدا، باریتعالی خدمتکار. سانسکریت:
انتظار داشتن، منتظر- چشم به راه بودن.	آریمَن به معنی یار و دوست ۱-
umid / {س} / اومید : امید، انتظار، چشمداشت.	uhrmazdšāpuhrān / {س} {س} {س} {س} /
umidvār / {س} {س} / اومیدوار : امیدوار، منتظر،	اوهرمزدشاپوهران : هرمزد پسر شاپور شاه ساسانی.
چشم به راه.	uhrmazdih / {س} {س} / اوهرمزدیه : الهی،
unak / {س} / اونک : شکاف، سوراخ، چاک، حفره.	خدایی، اهورامزدایی.
unak māništ / {س} {س} {س} / اونک مانیشث :	uhrmazdik / {س} {س} / اوهرمزدیک : مزدایی،
جانوری که در سوراخ زندگی می کند.	اهورامزدایی، الهی، منسوب به هرمزد.
unāmišn / {س} {س} / اونامیشن : ۱- خمیدگی،	uvām / {س} / اووام : ۱- وقت، زمان ۲- مرحله، نوبت،
مورب بودن ۲- گرایش، تمایل، میل.	دفعه ۲- وام، قرض، استقراض ۳- اجبار.
unānitān / {س} {س} / اونانیتن : شکاف - چاک	uvām xvatāy / {س} {س} {س} / اووام خوتای :
دادن، سوراخ کردن، حفره درست کردن، خالی کردن.	۱- خدای قرض گرفتن، کسی که بسیار قرض می گیرد ۲-
unitan / {س} {س} / اونیتن : ۱- بیرون آوردن، خارج -	خدای زمان، کسی که از زمان خود.
استخراج کردن ۲- آوردن ۳- به دنبال کسی فرستادن.	uvām minišnih / {س} {س} {س} / اووام
uh / {س} / اوه : چنین، چنان، شاید، احتمالا، ممکن است	مینیشنیّه : ۱- اخلاق قرض گرفتن داشتن، دارای منش
معنی شک را می رساند.	استقراض بودن ۲- آبدیت بودن، مطابق زمان پیش رفتن،
uham kartan / {س} {س} / اوهم کرتن :	ابن الوقت.
جمع کردن.	uvāmih / {س} {س} / اووامیه : ۱- به موقع ۲- قرضی،
uham kardan / {س} {س} / اوهم کردن :	استقراضی.
جمع کردن.	uvāmik / {س} {س} / اووامیک : ۱- مقروض ۲- در حال
uham madan / {س} {س} / اوهم مدن : ۱-	حاضر، فعلا، الآن، معاصر و.
جمع شدن، گر آمدن ۲- به پایان رسیدن، خاتمه یافتن.	uvāmihā / {س} {س} / اووامیهها : ۱- به صورت
	قرضی ۲- به طور موقت ۳- متناوبا، به طور متناوب.

it rād ci / یت راد چی : زیرا، چونکه، به این سبب اندیشی می‌باشد..	uvrišt / ۱) یت راد چی : نام گناهی است .
itrāy / یت راد چی : ایترای : از این جهت، به این مناسبت، به این سبب.	uvun / ۱) یت راد چی : اووون : چنین، چون.
itum / یت راد چی : ایتوم : یکتا، واحد، یگانه، تنها.	uvin / ۱) یت راد چی : اووین : ۱- نابود، عدم، معدوم ۲- فقیر، مسکین، مستضعف، تهیدست، بینوا، تنگدست.
itun / یت راد چی : ایتون : چنین، این طور، این گونه.	uvin butaki / ۱) یت راد چی : اووین بوتکی : ۱- نابود، اعدام شدن ۲- فقیر - مستضعف - مسکین - تهیدست - بینوا - تنگدست.
ituntar / یت راد چی : ایتون تر : با کیفیت تر.	uvin butih / ۱) یت راد چی : اووین بوتیه : ۱- نابودی، عدم ۲- فقر، تنگدستی، استضعاف، بینوایی.
itunih / یت راد چی : ایتونیه : این چنینی، این طوری، کیفیت، چگونگی.	uvin frajāmih / ۱) یت راد چی : اووین فرجامیه : ۱- نابود فرجامی ۲- عاقبت فقری.
itunihitan / یت راد چی : ایتونییهتن : ۱- کیفیت - چگونگی داشتن ۲- اتفاق افتادن، روی دادن ۳- مقدر شدن.	uvinitan / ۱) یت راد چی : اووینیتن : اعدام - نابود کردن.
ic / یت راد چی : ایچ : هیچ.	uvinišn / ۱) یت راد چی : اووینیشن : عدم.
icand / یت راد چی : ایچند : یک چند، چندی، مدتی، تعدادی، مقداری، بعضی، برخی.	uybaq / ۱) یت راد چی : اوی بَق : اعلیحضرت، معظم له، عالیجناب تاجیکی: آی یگ، اوزبک.
icinitan / یت راد چی : ایچنینیتن : محو کردن، به هیچ رساندن.	uy rišt / ۱) یت راد چی : اوی ریش : (اوستایی: آوئیریشْتَ avaoirishta) ۱- زخمی کننده ضربه ۲- نام گناهی که با انگیزه زخمی کردن انجام داده.
ixtuvigu / یت راد چی : ایختوو یگو : پسر هووخستر و آخرین شاه ماد ۵۵۰ پیش از میلاد.	ibār / ۱) یت راد چی : ایبار : یک بار، یک دفعه، یک نوبت.
idā / یت راد چی : ایذا : (اوستایی: ایذا؛ سنسکریت: ایه) این.	ibgat / ۱) یت راد چی : ایبگت : ۱- حمله، تجاوز ۲- مخرب ۳- ضد، رقیب، مخالف، متضاد، مباین نگاه کنید به: ایوگت.
idrāy / یت راد چی : ایدرای : به خاطر اینکه، برای اینکه، زیرا، چون.	ibgatikih / ۱) یت راد چی : ایبگتیکیه : وضع جهان پس از تازش اهریمن.
idrāyci / یت راد چی : ایدرایچی : چونکه، زیرا، برای اینکه.	it / یت راد چی : ایت : ۱- این، این یکی ۲- یعنی، به معنی، برای تبیین واژه‌های پس از خود به کار می‌رود.
ir / یت راد چی : ایر : ۱- آریایی، ایرانی، نجیب زاده، آزاده، جوانمرد، پهلوان ۲- زیر، پایین، تحت، مادون.	ita / یت راد چی : ایت : این است.
irac / یت راد چی : ایرج : ایرج.	itar / یت راد چی : ایتر : این جا، در این جهان، در این دنیا، در این عالم.
iraxtan / یت راد چی : ایرختن : ۱- سرزنش - نکوهش - ملامت کردن ۲- ناسزا گفتن ۳- جنگیدن، مبارزه - مناقشه - مشاجره	itarih / یت راد چی : ایتریه : این جایی، این جهانی، این دنیایی.
iraxtār / یت راد چی : ایرختار : جنگجو، مبارز.	it rād / یت راد چی : ایت راد : به این جهت، به این دلیل، از این رو، بنابراین.
irak / یت راد چی : ایرک : نام کسی.	

irān gušasp / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران گوشسپ
نام یکی از سرداران آذربایجان.

irān vic / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران ویج : سرزمین نخستین ایرانیان.

irān vinārt kavāt / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران وینارت کوات : نام شهری است.

irpat / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرپت : هیربد، روحانی، عالم دینی، مرجع تقلید، مدرس علوم دینی، مفتی.

irpatzātak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرپت زاتک : هیربد - روحانی.

irpatih / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرپتیه : هیربدی، روحانیگری، عالم دینی - مرجع تقلید - مدرس علوم دینی - مفتی بودن.

irpatistān / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرپتیستان : حوزه علمیه، مدرسه علوم دینی، دانشکده الهیات.

irtar / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرتر : زیرتر، پایین تر، مادون.

irtan / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرتن : متواضع، خاشع، فروتن، افتاده.

irtanīh / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرتنیه : ۱- تواضع، خشوع، خضوع، فروتنی، افتادگی ۲- اصالت، نجابت.

irjinitan / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرجینیتن : متهم کردن، نسبت دادن.

irkaš / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرکش : دست بر سینه به حالت تعظیم یا احترام.

irmaniš / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرمنیش : شخصیت.

irmān / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرمان : (اوستایی: آئیریمَن)؛ با این معانی: ۱- نام فرشته نگهبان صلح، آشتی دوستی و شادی و خوشبختی

irmānak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرمانک : ساده، فروتن، متواضع ۲- ارج نهادن، بزرگ داشتن، قدر.

irmānih / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرمانیه : ایرمانی، دوستی، رفاقت، اتحاد، همدلی، وحدت.

irminišnih / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرمینیشنیه : ۱- فروتنی، تواضع، خجالتی، کم رویی، ۲- اصالت فکر، علو همت.

iranj / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرنج : ۱- سرزنش - نکوهش - ملامت کردن ۲- ناسزا گفتن.

irang / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرنگ : ۱- اشتباه، خطا، غلط، نادرست، سهو ۲- سرزنش، نکوهش، ملامت ۳- اتهام، تهمت ۴- کفر، الحاد، ارتداد.

irangih / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرنگیه : نادرستی، اشتباهی.

irangihā / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرنگیها : به غلط، اشتباه، به نادرست، سهوا.

irāxt / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایراخت : محکوم، مجرم.

irāxtak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایراختک : محکوم، مجرم.

irāxtan / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایراختن : ۱- محکوم کردن، مجرم شناختن ۲- سرزنش - ملامت کردن ۳- تحقیر کردن، خوار شمردن ۴- متهم کردن.

irān / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران : ایران.

irānak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرانک : ایرانی.

irānakān / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرانکان : ایرانیان.

irānag / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرانگ : ایرانی.

irānagān / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایرانگان : ایرانیان.

irān āsān kart / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران آسان کرت کوات : kavāt نام یکی از استان‌های باختری ایران در زمان ساسانیان.

irān xvarrah kart / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران خورته کرت شاهپوهر : shāhpuhr نام یکی از شهرهای ایران.

irān spāhpat / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران سپاهپت : سپهبد - فرمانده ارتش ایران.

irān šatr / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران شتر : ایران شهر، کشور ایران.

irān šatrik / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران شتریک : ایران شهری، ایرانی.

irān farnah / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایران فرنه : فره نور، روشنایی، پرتو ایران.

irvār / 𐬲𐬀𐬯𐬀𐬭𐬀 / ابروار : درخور - شایسته - سزاوار - لایق پهلوان.	istišn / 𐬵𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀 / ایستیشن : ۱ - هستی، موجودیت، بقا، سکون ۲ - منزل، مسکن، مأوا.
irvārak / 𐬲𐬀𐬯𐬀𐬭𐬀𐬀𐬀 / ابروارک : آرواره، فک، چانه، لثه. خسروانی: بادام چشمکانت رخنه شود به بوسه.	istišnih / 𐬵𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایستیشنیه : ۱ - هستی - بقا - وجود - ثبات داشتن، موجود بودن ۲ - منزل - مسکن - مأوا داشتن.
irvārag / 𐬲𐬀𐬯𐬀𐬭𐬀𐬀𐬀𐬀 / ابروارگ : آرواره، فک، چانه، زَنج.	istinitan / 𐬵𐬵𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایستینیتن : ایستانیدن، برقرار کردن.
irundabar / 𐬲𐬀𐬵𐬀𐬵𐬀𐬭𐬀𐬀𐬀 / ابروندَبَر : زیر و زبر.	ism / 𐬵𐬵𐬀 / ایسم : هیزم.
iric / 𐬲𐬀𐬵𐬀 / ایریج : ایرج.	ismdān / 𐬵𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایسم دان : هیزم‌دان.
iriz / 𐬲𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایریز : نام کوهی است.	ismih / 𐬵𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایسمیه : هیزمی.
irik / 𐬲𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایریک : شریف، اصیل، نجیب.	iš / 𐬵𐬀 / ایش : خیش، گاو آهن.
irih / 𐬲𐬀𐬵𐬀 / ایریه : ۱ - ایرانی - آریایی بودن ۲ - نجابت، اصالت.	išm / 𐬵𐬀𐬵𐬀 / ایشم : خشم، غضب، عصبانیت.
iz / 𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایز : ۱ - عبادت - پرستش کردن ۲ - جشن گرفتن.	išmun / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایشمون : خشمگین، غضبناک، عصبانی.
izm / 𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایزم : هیزم، سوخت.	išmunih / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایشمونیّه : خشمگینی، غضبناکی، عصبانیت.
izitan / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایزیتن : پرستیدن، عبادت - ستایش کردن.	iqāš div / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایقاش دیو : نام دیوی است.
izišn / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایزیشن : عبادت، پرستش، دعا.	ik / 𐬵𐬀 / ایک : یک.
izišn garih / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایزیشن گَریه : عبادت - پرستش کردن.	ik az did / 𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایک از دید : از همدیگر، متقابل.
isad ud panjāh / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ايسد اود پنجاه : صد و پنجاه.	ikānag / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایکانگ : وفادار، باوفا، متعهد.
ismtātak / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایستاتک : ۱ - ایستاده، قائم، عمود، راکد، ثابت، ساکن ۲ - تحقق یافته، به انجام رسیده.	ikānagih / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایکانگیه : وفاداری، باوفایی، تعهد.
ismtātan / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایستاتن : ۱ - بودن، هستن، وجود داشتن ۲ - ایستادن، توقف کردن، بر جای ماندن، ساکن - ثابت شدن.	ig / 𐬵𐬀 / ایگ : آنگاه، سپس، بعد.
ismtānitan / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایستانیتن : برقرار - ثابت - ساکن - پابرجا - محکم کردن.	imak / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایمک : هیمه، هیزم.
istit / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایستیت : است، هست.	im baq / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀 / ایم بَغ : اعلیحضرت.
	imārumandih / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایمارومندیه : گناهکاری، مجرمیت، حالت گناهکاری که در روز رستاخیز باید حساب پس دهد.
	imār vicārtār / 𐬵𐬀𐬵𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀𐬀 / ایمارویچارتار : حاکم، قاضی، دادستان.

ivarih / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوریه : بی شکی، حتمی، یقینی، اطمینان، حقیقت.	imām / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایمام : این.
ivarik / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوریک : مطمئن، حتمی، محقق.	imit / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایمیت : امید.
ivarihā / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوریها : با اطمینان، از روی حقیقت.	imitān / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایمیتان : نام کسی.
ivak / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک : یک.	imid / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایمید : امید، آرزو، هدف.
ivak advin / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک ادوین : یک آئین، هم کیش، یک جور، یکنواخت، مساوی.	in / 𐭥𐭥 / این : ۱- این ۲- پسوند صفت ساز است.
ivak advinak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک ادوینک : هماهنگ، هم عقیده، همدل.	indak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایندک : انده، پسوند صفت ساز فاعلی است.
ivak udit / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک اودیت : به یکدیگر.	indā buqāš / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایندا بوغاش : نام یکی از شاهان ایلام.
ivak ivak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک ایوک : یک یک، تک تک، فرد فرد.	inukin / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / اینوکین : دختری که وارث پدر شود و نام و نسل او را نگه دارد.
ivak bar / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک بر : کسی که جنازه‌ای را به تنهایی حمل می‌کند زیرا حمل مرده به تنهایی گناهی بزرگ بوده است.	inyā / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / اینیا : ۱- دیگر، طور دیگر، به علاوه، غیر از، بجز ۲- و آ، و گرنه.
ivak barih / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک بریه : گناه حمل جنازه به تنهایی.	initan / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / اینیتن : پسوندی مصدری که فعل را متعدی می‌کند.
ivak bār / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک بار : ۱- یکبار، یک دفعه، یک مرتبه ۲- زنی که نخستین بار آبستن می‌شود.	inic / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / اینیچ : این نیز، این هم.
ivak tāk / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک تاک : یکتا، یگانه، تنها، واحد، منفرد.	inikih / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / اینیکیه : ناپاکی، آلودگی، نجاست، کثیفی.
ivak cand / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک چَند : یک چند، مدتی.	ihazār / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایهزار : یک هزار.
ivak dāt / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک دات : نخستین آفریده.	ihrpat / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایهرپت : (اوستایی: اُشَرِپَتیتی) هیرپد، استاد، معلم، امام، مرجع.
ivak zur / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک زور : معادل.	iv / 𐭥𐭥 / ایو : یک ی نکره که در پایان اسم می‌آید. مانند: مردی، یعنی یک مرد.
ivak sālak / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک سآلک : یک ساله.	ivap / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوپ : یا.
ivak kuf / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک کوف : یک کوهانه.	ivar / 𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایور : بی شک، حتما، یقینا، مسلما، مطمئنا، محققا، حقیقتا.
ivak gāv / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوک گاو : یک گاو.	ivarz / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایورز : ۱- جنبش، حرکت، تحرک، نهضت، انقلاب ۲- بازدید، تجدید نظر ۳- سان دیدن.
	ivarzitan / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایورزیتن : حرکت کردن، سفر رفتن.
	ivarzik / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایورزیک : متحرک.
	ivarzig / 𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایورزیگ : متحرک.

ivarak gās / دِءَسَدَو ځسَد / ایوارک گاس : عصر، سومین بخش روز که نزدیک غروب آفتاب است.	ivak māhak / دِءَسَو ځسَد / ایوک ماهک : کودک یک ماهه.
ivāz / دِءَسَد / ایواز : ۱ - فقط ۲ - کلمه، لغت، کلام، جمله.	ivakān / دِءَسَو } / ایوکان : یکان، واحد.
ivāzik / دِءَسَدَو / ایوازیک : فردی، انفرادی، مخصوص، خاص.	ivakānak / دِءَسَو } / ایوکانک : ۱ - یگانه، واحد، فرد، منفرد، تنها، فقط، یکتا ۲ - مطیع، فرمانبر، گوش به فرمان ۳ - صمیمی، هماهنگ.
ivāmrutik / دِءَسَدَو ځسَد / ایوامروتیک : سرودها و دعاهایی که یک بار خوانده می‌شوند.	ivakānak minišn / دِءَسَو } / ایوکانک منیش : تک شخصیت، دارای شخصیت یا منش واحد.
ivān / دِءَس } / ایوان : دهنه.	ivakānakih / دِءَسَو } / ایوکانکیه : یگانگی، وحدت، فردی، همدلی، صمیمیت.
ivāhang / دِءَسَدَو ځسَد / ایواهانگ : یک آهنگ، یک جهت، کسی که ثبات فکری دارد.	ivakānakihā / دِءَسَو } / ایوکانکیها : صمیمانه، همدلانه می‌دادند.
ivbār / دِءَسَد / ایوبار : یکباره، یکدفعه، غیر مترقبه، پیش بینی نشده.	ivakānih / دِءَسَو } / ایوکانه : تنهایی، وحدت، یگانگی، انفرادی.
ivtāk / دِءَسَدَو / ایوتاک : یکتا، واحد، یگانه، منفرد، خاص، مخصوص.	ivakih / دِءَسَو } / ایوکیه : تنهایی، وحدت، یگانگی، اتحاد، یکپارچگی.
ivtākih / دِءَسَدَو } / ایوتاکیه : ۱ - یکتایی، وحدت، یگانگی، انفرادی، فردی ۲ - تصمیم واحد.	ivakic / دِءَسَو } / ایوکیج : ۱ - تنها، واحد، یکی، فقط ۲ - هیچ یک.
ivtum / دِءَسَدَو ځسَد / ایوتوم : واحد، یگانه، خاص، منفرد، فرد.	ivakin / دِءَسَو } / ایوکین : یگانه، واحد، یکی.
ivcand / دِءَسَدَو ځسَد / ایوچند : یک چند، چندی، مدتی.	ivan / دِءَس } / ایون : تنه، ساقه.
ivcihrih / دِءَسَدَو ځسَد / ایوچیهریه : ۱ - وحدت طبع، وحدت ذات، یک سرشتی ۲ - یک نژادی، اصیل، یک گوهری.	ivkartak / دِءَسَدَو ځسَد / ایو کرتک : واحد، یکپارچه، یکنواخت، متصل، به هم پیوسته.
ivxvatāyih / دِءَسَدَو ځسَد / ایوختوآئییه : توحید.	ivkartakih / دِءَسَدَو ځسَد / ایو کرتکیه : ۱ - اتحاد، اشتراک مساعی، همکاری، شراکت ۲ - شباهت.
ivdāt / دِءَسَدَو ځسَد / ایودات : یگانه آفریده، تک فرزند.	ivkartakihā / دِءَسَدَو ځسَد / ایو کرتکیها : با مسئولیت مشترک.
ivzurih / دِءَسَدَو ځسَد / ایوزوریه : توازن قوا.	ivāc / دِءَسَدَو ځسَد / ایواچ : ۱ - تنها، فقط، واحد، یکتا، یگانه، به تنهایی ۲ - آوا، آواز، صدا، نوا ۳ - شهرت، آوازه.
ivsrusrim / دِءَسَدَو ځسَد / ایوسروسریم : (اوستایی: آئینوی سروسریم) یکی از اوقات نماز زرتشتی که از غروب آفتاب تا نیمه شب است.	ivācīkih / دِءَسَدَو ځسَد / ایواچیکیه : اشتها - شهرت داشتن، معروف - سرشناس - پرآوازه - نامدار بودن.
ivsān / دِءَسَدَو ځسَد / ایوسان : یکسان، مساوی، همانند، مشابه، شبیه.	ivācihā / دِءَسَدَو ځسَد / ایواچیها : به آواز شهرستان.
ivsānih / دِءَسَدَو ځسَد / ایوسانیه : یکسانی، تساوی، همانندی، شباهت، نظم، ترتیب.	ivār / دِءَسَدَو ځسَد / ایوار : آوار، ویرانی، خرابی.

ābān / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / آبان : هشتمین ماه سال.	ivgatih / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوگتیه : حمله - هجوم - تجاوز - تازش - دست درازی شیطانی یا اهریمنی.
ābdān / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 / آبدان.	ivguhrih / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوگوهریه : وحدت وجود، وحدت ذات.
ābzān / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 / آبزَن : حمام.	ivmuk / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوموک : کسی که یک لنگه کفش به پا دارد.
ābkāmag / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبکامگ : آبکامه، سوپ یا آش غلیظ و ترش.	ivmuk duvārišnih / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوموک دوواریشنیه : گناه راه رفتن با یک لنگه کفش.
ābginag / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبگینگ : آبگینه، شیشه، بلور.	ivhazār / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوهزار : یک هزار.
ābginagin / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبگینگین : آبگینه‌ای، شیشه‌ای، بلوری.	ivih / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / ایویه : یگانگی، اتحاد، اتفاق، وحدت.
ābnus / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 / آبنوس : آبنوس گونه‌ای درخت با چوب سیاه مایل به قهوه‌ای.	ivyāngghan / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایویانگهن : اوستایی: آئیویاوانگهن <i>aivyāvāngghana</i> کمر بند کشتی، کمر بند مقدس دینی که از ۷۲ رشته پشم بره سفید در ۶ دسته بافته.
ābustan / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبوستن : آبستن، باردار، حامله.	ivin / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / ایوین : آداب، آیین، رسم، عرف، روش، اسلوب، شکل.
ābustanih / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبوستنیه : آبستنی، بارداری، حاملگی.	ivinag / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / ایوینگ : ۱- آداب، آیین، رسم، عرف، روش، اسلوب، شکل، فرم، صورت ۲- آئینه.
ābig / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / آبیگ : آبی.	iy / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / ایی : ۱- نشان نیناسرا نکره. مانند: مردی. ۲- یک عدد مانند: ایبار: یک بار ۳- این ضمیر آماژه اشاره.
ābilag / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبیگ : آبله.	ibār / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥 / ایبار : یک بار، یک دفعه، یک نوبت.
āp / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / آپ : آب.	āb / 𐭠𐭣𐭥𐭥 / آب : آب.
āpaš / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپخش : ۱- سرشار، پر، لبریز، آکنده، لبالب ۲- دررو، کانال، مجرای آب.	ābtazān / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آب تزان : آب رو، کانال، آبراه، جدول جوی.
āpaxšitan / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپخشیتان : نابود - خراب - منهدم - منفجر - ویران شدن.	ābcihrag / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آب چیه‌رگ : ۱- لطیف، با طراوت، کسی که چهره‌ای چون آب دارد ۲- آنچه ذاتش از آب ساخته شده‌است.
āpaxšišn / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپخشیشن : انهدام، خرابی، تخریب، ویرانی، نابودی.	ābād / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / آباد : آباد، حاصلخیز، پرجمعیت، مزروع.
āpaxšikih / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپخشیکیه : طغیان آب، مد.	ābādān / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبادان : ۱- آباد، حاصلخیز، پرجمعیت، مزروع ۲- موفق، کامیاب.
āpaxšinitan / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپخشینیتان : نابود - منهدم - منفجر کردن.	ābādānih / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آبادانی : ۱- آبادانی، حاصلخیزی، پرجمعیتی، مزروعی ۲- موفقیت، کامیابی.
āpakinak / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپکینک : آبگینه، شیشه، بلور.	
āpakinakin / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپکینکین : آبگینه‌ای، شیشه‌ای، بلوری.	
āpdān / 𐭠𐭣𐭥𐭥𐭥𐭥 / آپدان : آبدان، ظرف آب، آسور.	

آپ / āpān xān / سده سده / آپان خان : چشمه - چاه آب. آپ / āpān nāf / سده سده / آپان ناف : سرچشمه آب، اصل. آپان ویتراک / āpān vitrak / سده سده / آپان ویتراک : کانال - مجرای آب. آپانیک / āpānik / سده سده / آپانیک : آبی، مایع، سیال. آپخان / āpxān / سده سده / آپخان : چشمه آب. آپخان / āpxān / سده سده / آپخانیک : چشمه آب، چاه. آپریک / āpric / سده / آپریک : آبریز، فواره. آپزان / āpzan / سده / آپزن : وان حمام، حوض کوچک. آپسار / āpsār / سده سده / آپسار : سرچشمه، سرآب. آپساران / āpsārān / سده سده / آپساران : ۱ - بهار ۲ - بارانی. آپساریک / āpsārik / سده سده / آپساریک : زمینی که دارای سرآب است. آپکاماک / āpkāmak / سده سده / آپکامک : نوعی غذا، سوپ. آپگیناک / āpginak / سده / آپگینک : آبگینه، شیشه، بلور. آپگیناکین / āpginakin / سده / آپگینکین : آبگینه‌ای، شیشه‌ای، بلورین. آپنوس / āpnus / سده / آپنوس : آب‌نوس، نوعی چوب سخت. آپوراک / āpurāk / سده / آپوراک : حامل، آورنده، تولید - خلق کننده، سازنده. آپورتان / āpurtan / سده / آپورتان : ۱ - حمل کردن، آوردن ۲ - غارت - دزدی - سرقت کردن، دستبرد زدن، ربودن. آپوریشن / āpurišn / سده / آپوریشن : ۱ - حمل، آورش ۲ - محصول، تولید، خلق ۳ - غارت، دزدی، سرقت، دستبرد. آپوریشنیک / āpurišnih / سده / آپوریشنیک : ۱ - حمل کردن، آوردن ۲ - حاصل - تولید - خلق کردن ۳ - غارت - دزدی - سرقت کردن.	آپاندرو / āpandarpusdān / سده سده / آپاندرو : اندروپوسدان : مایع درون رحم. آپاندراهم / āpandarham / سده سده / آپاندراهم : آپ اندرهم بوشنیه : آب لذت زن و مرد به هنگام آمیزش. آپامند / āpumand / سده / آپامند : آبدار. آپتکان / āptacan / سده سده / آپتکان : سیلاب. آپچیهرک / āpcihrak / سده / آپچیهرک : ۱ - گوهر وجودی، ژن ۲ - نام ستاره‌ای است. آپچیهران / āpcihrān / سده / آپچیهران : نام گروهی از ستارگان. آپ خوار / āp xvar / سده / آپ خوار : آب‌خور، آبشخور، آبخوری. آپات / āpāt / سده / آپات : آباد، حاصلخیز. آپاتان / āpātān / سده / آپاتان : آبادان، آباد. آپاتانیه / āpātānih / سده / آپاتانیه : آبادانی، حاصلخیزی. آپاتانیتان / āpātānitan / سده / آپاتانیتان : آباد کردن. آپاتی / āpātih / سده / آپاتی : آبادانی، ترقی، پیشرفت، برکت، خوشبختی. آپاتی‌اماند / āpātih umand / سده / آپاتی‌اماند : آبدار، آبادان، حاصلخیز، بابرکت، مترقی، توسعه یافته. آپاتیها / āpātihā / سده / آپاتیها : آبادانه، حاصلخیزانه. آپادانا / āpādānā / سده / آپادانا : تالار، سالن، کاخ بیرونی یا عمومی در تخت جمشید. آپارتی / āpārti / سده / آپارتی : نام خاندان ارشک یکم بنیانگذار اشکانیان. آپان / āpān / سده / آپان : آب + ان ماهی که در آن باران‌های سالانه آغاز می‌شود. آپان خوار / āpān xvarrah / سده / آپان خوار : فره - سبکی آب.
--	--

ātaxši / سده مدی دد / سده مدی دد	āpustan / سده دد مد / آپوستن : آبستن، باردار.
axvarišnik / آتخشی آخوَریشْنیک : آتشی که بی هیزم می سوزد.	āpustan gās / سده دد مد / آپوستن / گاس : هنگام زایمان.
ātaxši parmkar / سده مدی دد / سده مدی دد	āpustanih / سده دد مد / آپوستنیه : آبستنی، بارداری، حاملگی.
ātaxši sucāk / سده مدی دد / سده مدی دد	āpustih / سده دد مد / آپوستیه : آبستنی، بارداری، حاملگی.
ātaxši karkuy / سده مدی دد / سده مدی دد	āpih / سده دد / آپیه : آبکی، مایع، سیال.
ātaxši varhrān / سده مدی دد / سده مدی دد	āpitan / سده دد مد / آپیتن : شیر، عصاره، عرق، ساندیس.
ātaxši vahrām / سده مدی دد / سده مدی دد	āpitan tuxmak / سده دد مد / آپیتن / توخمک : شیر - عصاره - عرق گیاه می شده است..
ātaxši vāzišt / سده مدی دد / سده مدی دد	āpik / سده دد / آپیک : مایع، سیال.
ātaxši vāhrāmān / سده مدی دد / سده مدی دد	āpilak / سده دد مد / آپیلک : آبله، تاول.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxš tuhmak / سده مدی دد / سده مدی دد / آتخش / توهمک : آتش نژاد، آتش تبار، آتش ذات.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxš kartār / سده مدی دد / سده مدی دد / آتخش / کرتار : تهیه کننده آتش.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxš gās / سده مدی دد / سده مدی دد / آتخش / گاس : آتشگاه، سکویی که ظرف آتش مقدس را روی آن می گذارند آمده است..
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxš nyāišn / سده مدی دد / سده مدی دد / آتخش / نیایشن : آتش نیایش، نام نیایشی برای آتش.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxš / سده مدی دد / سده مدی دد / آتخش : آتش.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	vaxšinitār / آتخش وُخشینیتار : پیشوایی که در مراسم دینی آتشدار است.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxš vazinitār / سده مدی دد / سده مدی دد / آتخش / وُزینیتار : کسی که آتش را شعله ور می کند.
ātaxš / سده مدی دد / آتخش : آتش.	ātaxšān šā / سده مدی دد / سده مدی دد / آتخش / شاه آتشان، آذران شاه، آتش بهرام، یکی از آتشکده های بزرگ ایران.
ātar / سده مدی دد / آتار : آتش، آذر.	
ātarvaxš / سده مدی دد / سده مدی دد / آتروخش : رهبر - مرجع دینی.	
ātarvaxših / سده مدی دد / سده مدی دد / آتروخشیه : مرجعیت دینی.	
ātaruk / سده مدی دد / سده مدی دد / آتروک : آتش، آذر.	
ātaš / سده مدی دد / آتش : آتش.	
ātāv / سده مدی دد / آتاو : ۱ - ثروتمند، غنی، مستطیع، دارا ۲ - مستعد، با صلاحیت، لایق، شایسته.	
ātāvih / سده مدی دد / سده مدی دد / آتاویه : ۱ - ثروتمندی ۲ - استعداد، صلاحیت، لیاقت، شایستگی.	
ātrin / سده مدی دد / آترین : نام کسی از ایلام.	
ātur / سده مدی دد / آتور : آتش، آذر، شعله.	
ātur astar / سده مدی دد / سده مدی دد / آتور آستر : خاکستر.	

ātursuc / آتورسوج / آتورسوز، فروزندی آتش.	atur astarin / آتور استَرین : خاکستَرین.
atur kākān / آتور کاکان : نام آتشکده‌ای است.	atur asturgun / آتور استورگون : خاکستری رنگ.
aturgās / آتورگاس : آتشگاه، آذرگاه، آتشکده.	atur istar / آتور ایستَر : خاکستر آزاد.
ātugušnap / آتورگوشَنسپ : آتشکدهٔ آذرگشسپ این آتشکده در آذربایجان بود.	atur bandak / آتور بَنَدک : نام کسی.
aturgunak / آتورگونک : آذرگون، آشگون، گل آذرگون.	atur burzin mitr / آتور بُرزین میتر : بورزین میتر : آتشکدهٔ آذر بُرزین مهر. این آتشکدهٔ کشاورزان خراسان و در بالای کوه ریوند در نیشابور بوده‌است.
āzar nresi / آذر نرسی : آتورنرسی : آذر نرسی پسر هرمز دوم نهمین شاه ساسانی.	atur farrubag / آتور فرُوبگ : آتشکدهٔ آذر فرنبغ.
āsrapātā / آسَرپاتا : نام استانداران زمان اشکانیان که ریاست آتشکده را نیز بر عهده داشتند.	atur farnbaq / آتور فَرَنبَغ : آذرفرنبغ، آتشکدهٔ آذر فرنبغ. نام یکی از سه آتشکده بزرگ در زمان ساسانیان که در گاریان فارس بود.
āsravān / آسَرِوان : (اوستایی: آثروَن āsravan) نگهبان آتش ورجاوند یا مقدس روحانیون، موبدان.	atur karkuy / آتور کَرکوی : آتشکدهٔ کرکوی در سیستان.
āsrōpātā / آسروپاتا : نام فرمانروای ایرانی آذربایجان.	aturān / آتوران : آتش‌ها، آذرها، شعله‌ها. نام آتشی در هر روستا در زمان ساسانیان که دو تن مغ از آن نگهداری می‌کردند.
āsryādi / آسریادی : آذر یادی : آذر ماه در تقویم هخامنشی.	āturpāt / آتورپات : آذربُد، یکی از مقام‌های روحانیون زرتشتی است که اهورامزدا عطا کرده.
āsyābaušna / آسیابوشَن : نام کسی.	āturpātākān / آتورپاتاکان : آذربایجان، آذریاتکان.
āxastan / آخَسْتَن : برخاستن، قیام کردن.	āturpāt / آتورپات : آتورپات مارِسپندان : آذرپاد مارِسپندان. یکی از نوادگان زرتشت و یکی از موبدان بزرگ در زمان شاپور دوم ساسانی.
āxt / آخت : بیماری، مرض.	āturdāt / آتوردات : نام کسی.
āxvar / آخَوَر : آخور، اصطبل.	āturstar / آتورسُتر : مَقاش، سیخی که با آن آتش را زیر و رو می‌کنند.
āxvar patān / آخَوَر پَتان سَردار : فرمانده میراخوران، فرمانده کل سواره نظام.	
āxvar sardār / آخَوَر سَردار : میراخور، فرمانده سواره نظام.	
āxrāmitan / آخرامیتَن : خرامیدن.	

ārt / سرت / آرت : آرد.	āxrāmidan / سرت سرت / آخرامیدن : خرامیدن.
ārtak / سرت سرت / آرتک : آرد.	āxizitan / سرت سرت / آخیزیتن : برخاستن، قیام کردن، بپاخاستن.
ārtan / سرت سرت / آرتن : آرد - آسیاب - پودر کردن.	āxizistan / سرت سرت سرت / آخیزیتن : برخاستن، قیام کردن، بپاخاستن سوگند یاد می‌کند.
ārzuk / سرت سرت / آرزوک : ۱ - آرزو، خواسته، میل ۲ - محبت.	āxizišn / سرت سرت / آخیزیشن : خیزش، قیام، رستاخیز، قیامت.
ārābyā / سرت سرت / آرابیا : عرب.	āxistan / سرت سرت سرت / آخیتن : برخاستن، قیام کردن، بپاخاستن.
ārād / سرت سرت / آراد : آراینده.	ādarug / سرت سرت / آدروگ : ساده ترین آتش زرتشتیان.
ārāspi / سرت سرت / آراسپی : نام عمومی زرتشت.	ādehig / سرت سرت / آدهیگ : اهلی، بومی.
ārāstak / سرت سرت سرت / آراستک : ۱ - آراسته، مزین، زینت شده ۲ - مسلح، مجهز.	ādān / سرت سرت / آدان : ۱ - دارامند، پولدار، سرمایه‌دار، ثروتمند، غنی ۲ - ثروت، دارایی، مال.
ārāstakih / سرت سرت سرت / آراستکیه : آراستگی، تزئین.	ādānih / سرت سرت / آدانیه : ثروت، دارایی، مال.
ārāstan / سرت سرت سرت / آراستن : آراستن، زینت - تزئین - مزین - منظم - مرتب کردن، نظم - ترتیب دادن.	ādur / سرت سرت / آدور : آتش.
ārāstār / سرت سرت سرت / آراستار : آراسته - مرتب - منظم - زینت کننده.	ādurkniš / سرت سرت سرت / آدورکنیش : آبان ماه در تقویم هخامنشی.
ārāstārih / سرت سرت سرت / آراستاریه : آراستن، زینت - تزئین - مزین - منظم - مرتب کردن، نظم - ترتیب دادن.	ādurgāh / سرت سرت / آدورگاه : آتشگاه.
ārāstārihā / سرت سرت سرت / آراستاریها : به آراستگی، به طور منظم.	ādukaniš / سرت سرت سرت / آدوکنیش : نام آبان ماه در تقویم هخامنشی.
ārāsti / سرت سرت / آراستی : نام کسی.	ār / سرت / آر : آرد - پودر - آسیاب کردن.
ārāyišn / سرت سرت / آراییشن : آرایش، نظم، ترتیب، اداره.	ārasan / سرت سرت / آراسن : آرسن، انجمن، مجلس، مجمع.
ārāyišn i / سرت سرت / آراییشن : آرایش خورشید، نام یکی از آهنگ‌های ایران باستان.	ārak / سرت سرت / آرک : جهت، طرف، سمت، سوی.
ārbel / سرت سرت / آربل : نام جایی که پیکر شاهان اشکانی در آن به خاک سپرده شده بود.	āram / سرت سرت / آرام : آرام، راحت، آسوده.
āruišn / سرت سرت / آرویشن : رویش، نمو، رشد.	āramitan / سرت سرت سرت / آرامیتن : آرمیدن، استراحت کردن، آسودن، در صلح بودن.
āruišnik / سرت سرت / آرویشنیک : روئیدنی، رستنی، رشد - نمو کردن.	āranj / سرت سرت / آرنج : آرنج.
	āravināk / سرت سرت / آرویناک : لبریز، پر، سرشار، لبالب، مالا مال، آکنده.

āzāt šāt / سزاسات / آزات شات : آزادشاد.
 نام یکی از موبدان زرتشتی در زمان خسرو یکم شاه ساسانی.
āzāt kartārih / سزاسکرتاریه / آزات
 کرتاریه : آزادی عمل، اختیار کامل.
āzāt kām / سزاسکام / آزات کام : مختار، صاحب
 اختیار، کسی که آزادی عمل دارد.
āzāt kāmih / سزاسکامیه / آزات کامیه : اختیار.
āzāt kāmik / سزاسکامیک / آزات کامیک : مختار،
 صاحب اختیار، کسی که آزادی عمل دارد.
āzāt martān / سزاسمرتان / آزات مرتان :
 آزاد مردان، نجیب زادگان.
āzāt martih / سزاسمرتیه / آزات مرتیه :
 آزادمردی، جوانمردی، نجابت.
āzātvar / سزاسآزار / آزات ور : آزادوار، نام یکی از
 آهنگ‌های ایران باستان.
āzātān / سزاسآزاتان / آزاتان : آزادان، این نام و نیز
 وزورکان، نام کارگزاران دولتی در زمان ساسانیان بودند که
 می‌توانستند شاه را برکنار کنند.
āzātih / سزاسآزاتیه / آزاتیه : آزادی، نجابت.
āzātih dāštan / سزاسآزاتیهداشتن / آزاتیه
 داشتن : ۱- آزاد بودن برده نبودن ۲- سپاسگزار - قدردان -
 شکرگزار بودن.
āzātih kar / سزاسآزاتیهکار / آزاتیه کر : ۱ -
 آزادیخواه، آزادیگر.
āzātih kartan / سزاسآزاتیهکارتان / آزاتیه
 کرتان : ۱- آزادیخواه بودن ۲- سپاسگزاری نمودن.
āzātih kartārih / سزاسآزاتیهکرتاریه / آزاتیه
 کرتاریه : آزادیخواهی ۲- سپاسگزاری.
āzātih guftan / سزاسآزاتیهگوفتن / آزاتیه
 گوفتن : ۱- آزادی بیان داشتن، آزادانه سخن گفتن.
āzār / سزاسآزار / آزار : آذیت، رنج، شکنجه.
āzarak / سزاسآزاراک / آزارک : زخمی، مجروح.

āruyīšnumand / سزاساروییشنومند / آرویشنومند
 : رویش مند، خوب رستنی، دارای رویش خوب.
āryāramn / سزاساریارامن / آریارامن : یکی از
 فرمانداران داریوش.
āryāramnā / سزاساریارامنا / آریارمنا : پدر بزرگ
 داریوش اول.
āryāspe / سزاساریاسپ / آریاسپ : یکی از پسران
 اردشیر دوم.
āriofarzan / سزاساریوفرزان / آریوفرزان : نام سرداری
 ایرانی که در زمان تازش اسکندر به ایران در برابر وی
 مقاومت کرد.
āz / سزاسآز : ۱- آز، حرص، طمع، میل مفرط ۲- نام دیو
 حرص ۳- مار، اژدها.
āzartan / سزاسآزرتان / آزرتان : آزار، آذیت، رنج،
 شکنجه.
āzarm / سزاسآزرم / آزرم : ۱- آزر، شرم، حیا، احترام
 ۲- رنج، آزار، آذیت، آسیب، زیان، ضرر، خسارت، صدمه.
āzarmih / سزاسآزرمیه / آزرمیه : نگاه کنید به: آزر.
āzarmidox / سزاسآزرمیدوخت / آزرمیدوخت : نام
 دختر خسرو پرویز.
āzarmišn / سزاسآزرمیشن / آزرمیشن : آزر، شرم،
 حیا، احترام.
āzarmik / سزاسآزرمیک / آزرمیک : محترم، ارجمند، با
 حیا، آبرودار.
āzarmikih / سزاسآزرمیکیه / آزرمیکیه : محترم،
 باحیا بودن.
āzanti / سزاسآزنتی / آزنتی : ترجمه.
āzāt / سزاسآزات : ۱- آزاد، رها، مرخص.
āzātakān / سزاسآزاتکان / آزاتکان : آزادگان، نجیب
 زادگان.
āzātakih / سزاسآزاتکیه / آزاتکیه : آزادی، نجابت.
āzāt cihrak / سزاسآزاتچهرک / آزات چهرک :
 از تبار - از نژاد آزادگان، آزاده نژاد.

āzārtan / سزسزسز / آزارتن : آزار - اذیت کردن، آزرده، رنج - شکنجه دادن.	āsamitan / سزسزسزسز / آسمیتن : ترسیدن، وحشت کردن.
āzārtār / سزسزسزسز / آزارتار : آزار - اذیت کننده، شکنجه گر، جلاد.	āsan / سزسزسز / آسن : آهن.
āzāritan / سزسزسزسز / آزاریتن : آزار - اذیت کردن، آزرده، رنج - شکنجه دادن، صدمه زدن.	āsn / سزسز / آسن : فطری، ذاتی، غریزی نام نهاد..
āzārišn / سزسزسزسز / آزاریشن : آزار، اذیت، رنج، شکنجه، صدمه.	āsnatār / سزسزسزسز / آستار : نام کسی.
āzāyišnik / سزسزسزسزسز / آزاییشنیک : نمو - رشد کننده، تکثیر شونده.	āsn xrat / سزسزسز / آسن خرت : خرد ذاتی، عقل غریزی.
āzcihr patiših / سزسزسزسز / آزچیهر پتیشیه : گرفتار بودن روان به حرص و شهوت، سادیسم.	āsn xratih / سزسزسزسز / آسن خرتیه : خرد ذاتی داشتن، عقل فطری یا علم لدنی داشتن.
āzkāmak / سزسزسزسز / آزکامک : حریص، طمع دار، آزکامه بیل‌ها را کنار هم می‌گذارند تا.	āsn ruy / سزسزسز / آسن روی : نخستین روینده.
āzkāmakih / سزسزسزسزسز / آزکامکیه : حرص، طمع، آزکامی، شهوت پرستی.	āsnutak / سزسزسزسز / آسنوتک : ذاتی، فطری، غریزی.
āzkāmih / سزسزسزسز / آزکامیه : حرص، شهوت.	āsni / سزسزسز / آسنی : وقت.
āzmāyišn / سزسزسزسزسز / آزماییشن : آزمایش، امتحان، آزمون، تجربه.	āsnitak / سزسزسزسز / آسنیتک : ملهم، ذاتی، فطری، غریزی.
āzmutak / سزسزسزسز / آزمونک : آزموده، مجرب، کارگشته.	āsnitak minišn / سزسزسزسزسز / آسنیتک مینیشن : اندیشه الهام شده، علم لدنی، دانش ذاتی.
āzmutan / سزسزسزسز / آزمونتن : آزمودن، امتحان - آزمایش - تجربه کردن.	āsnitan / سزسزسزسز / آسنیتن : حمام کردن.
āznāvar / سزسزسزسز / آزنآور : آزاده، شریف، محترم، نجیب.	āsāk / سزسزسز / آساک : نام باستانی شهر قوچان در استان خراسان رضوی در زمان هخامنشیان و اشکانیان.
āzvar / سزسزسز / آزور : حریص، طمع کار، شهوت ران بیش تری کنده شود، هیار می گویند.	āsān / سزسزسز / آسان : آسان، سهل، راحت.
āzvarih / سزسزسزسز / آزوریه : آزوری، حرص، طمع، شهوت.	āsān pāy / سزسزسزسز / آسان پای : چابک، چالاک، سریع، پرشتاب.
āzvarihā / سزسزسزسز / آزوریها : آزرانه، حریصانه، از روی طمع، از روی شهوت.	āsān minišn / سزسزسزسز / آسان مینیشن : آرامش خاطر، آسایش فکر.
āzurdan / سزسزسزسز / آزورده : آزرده، اذیت کردن.	āsānih / سزسزسزسز / آسانیه : آسانی، سهولت، خوشی، راحتی، استراحت.
	āsānih umand / سزسزسزسز / آسانیه اومند : آسان، سهل، راحت.
	āsānih dātār / سزسزسزسز / آسانیه داتار : آسانی - آسایش - راحتی دهنده، سهل کننده.

āsmān ruc / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسمان روز، روز بیست و هفتم هر ماه.	āsānitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسانیتن : آسودن، استراحت کردن.
āsnidag / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسنیدگ : شسته، تصفیه شده، مطهر، پاک، خالص .	āsānihā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسانیها : به آسانی، به سهولت، به راحتی.
āsutan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسوتن : آسودن، استراحت کردن.	āsāy / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسای : آسودن.
āsurstān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسورستان : آسورستان، آسور، آشور، بابل.	āsāyak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسایک : پناهگاه، آلاچیق، سایبان.
āsuriḱ / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسوریک : آسوری، آشوری، بابلی.	āsāy umand / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسای اومند : ۱- استراحت کننده ۲- نام کوهی.
āsiyāp / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسی یاپ : آسیاب.	āsāyitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آساییتن : استراحت - تفریح کردن.
āsya / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیا : آسیاب.	āsāyišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسایشن : آسایش، استراحت، تفریح.
āsyaḅ / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیاب : آسیاب.	āspikān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسپیکان : نام پدر فریدون.
āsyaḡ / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیاگ : سنگ آسیا به.	āstavān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آستوان : ۱- معترف، مقرر، اقرار کننده ۲- متدین، متقی، مؤمن.
āsyaḡ pat dast / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیای پت دست : آسیاب دستی.	āstavānih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آستوانیه : ۱- اعتراف، اقرار ۲- تدین، تقوا، ایمان، ثبات عقیده.
āsiḡišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسپیشن : افروزش، احتراق، آتش زدگی.	āstār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آستار : جرم، گناه، بزه.
āsitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیتن : آمدن.	āstāritan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آستاریتن : رواج - گسترش دادن جرم یا گناه.
āsiftan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیفتن : روشن کردن، آتش زدن، استارت زدن.	āstārinitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آستارینیتن : علت جرم شدن.
āsim / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیم : سیم، نقره.	āstānak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آستانک : آستانه.
āsim kar / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیم گر : نقره ساز..	āstišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آستیشن : پافشاری، اصرار.
āsim gar / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیم گر : نقره ساز.	āsru karp / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسرو کرپ : آتشین رو، آتشین پیکر، آذرگونه و رهنمودها غیر دینی است.
āsimin / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسیمین : سیمین، نقره‌ای.	āsrūn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسرون : (اوستایی: آثروَن āsravan)
āsin / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسین : آهن.	(نگهبان آتش و رجاوند «مقدس» روحانی، کاهن.
āsin sār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسین سار : سار آهنی.	āsrūnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسرونیه : روحانیگری، کاهنی.
āsin vitaxt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسین ویتخت : آهن گداخته یا مذاب.	āsmān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسمان : آسمان.
āsinin / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسینین : آهنین، آهنی.	
āsinin dig / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 : آسینین دیگ : دیگ آهنین، ظرف آهنی.	

āš / سڀد / آش : آش، خوراک.	āšnavišnih / سڀد سڀد سڀد / آشنویشنیه : شنوایی، سمعی، شنیداری.
āšt / سڀد / آشت : آشتی، صلح، توافق.	āšnā / سڀد / آشنا : آشنا.
āštakih / سڀد سڀد سڀد / آشتکیه : آشتی، صلح، توافق، موافقت.	āšnāk / سڀد سڀد / آشناک : مشهور، معروف کارکرد آن مانند دونقطه : است.
āšt xvāhīh / سڀد سڀد سڀد / آشت خواهیه : آشتی - صلح - توافق خواهی.	āšnutan / سڀد سڀد / آشنوتن : شنودن، شنیدن، فهمیدن، درک کردن.
āstih / سڀد سڀد / آشتیه : آشتی، صلح، توافق، موافقت، سازش.	āšup / سڀد / آشوب : آشوب، بی نظمی.
āstih dātār / سڀد سڀد سڀد / آشتیه داتار : آشتی - صلح - دهنده، به توافق - موافقت رساننده.	āšuftan / سڀد سڀد / آشوفتن : آشفتن، خشمگین - عصبانی - ناراحت شدن.
āškārak / سڀد سڀد / آشکارک : آشکار، پیدا، ظاهر.	āšuftkārih / سڀد سڀد سڀد / آشوفتکاریه : ۱ - آشفته کاری، کار بی نظم ۲ - انهدام، تخریب، ویرانی.
āškārāk / سڀد سڀد / آشکاراک : آشکار، هویدا، روشن، پیدا، علنی، صریح، واضح.	āšuftārih / سڀد سڀد سڀد / آشوفتاریه : آشفستگی، پریشانی، بی نظمی.
āškārākinitan / سڀد سڀد سڀد / آشکاراکینیتان : آشکاراکینیتن : آشکار - پیدا - افشا - ظاهر کردن، برملا ساختن.	āšyān / سڀد سڀد / آشیان : آشیان، منزل، خانه، مسکن، مأوا.
āškārākinitār / سڀد سڀد سڀد / آشکاراکینیتار : آشکاراکینیتار : آشکار - ظاهر - برملا - افشا کننده.	āšyānak / سڀد سڀد سڀد / آشیانک : آشیانه.
āškārākinitārih / سڀد سڀد سڀد / آشکاراکینیتاریه : آشکاراکینیتاریه : آشکار - ظاهر - برملا - افشا کردن.	āšixtan / سڀد سڀد سڀد / آشیختن : ۱ - ریختن، لبریز - مالمال - سَراکو شدن ۲ - جریان داشتن.
āškārakih / سڀد سڀد سڀد / آشکارکیه : آشکاری، ظاهری، پیدایی، علنی - صریح - واضح بودن.	āšihitan / سڀد سڀد سڀد / آشیهیتن : پیش - جلو آوردن، مقدم کردن.
āškārih / سڀد سڀد سڀد / آشکاریه : آشکاری، ظاهری، پیدایی.	āqri / سڀد / آگری : بالاترین، برترین، عالی ترین، بزرگ ترین.
āškārihā / سڀد سڀد سڀد / آشکاریها : آشکارانه، ظاهرا.	āqištāg / سڀد سڀد سڀد / آغیشتگ : آغشته، آلوده.
āšnavāk / سڀد سڀد سڀد / آشنواک : ۱ - شنوا، سمیع ۲ - متوجه.	āfrās / سڀد سڀد / آفراس : پرسش، سؤال، استعلام، آگاهی.
āšnavākīh / سڀد سڀد سڀد / آشنواکیه : ۱ - حس شنوایی ۲ - توجه.	āfrāh / سڀد سڀد / آفراه : ۱ - آموزش، تعلیم ۲ - عقیده، ایده، نظریه، دیدگاه، بینش ۳ - اصل، اساس، پایه، شناژ.
āšnavišn / سڀد سڀد سڀد / آشنویشن : شنیدن، متوجه شدن، شنیداری، سمعی.	āfritak / سڀد سڀد / آفریتک : آفریده، مخلوق درخت‌هایی.
	āfritan / سڀد سڀد / آفریتن : آفریدن، خلق - تولید کردن، به وجود - پدید آوردن.

- āfritār** / سَدَ (دَم) سَدَ / آفریتار: آفریدگار، خالق - تولید کننده، مولد، به وجود - پدید آورنده.
- āfritārih** / سَدَ (دَم) سَدَ / آفریتاریه: خلقت، آفریدگاری، تولید، پدید - به وجود آوردندگی.
- āfridan** / سَدَ (دَم) / آفریدن: آفریدن، خلق - تولید کردن، به وجود - پدید آوردن.
- āfrikānih** / سَدَ (دَم) سَدَ / آفریکانیه: دعای خیر، برکت.
- āfrin** / سَدَ (دَم) / آفرین: آفرین، دعا، تحسین، ستایش.
- āfrinagān** / سَدَ (دَم) سَدَ / آفرینگان: ۱- دعای خیر ۲- نام یک رشته از نمازهای زرتشتیان است که در طی سال در جشن‌ها و.
- āfrinenitan** / سَدَ (دَم) سَدَ / آفرینیتن: آفرین - ثنا - مدح گفتن، دعا خواندن.
- āfrin kartār** / سَدَ (دَم) سَدَ / آفرین کرتار: آفرین - مدح - ثنا کننده.
- āfringovišnih** / سَدَ (دَم) سَدَ / آفرینگویشنی: گویشیه: آفرین - حمد - ثناگویی.
- āftāp** / سَدَ (دَم) / آفتاب: خورشید، آفتاب.
- āfur** / سَدَ (دَم) / آفور: تولید - خلق کردن، آفریدن، به وجود آوردن.
- āfuridan** / سَدَ (دَم) / آفوریدن: تولید - خلق کردن، آفریدن، به وجود - پدید آوردن.
- āfurišn** / سَدَ (دَم) / آفوریشن: آفرینش، خلق، ایجاد، تولید.
- āk** / سَو / آک: ۱- پسوندی که صفت می‌سازد و امروزه در واژه‌های: خوراک، پوشاک و سوزاک مانده‌است. ۲- بدی، عیب، درد.
- ākantan** / سَو سَدَ / آکنتن: آکندن، پُر - لبریز - سرشار - سَرآکو - مالا مال کردن، انباشتن.
- ākruvān** / سَو (دَم) / آکرووان: بد روان، بد ذات، بد سرشت.
- ākruvānih** / سَو (دَم) سَدَ / آکرووانیه: بد روانی، بد ذاتی.
- ākās** / سَو سَدَ / آکاس: آگاه، مطلع، باخبر.
- ākāsenitan** / سَو سَدَ (دَم) / آکاسنیتن: آگاه - مطلع - باخبر کردن.
- ākās pat** / سَو سَدَ (دَم) / آکاس پَت: علامه، دانشمند، استاد، فرزانه، حکیم.
- ākās kār** / سَو سَدَ (دَم) / آکاس کار: گزارشگر، خبرنگار، آگاه کننده باستان.
- ākāsih** / سَو سَدَ (دَم) / آکاسیه: آگاهی، اطلاع، خبر، دانایی، فهم.
- ākāsihā** / سَو سَدَ (دَم) / آکاسیه‌ها: آگاهانه.
- ākdin** / سَو (دَم) / آکدین: کافر، بی دین، ملحد، مرتد.
- ākdinih** / سَو (دَم) / آکدینی: کفر، بی دینی، الحاد، ارتداد.
- ākustak** / سَو (دَم) سَدَ / آکوستک: آویخته، آویزان، محکم بسته شده، آکسته، آگشته.
- ākustan** / سَو (دَم) سَدَ / آکوستن: آویختن، آویزان کردن، محکم بستن، آکستن، آگشتن.
- āg** / سَدَ / آگ: پسوندی است که از بن مضارع، اسم فاعل می‌سازد.
- āgandan** / سَدَ (دَم) سَدَ / آگندن: آکندن، انباشته - انبار کردن.
- āgenin** / سَدَ (دَم) / آگنین: با هم، متحد.
- āgāh** / سَدَ (دَم) / آگاه: آگاه، کاردن، مطلع، باخبر.
- āgāhih** / سَدَ (دَم) سَدَ / آگاهی: آگاهی، کاردانی، اطلاع، خبر.
- āgāhin** / سَدَ (دَم) سَدَ / آگاهی: آگاه - مطلع - باخبر کردن.
- āgāhinidan** / سَدَ (دَم) سَدَ / آگاهییدن: آگاه - مطلع - باخبر کردن جا.

āgrift / سځ(ځ) / آگریفت : جرم، گناه، تقصیر بهتر است دادگری را میان مادها پایه گذاری.	āmārišnih / سځسځ(ځ) / آماریشنیه : آمار، شمار، حساب، عدد، شمارش.
āguš / سځ(ځ) / آگوش : آغوش، بغل.	āmārik / سځسځ(ځ) / آماریک : آماری، حسابی، عددی.
ālak / سځسځ(ځ) / آلک : طرف، سوی، سمت، جهت.	āmucišn / سځسځ(ځ) / آموچیشن : آموزش، تحصیل، تعلیم.
ālag / سځسځ(ځ) / آلگ : ۱- آلو ۲- طرف، سوی، سمت، جهت.	āmuxtak / سځسځ(ځ) / آموختک : آموخته، تحصیل کرده، تعلیم دیده.
ālālak / سځسځسځ(ځ) / آلالک : آلاله، لاله، شقایق.	āmuxtan / سځسځ(ځ) / آموختن : آموختن، یاد - آموزش - تعلیم دادن رمه در فرهنگ‌ها، اوباردن و اوباریدن.
ālutak / سځسځ(ځ) / آلوتک : آلوده، ناپاک، آپاک، هم‌رت، پترت، نجس، کثیف.	āmuxtār / سځسځ(ځ) / آموختار : آموزگار، معلم، مربی.
ālutakih / سځسځ(ځ) / آلوتکیه : آلودگی، ناپاکی، آپاکی، هم‌رتی، پترتی، نجاست، کثافت.	āmuxtārih / سځسځ(ځ) / آموختاریه : آموزگاری، معلمی، مربیگری.
ālutan / سځسځ(ځ) / آلوتن : آلودن، ناپاک - آپاک - هم‌رت - پترت - نجس - کثیف - کردن هوسرو.	āmuxtišn / سځسځ(ځ) / آموختیشن : آموزش، تعلیم، تربیت، تحصیل.
āluh / سځسځ(ځ) / آلوه : عقاب، آله، هیلو، دال کوه دالپری در غرب اندیمشک به معنی جایی است که عقاب از آن جا پرواز می کند.	āmuxtišnih / سځسځ(ځ) / آموختیشنیه : آموزش، تعلیم، تربیت، تحصیل.
āmatan / سځسځ(ځ) / آمتن : آمدن، رسیدن.	āmurzitan / سځسځ(ځ) / آموززیتن : آمرزیدن، عفو - گذشت کردن، بخشیدن.
āmad / سځسځ(ځ) / آمد : آمد.	āmurzitār / سځسځ(ځ) / آموززیتار : آمرزنده، غفور، بخشنده.
āmātā / سځسځ(ځ) / آماتا : اصیل، بزرگزاده، نجیب زاده.	āmurzitārih / سځسځ(ځ) / آموززیتاریه : آمرزندگی، غفران، بخشایش.
āmār / سځسځ(ځ) / آمار : ۱- آمار، حساب، عدد ۲- قضاوت، مشورت ۳- ملاحظه، رسیدگی.	āmurzišn / سځسځ(ځ) / آموززیشن : آمرزش، عفو، غفران، بخشایش.
āmārenitan / سځسځ(ځ) / آمارنیتن : آمارگیری - حساب کردن.	āmurzišn / سځسځ(ځ) / آموززیشنمند : آمرزیده، عفو - بخشیده شده، مغفور.
āmārenitan / سځسځ(ځ) / آمارنیتار : آمارگیر، ماشین حساب، محاسب، حسابگر، ذیحساب.	āmuzānitan / سځسځ(ځ) / آموزانیتن : آموختن، یاد - آموزش - تعلیم دادن نوشته شده است ۲- احتکار کردن.
āmārtan / سځسځ(ځ) / آمارتن : آمارش، حساب - محاسبه - شمارش کردن، شمردن.	āmūžāk / سځسځ(ځ) / آموزاک : آموزگار، معلم، استاد، مربی.
āmārgar / سځسځ(ځ) / آمارگر : آمارگیر، ماشین حساب، محاسب، حسابگر، ذیحساب، حسابدار.	
āmārišn / سځسځ(ځ) / آماریشن : آمارش، حساب - محاسبه - شمارش کردن.	

āntyoxu / س د م د د ی / آنتیوخو : نام مربی دانایی که یزدگرد یکم شاه ساسانی به سفارش آکاردیوس امپراتور روم برای پرورش فرزندش تیودوس گماشت.	āmužānitan / س د د ل س د م د / آموزانیتن : آموزختن، یاد - آموزش - تعلیم دادن.
ānud / س د / آنود : آن جا.	āmužkār / س د د ل و س د / آموزگار : آموزگار، معلم، استاد، مربی.
ānuh / س د / آنوه : آن جا.	āmužkārih / س د د ل و س د د / آموزکاریه : آموزگاری، معلمی، استادی، مربیگری.
ānuy / س د د د / آنوی : آن جا.	āmužišn / س د د ل و د ی د / آموزیشن : آموزش، تعلیم، تربیت، تحصیل.
āni / س د / آنی : آن، متعلق به، از آن، مال.	āmic / س د د ر / آمیج : ۱ - آمیزش، اختلاط، مخلوط کردن، آمیز ۲ - غذایی مخلوط و چاشنی دار، دسر، پیش غذا.
ānitan / س د م د / آنیتن : آوردن، بردن، رساندن، راهنمایی - هدایت کردن، ایجاد - پدید - تولید کردن.	āmicišnih / س د د ر د ی د / آمیچیسنیه : آمیزش، اختلاط، مخلوط کردن، آمیز.
ānihitan / س د د د م د / آنیهیتن : راهنمایی - رهبری - هدایت کردن.	āmixtak / س د د ل م د و / آمیختک : آمیخته، مختلط، ممزوج، مخلوط یعنی فرغانه یا خوارزم یا خیوه دانسته‌اند. پورداوود.
āha / س د س د / آه : بوده، بودند.	āmixtan / س د د ل م د / آمیختن : آمیختن، مخلوط - ممزوج کردن آن را پلاط یا پلات یا فیل آباد.
āhan / س د د / آهن : آهن همچنین نگاه کنید به: آسین.	āmiz / س د د ی / آمیز : آمیز. نگاه کنید به: آمیج.
āhanjak / س د س د ل و / آهنجک : کشش، جاذبه، گیرایی، نیروی جاذبه.	āmizišn / س د د ی د / آمیزیسن : ۱ - آمیزش، اختلاط، امتزاج ۲ - عنصر.
āhanjitan / س د د ل م د / آهنجیتن : آهیختن، استخراج کردن، بیرون آوردن.	ān / س د / آن : ۱ - آن، او ۲ - پسوند جمع است. مانند: نیکان ۳ - پسوند مکان است. مانند بیابان بی + آب.
āhanjidan / س د س د ل و د / آهنجیدن : آهیختن، استخراج کردن، بیرون آوردن.	ānāb / س د ل / آناب : دور، بعید.
āhanjišnih / س د س د ل و د د / آهنجیشنیه : استخراج، بیرون - برکشیدن.	ānābān / س د س د / آنابان : ۱ - دور - رد - تبعید کردن ۲ - عقیم گذاردن چه بر شاهی چه بر روی خاک ۲ - آهنج، کشش.
āhankār / س د س د و س د / آهنکار : آهنگر.	ānāst / س د د د / آناست : تباه، خراب، فاسد، ویران.
āhang / س د د ل / آهنگ : ۱ - آهنگ، قصد، عزم، تصمیم سعدی: چو آهنگ رفتن کند جان پاک.	ānāstih / س د س د د د / آناستیه : تباهی، خرابی، فساد، ویرانی، اضمحلال، نابودی.
āhangar / س د س د ل و د / آهنگر : آهنگر.	ānāmak / س د س د و / آنامک : دی ماه در تقویم هخامنشی.
āhangarih / س د س د ل و د د / آهنگریه : آهنگری.	
āhanuz / س د س د د ی / آهنوز : بازهم، مجدداً، تکرار.	
āhanin / س د س د د / آهنین : آهنی، آهنین.	
āhen / س د د ی / آهن : آهن، فلز امروزه در گویش بروجرودی آهن می گویند.	

āhixtan / سده دیم سو / آهیختن : ۱- آهیختن،
 برکشیدن، استخراج کردن، بیرون آوردن ۲- بلند کردن،
 برافراشتن.
āhid / سده دو / آهید : آلودگی، آلایش، اختلاط، امتزاج.
āhid / سده دو / آهیدیه : آلودگی، پلیدی، نجاست،
 کثیفی، اختلاط، امتزاج.
āvartan / سده دیم سو / آورتَن : آوردن.
āvartāk / سده دیم سو / آورتاک : مال، ثروت، دارایی.
āvartākih / سده دیم سو دو / آورتاکیه : انعقاد نطفه.
āvartakih / سده دیم سو دو / آورتکیه : بارداری،
 آبستنی، حاملگی.
āvaritan / سده دیم سو / آوریتَن : آوردن.
āvarišn / سده دیم سو / آوریشن : آورش، آوردن :.
āvarind / سده دیم سو / آوریند : آوردن.
āvaštan / سده دیم سو / آوشتَن : مهر کردن.
āvand / سده دو / آوند : پسوند صفت ساز است به
 معنی دارنده.
āvahan / سده دیم سو / آوهَن : روستا، ده، دژ، حصار،
 قلعه، استحکامات نظامی : آوهَن شده.
āvādak / سده سو دو / آوادک : نسل.
āvādag / سده سو دو / آوادگ : نسل.
āvāz / سده سی / آواز : آواز، صدا.
āvāzak / سده سی سو / آوازک : آوازه، صدا.
āvāš / سده سیم / آواش : مهر کردن.
āvām / سده سو / آوام : وقت.
āvāmih / سده سو دو / آوامیه : به موقع، به هنگام.
āvāmik / سده سو دو / آوامیک : دوره‌ای، گردشی.
āvurtan / سده دیم سو / آوورتَن : آوردن.
āvurtār / سده دیم سو / آوورتار : آورنده، حامل.
āvurdan / سده دو سو / آووردَن : آوردن.
āvixtan / سده دیم سو / آویختن : آویزان
 کردن.

/ سده دیم سو / سده دیم سو / آهِن آبر گومیخت استاد :
āhen abar gumixt estād
 دوره آمیزش آهن با فلزات دیگر.
āhr / سده دو / آهر : ۱- ترس، بیم، واهمه، دلهره، وحشت
 ۲- خشم، غضب، عصبانیت.
āhuk / سده دو / آهوک : ۱- آهو، غزال ۲- عیب، خرابی
 ۳- نقص، کاستی ۴- ناپاکی، پلیدی، آلودگی، کثیفی،
 نجاست.
āhukenišn / سده دو سو / آهوکنیشن : ۱-
 ناپاکی، پلیدی، آلودگی، کثیفی، نجاست، لوث ۲- عیب،
 خرابی ۳- نقص، کاستی.
āhukin / سده دو سو / آهوکین : ۱- آهوگین، نجس،
 ناپاک، آلوده، ملوث ۲- معیوب، خراب ۳- ناقص، کاستی دار.
āhukināk / سده دو سو / آهوکیناک : ۱- آلوده،
 ملوث، نجس، پلید، کثیف ۲- معیوب، معلول، خراب ۳-
 ناقص.
āhukinitan / سده دو سو دو / آهوکینیتَن : ۱- ناپاک
 - پلید - آلوده - کثیف - نجس - ملوث کردن ۲- معیوب -
 خراب.
āhukinitār / سده دو سو دو / آهوکینیتار : ۱- آلوده
 - ناپاک - نجس - کثیف - ملوث کننده ۲- معیوب - معلول
 - خراب کننده.
āhukinitākih / سده دو سو دو سو / آهوکینیتاکیه :
 ۱- آلوده - ناپاک - نجس - ملوث شدگی ۲- معیوب - معلول
 - خراب شدن ۳- ناقص.
āhukinišnih / سده دو سو دو سو / آهوکینیشنیه :
 نگاه کنید به: آهوکینیشن ملاحظه - دقت کردن.
āhit / سده دیم / آهیت : ۱- خشمگین، برآشفته، عصبانی
 ۲- چرکین، ناپاک، آلوده، نجس، ملوث.
āhitih / سده دیم سو / آهیتیه : ۱- خشمگینی،
 برآشفتگی، عصبانیت ۲- چرکینی، ناپاکی، آلودگی، نجاست،
 لوث شد.

آید / āyid / آید / آید: آید.

āyišn / آیشن / آیشن : رسیدن، وصل شدن، آیش.

āyišnih / آیشنیه / آیشنیه: آمدن، رسیدن.

āyišm / آیشم / آیشم : ماه، کره ماه، سپاره.

āyīnak / آیینک / آئین، رسم، آداب،

طريق ٢- آئینه.

āyīnak i jam / آیینک ای / آیینک ای

حَم: آئین جمشید، نام یکی از آهنگ‌های ایران باستان.

آیند / āyind / آئیند : آیند.

bajak / بَاجَک / تراویدنی، پالودنی، قابل

تصفیه.

باجيش / bajišn / بجيشن : تکه، پارہ، بخش، قطعہ،

قسمت، سهم.

bacašk / باچاشک / بَحْشَک : یز شک.

بَچَشکِیہ / bacaških / پزَشکی.

bacak / بَک / نَجک : ۱ - گیاهی که آب آن گرفته

می‌شود ۲- بزه، گناه، جرم، تقصیر ۳- بچه، کودک، طفل.

bacakar / بـاـكـاـر / نـحـك : نـهـكـا ، مـحـم ، مـقـص ،

خلافڪا، .

bacak brinitan / برنیتان / برنیتان

بَچَک برینیتَن : تکه تکه - قطعه قطعه کردن، به قطعات ریز

بریدن - منهدم کردن.

bacak kārīh / بَکاک کَارِیْه / بَکاک کَارِیْه :

بزهکاری، خلافتکاری.

baxl / بادل سے / بخا : بلخ.

baxl rut / روت روت / روت روت : رود بلخ.

baxt / بخت / بخت : ۱- بخت، شانس، اقبال، تقدیر،

سر نوشت ۲- خوشبختی، سعادت، رستگاری ۳- بخش -

سرنوشت ۲- خوشبختی، سعاد
تقسیم، قسمت شده، شکسته.

بختکیہ / baxtakh / رستم دودش / بختکیہ : پیش بینی

baxtakih / بختکيه : نشده، غير قابل انتظار، اتفاقي، الله بختکي.

نشده، غیر قابل انتظار، اتفاقی، اللہ بحتی.

bar / بار / بر : ۱ - بر، فوق، بالا، بلندی ۲ - ناحیه، منطقه، محله، محوطه، ملک ۳ - میوه، بهره، دستاورد، رهاورد، بازخورد، ثمره.	baxtan / باختان / باختن : ۱ - بخش - قسمت - تقسیم کردن ۲ - مقدار - تقدیر کردن ۳ - بخشیدن، دادن، عطا کردن.
barazāntis / بارزانتیس / برزانتیس : نام فرماندار رخج سرزمین جنوب افغانستان در زمان داریوش سوم.	baxt estid / باخت استید / باخت استید : قسمت - تقسیم - تقسیط شده است.
barartaxšir / بارارتخشیر / برارتخشیر : سرزمین اردشیر. بر : ناحیه، محله، ملک، سرزمین + ارتخشیر نام باستانی بردشیر که بردسیر، گواشیر، کواشیر، نیز گفته می شود.	baxt āfrit / باخت آفریت / باخت آفریت : نام کسی.
barāzišk / بارازیشک / برازیشک : برازندگی، زیبایی، مزین، درخشان.	baxt xosro / باخت خسرو / باخت خسرو : نام کسی.
barāziških / بارازیشکیه / برازیشکیه : تزیین، برازنده بودن، درخشندگی.	baxtār / باختار / باختار : مقسم، بخش - تقسیم کننده.
bar umand / بار اوماند / براوماند : برومند، پرحاصل، پر ثمر، مایه دار.	baxtārih / باختاریه / باختاریه : قسمت - تقسیم کنندگی، سهم دادن.
barbut srāy / باربوت سرای / بربوت سرای : بریت زن، آهنگساز، موسیقی دان.	baxtārik / باختاریک / باختاریک : ۱ - قابل تقسیم ۲ - بخشیدنی.
bardeyam / باردیم / بردیم : بردیا را.	baxtik / باختیک / باختیک : متحد، متفق.
bardiya / باردیا / بردی : بردیا.	baxš / باخش / باخش : سرنوشت، تقدیر، مقدرات.
bardyā / باردیا / بردیا : نام دومین پسر کوروش.	baxš ravišnih / باخش رایشنی / باخش رایشنی : رویشنیه : جبر، اجبار.
barsam / بارسم / برسم : اوستایی : برسمَن به دسته‌ای بسته شده از ترکه‌های درخت انار می گویند.	baxšitan / باخشیتان / باخشیتان : ۱ - بخشیدن، دادن، عطا - عطا کردن ۲ - بخش - قسمت - تقسیم کردن.
barsamak var / بارسماک وار / برسماک وار : آزمون یا امتحان خداوند که با برسم انجام می شود.	baxšišn / باخشیشن / باخشیشن : تقسیم، بخش، قسمت، بهره.
barsamdān / بارسمدان / برسمدان : جای برسم.	baxšind / باخشیند / باخشیند : قسمت - تقسیم کننده.
barsom cin / بارسوم چین / برسم چین : کسی که برسم می چیند یا چاقویی که با آن برسم می چینند.	baxšinitār / باخشینیتار / باخشینیتار : مقدار - تقدیر کننده.
baršnom / بارشنم / برشنم : غسل مس میت.	baxšinišn / باخشینیشن / باخشینیشن : سرنوشت، قسمت، تقدیر، قضا و قدر.
barg / برگ / برگ : برگ.	baxšihastan / باخشیهستان / باخشیهستان : بخش - قسمت - تقسیم شدن.
barm / برم / شیون، ناله، زاری، عزا.	
barmān / برمان / نالان، گریان، صاحب عزا، عزادار.	

bastišn / رښتښاد / بَستیشن: بَستش، انسداد.

bastik / بَستیک / بَستیک : اهل شهر بست که میان

سیستان، غزنین و هرات است.

bašn / باشن } / بَشْن : ۱ - رأس، سر، قله، فوق، اوج ۲ -

نام ستاره‌ای است.

baškuc / بَشْكُوج / بشکوج : شیردال، جانوری

افسانه‌ای که تنی چون شیر و سرش مانند دال عقاب است.

baq / **ردو** / بَغ : خدا، خداوند، سرور، شاه.

baqo bax / باقو باخ / باقو باخ : سر نوشت،

تقدير .

ردی / ردی ممد (دس) / بَغ بختاریه : **baq baxtārih**

تقدير الہی، مشیت خداوندی.

ردو / باق بوشسا / baq buxša / رښه پوخش : نام رهبر

یکی از شش خانوادهٔ بزرگ هخامنشی که برای کشتن

بردیای دروغین با داریوش همدست شده بود..

baq dāt / رِدو وِسْم / نَغ دات : ۱ - بغداد، خدا

طبايت.

baq dispān / رښو وړندېدو } / بَغ دِيسِيان :

پیغمبر، رسول، پیک، سفیر۔

baq dispānih / باق دسپانیہ / بَغ دِیسپانیہ

خلافکار، گناہکار، فاسق.

bazak / بَزَك / بَزَك : بزه، گناه، خطا، جرم.

دیسپانیک : پیک شاہی، سفیر۔

پارٹی.

ردو / baq varjāvand

کلوچه شد.

baq yadiš / رډی دډوډ / یغ یدیش :

ستایش خدا برده و سپس در تاریخ برای یکی از.

baqābiš / **رد و سردرد** / **بَغَائِش** : یکی از سرداران

زندانی، محبوس.

baqān / رِدو سِد { / بَغَان : خدایگان، خداوندگار،

محبوس - اسیر کردن.

baqāniān / باقانیان / باقانیان : خدا یگان .

bandakih / باندک‌ی / بَندکِیَه : بندگی، بردگی.	baqānik / باق‌انیک / بَغانیک : خدایی، الهی، سلطانی، منسوب به خدا یا شاه.
bandid / باندید / بَندید : بندد، مسدود - سد کند.	baqāyiqnā / باق‌ایقنا / بَغایقنا : نام پدر ویدرنا رسته.
bang / بنگ / بَنگ : بنگ.	baqik / باقیک / بَغیک : خدایی، الهی.
bahār / بهار / بَهَار : بهار.	bafraki āpik / بافرکی آپیک / بَفرکی آپیک : سگ آبی.
bahān / بهانه / بَهان : بهانه.	bak dāt / باک دات / بَک دات : بغداد، خدا داده، نعمت.
bahānak / بهاناک / بَهاناک : بهانه، دستاویز.	bag / باگ / بَگ : (اوستایی: بَگ؛ لری: بَک انگلیسی: بیگ (big) ۱ - خدا، سرور، بزرگ، مولا، شاه ۲ - نیروی خدایی.
bahr / بهر / بَهَر : ۱ - بهره، بخش، تکه، قسمت ۲ - سرنوشت، تقدیر ۳ - زیبایی.	bag baxtih / باگ باخت / بَگ باختیه : تقدیر خدایی، سرنوشت.
bahrak / بهرک / بَهَرک : ۱ - بهره، قسمت، سهم ارث ۲ - انگیزه، علت، سبب.	bag dāt / باگ دات / بَگ دات : بغداد.
bahrak varih / بهرک واریه / بَهَرک وَرِیَه : بهره وری، سوددهی، نتیجه بخشی.	bagān dāt / باگان دات / بَگان دات : خدایان داد، بغداد، داده خدایان.
bahravar / بهراوار / بَهَرَوَر : بهرور : بهره ور، بهره مند، متمتع، استفاده کننده.	bagu baxt / باگو باخت / بَگو باخت : تقدیر الهی، مشیت خداوندی، سرنوشت.
bahravarīh / بهراواریه / بَهَرَوَرِیَه : بهره وری، بهره مندی، استفاده، تمتع.	balasakān / بالاسکان / بَلَسکان : نام باستانی شهری در استان اردبیل که در سده ۱۹ میلادی براسکان و امروزه مغان گفته می‌شود.
bahr umand / بهر اومند / بَهَر اومَند : ۱ - بهره مند، بهره ور، متمتع، منتفع ۲ - قابل بخش، تقسیم شدنی، مرکب.	balātur / بالاتور / بَلاتور : نام زهری کشنده است.
bahr umandih / بهر اومندیه / بَهَر اومَندیَه : ۱ - بهره مندی، تمتع، استفاده بردن ۲ - ترکیب.	balādur / بالادور / بَلادور : نام دارویی است.
bahrām / بهرام / بَهَرام : - اوستایی: وَرِثَرَن به معنی دشمن شکن یا پرچمدار اهورا مزدا ۱ - نام ستاره بهرام مریخ ۲ - نام روز بیستم.	balut / بالوت / بَلوت : بلوط.
bahrmand / بهرمند / بَهَرَمَند : بهره ور، بهره مند، متمتع، استفاده کننده.	balucān / بالوچان / بَلوچان : بلوچ‌ها.
bahrmandih / بهرماندی / بَهَرَمَندیَه : ۱ - بهره مندی، استفاده، تمتع، نفع، منفعت ۲ - متمتع، منتفع.	banjak / بانجک / بَنجک : ۱ - بند انگشت ۲ - بنگ، مواد مخدر.
bahrik / بهریک / بَهَریک : بهری، قسمت کردنی، قابل بخش، قابل تقسیم.	band / باند / بَند : ۱ - بند، گره، کمند ۲ - پیوستگی، ارتباط، رابطه، اتصال.
bahrinitan / بهرینیتان / بَهَرینِیتَن : بهر - بخش - تقسیم - قسمت کردن.	bandak / باندک / بَندک : بنده، برده، مخلوق، خادم، خدمتکار، نوکر.

- bahik** / 𐭠𐭥𐭩𐭥𐭥𐭥𐭥 / بهیک : نامی برای دختر.
- bavandak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک : ۱- تمام، کامل، تکمیل، بی نقص ۲- راست، درست، حقیقی، واقعی.
- bavandak ākāsih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک آکاسیه : آگاهی کامل.
- bavandak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک پاتخشاهییه : پادشاهی - قدرت - حکومت - کامل.
- bavandak xvarišn** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک خَوَریشَن : کسی که خوب می‌خورد.
- bavandak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک سَرَداریه : اقتدار - تسلط کامل.
- bavandak garih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک گَرِیه : کمال، تقوا، رفتار بر اساس کمال.
- bavandak manitan** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک مَنیتَن : خوب فکر کردن، همه جوانب را در نظر گرفتن، حسن نیت داشتن.
- bavandak manišn** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک مَنیشَن : انسان کامل.
- bavandak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک مَنیشَنیه : فکر کامل داشتن، اندیشه پاک و نیت خیر داشتن.
- bavandak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک مَنیشَنیه : با دقت کامل، با اندیشه کامل.
- bavandak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَک هَمکارتاریه : همکاری - هماهنگی - تناسب - موافقت کامل.
- bavandakih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَکِیه : کمال، تکمیل، تکامل بزرگواری ۵ - نجات، شرف.
- bavandakihā** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَکِها : به طور کامل، کاملاً جرأت کردن خاک.
- bavanih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَنیه : ۱- هستی، وجود ۲- وضع، شرایط.
- bavāt** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَات : باشد، بادا، باد.
- bawr** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَر : ببر.
- bawrak** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَرک : سگ آبی گروهی.
- burag** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَرگ : سگ آبی باورد گفتند.
- bavih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَویه : باشندگی، وجود، بودگی.
- bavid** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوید : شاید، ممکن است، احتمال دارد.
- bavišn** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَویشَن : بودگی، شدگی، هستی، وجود.
- bavišn estišnih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَویشَن اِستیشَنیه : موجود - هست بودن، وجود داشتن، بودن.
- bavišn ravišnih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَویشَن رَویشَنیه : خلق دائمی، استمرار وجود، دنباله داری - جریان هستی.
- bavišn kār** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَویشَن کار : خالق، مولد، تولید کننده، آفریننده، پدید - به وجود آورنده.
- bavind** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَویند : باشند.
- bolāš** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَلاش : نام چند تن از شاهان اشکانی که نخستین آنها اشک بیست و دوم یا بلاش یکم بوده.
- bovandag** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَوَندَگ : ۱- کامل اندیشی، همه جانبه نگری ۲- فروتنی، تواضع، خشوع.
- besardārih** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَسَرَداریه : حمایت، توجه، محافظت، مراقبت.
- besus** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَسوس : نام فرماندار دامغان در زمان داریوش سوم.
- beš** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بِش : ۱- به او ۲- غم، اندوه، بدبختی، بلا، مصیبت، اذیت ۳- گیاهی زهردار.
- bešenitan** / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بَشِنیتَن : ۱- رنج - آزار - شکنجه - عذاب - غم دادن، اذیت - غصه دار کردن ۲- آسیب.

bešt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشت : رنج‌دیده، مظلوم، اذیت شده، آزار دیده.

beštar venitār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشتار : وِیتار : بر طرف کننده رنج.

beštan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشتن : رنج - آزار - شکنجه - عذاب - غم دادن، اذیت - غصه دار کردن.

bešutak baxt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشتوک : بخت : بدبخت، فلک زده، مصیبت دیده.

beših / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشیه : شرارت، شیطنت، اذیت.

bešit / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشیت : دردمند، رنجور، رنج‌دیده، مظلوم.

bešitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشیتن : رنج - آزار - شکنجه - عذاب - غم دادن، اذیت - غصه دار کردن.

bešitār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشیتار : مودی، اذیت کننده، ظالم.

bešitārih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشیتاریه : رنج، غم، غصه، ناراحتی.

bešišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشیشن : اذیت، بلا، رنج، آزار.

belur / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بلور : بلور.

bem / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بم : بلکه من.

beh / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / به : به میوه.

behnak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بهنک : از موبدان اوایل ساسانیان.

behistan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بهیستن : دختری که پستان‌هایی چون به دارد.

behistun / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بهیستون : نام کوهی در اصفهان.

bevezrt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بوذرت : بگذشت، گذر - عبور کرد.

brātā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / براتا : برادری.

brād / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / براد : برادر باستان.

brādar / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / برادر : برادر.

bešenitār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشنیتار : ۱ - رنج -

آزار - شکنجه - عذاب - غم دهنده ۲ - آسیب - زیان - ضرر رسان.

bes umand / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بش اوَمند : رنجور، غمگین، غصه دار، ناراحت، گرفته، دلگیر.

beš bešāzišnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بش بشازیشنیه : رواج پزشکی، روان درمانی.

beš burtan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بش بورتان : رنج و آزار تحمل کردن.

beš burtār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بش بورتار : ۱ - رنجور، مصیبت دیده، ستم‌دیده، بلادیده، گرفتار ۲ - دشمن ۳ - رنج دهنده.

beš dātār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بش داتار : رنج آفرین، سختی بخش.

beš zat / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بش زت : بدبخت، فلک زده، مصیبت دیده، رنجور.

bešāz / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشاز : ۱ - طب، پزشکی ۲ - درمان، شفا، مداوا، علاج، معالجه ۳ - درمان بخش.

bešāzitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشازیتن : معالجه - درمان - مداوا کردن، شفا دادن.

bešāzišnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشازیشنیه : درمان، شفا، مداوا، علاج، معالجه.

bešāzišnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشازیشنیه : طبابت.

bešāzinih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشازینیه : شفا دادن، درمان - مداوا کردن.

bešāzinitār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشازینیتار : پزشک، طبیب، شفاگر.

bešāzinišnih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشازینیشنیه : درمان، شفا، مداوا.

bešān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشان : به آنها، به ایشان این واژه در گویش همدانی مانده است.

bešāyet / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بشایت : امکان.

bārik / رَسَدَرِک / باریک : نازک، لاغر، ظریف را.

bāz / رَسَدَرِک / باز : باز، مفتوح.

bāzu / رَسَدَرِک / بازو : واحد اندازه گیری طول برابر ۱۰۶ سانتیمتر.

bāzūk / رَسَدَرِک / بازوک : بازو.

bāzi / رَسَدَرِک / بازی : بازو می توانستند شاه را برکنار کنند.

bāzipānak / رَسَدَرِک / بازیپانک : بازوبند باختری شوستر در خوزستان ساخت. شاپور اسیران رومی را در ساخت آن به کارگمارد و.

bāž / رَسَدَرِک / باژ : باج، مالیات، عوارض سپاه یونان و گرفتن آن کشور.

bāžāk / رَسَدَرِک / باژاک : ۱ - عوارضی، مأمور دریافت مالیات ۲ - بازو.

bāžāk uj / رَسَدَرِک / باژاک اوج : قوی بازو.

bāžāk masāk / رَسَدَرِک / باژاک مساک : به اندازه طول یک بازو.

bāstān / رَسَدَرِک / باستان : ۱ - باستان، قدیم، کهن، گذشته ۲ - همیشه، همواره، دائم، دائماً، مستمر ۳ - غالباً، اکثراً، بیش تر ۴ - هرگز.

bāq / رَسَدَرِک / باق : باغ.

bāqayādiš / رَسَدَرِک / باقیادیش : نخستین ماه پاییز در تقویم هخامنشی، مهر.

bāqpān / رَسَدَرِک / باقپان : باغبان.

bāqestān / رَسَدَرِک / باقستان : باغستان.

bāg / رَسَدَرِک / باگ : بخش، بهر، قسمت، سهم.

bāguās / رَسَدَرِک / باگواس : کسی که به اردشیر سوم زهر داد و او را کشت.

bālak / رَسَدَرِک / بالک : بال، پر و بال.

bāleyn / رَسَدَرِک / بالین : ۱ - بالین ۲ - بلند لری : بلین، رأس، قله، اوج ۳ - بالش.

brāzyāg / رَسَدَرِک / برازیاک : درخشنده،

درخشان، نورانی، مشعشع، تابان، روناک.

brin / رَسَدَرِک / برین : بُرش.

brihinid / رَسَدَرِک / بریهینید : ۱ - آفرید، خلق کرد، به وجود آورد ۲ - مقدر - تقدیر کرد.

brihinidan / رَسَدَرِک / بریهینیدن : ۱ - آفریدن، خلق کردن، به وجود آوردن ۲ - مقدر - تقدیر کردن.

bābirus / رَسَدَرِک / بابیروس : بابل.

bābil / رَسَدَرِک / بابیل : بابل.

bāt / رَسَدَرِک / بات : باشد، باد از بودن مانند چنین باد.

bātak / رَسَدَرِک / باتک : باده، می، شراب تازه.

bāj / رَسَدَرِک / باج : باج، مالیات، عوارض.

bāc / رَسَدَرِک / باج : باج، مالیات، عوارض.

bāxl / رَسَدَرِک / باخل : بلخ.

bāxteriš / رَسَدَرِک / باختریش : اوستایی : باخدی بلخ.

bār / رَسَدَرِک / بار : ۱ - رنج، زحمت، مشقت، سختی ۲ - دفعه، نوبت ۳ - کنار، کناره، حاشیه، ساحل ۴ - بارو، حصار، دیوار.

bārak / رَسَدَرِک / بارک : ۱ - باره، اسب، مرکب ۲ - دفعه، نوبت.

bārandak / رَسَدَرِک / بارندک : بارنده، بارش کننده.

bār burtan / رَسَدَرِک / بار بورتَن : بار بردن، حمل - تحمل - صبوری - صبر - شکیبایی - بردباری کردن.

bāryāmak / رَسَدَرِک / باریامک : خورجین.

bāristān / رَسَدَرِک / باریستان : ۱ - محکم، مستحکم، ثابت، مستقر، تزلزل ناپذیر ۲ - خوشبین، امیدوار، متوکل، راضی، قانع، صبور، صابر، متحمل.

bāristānih / رَسَدَرِک / باریستانی : ۱ - ثبوت، استحکام، انسجام ۲ - خوشبینی، امیدواری، توکل، صبر، تحمل.

bāmyān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالین گاس : افغانستان.	bāleyn gās / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالین گاس : تخت، صفحه، سطح، صحن، صحنه.
bāmik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بامیک : ۱ - بامدادی، صبحگاهی ۲ - درخشان، با شکوه، زیبا، روشن.	bālā / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالا : بالا، فوق.
bān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بان : بام، سقف، پوشش.	bālād / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالاد : بالا، فوق، بلند، بلندی، ارتفاع، مرتفع.
bānbišn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بانبیشن : ملکه، زن شاه.	bālitan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیتن : بالیدن، بزرگ شدن، رشد - نمو کردن، گسترده شدن.
bānuk / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بانوک : خانم، بانو، زن اشراف زاده.	bālist / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیست : ۱ - بلندترین جا، قله، چکاد، ستیغ، اوج، مرتفع، نقطه اوج، علو، ترفیع ۲ - سیاره، ستاره.
bānukih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بانوکیه : کدبانویی، خانمی کردن.	bālistān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیستان : بلندی‌ها، قله.
bānuv / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بانوی : روشنی، پرتو، نور، تشعشع، شعاع، شعله، حرارت.	bālistān bālist / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیستان بالیست : برتر، عالی، برترین، بالاترین طبقه بهشت.
bāvid / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / باوید : باشد.	bālistih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیستیه : بلندی، ارتفاع، اوج.
bāvil / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / باویل : بابل.	bālistik / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیستیک : بلند، عالی، اعلی، متعالی، مرتفع، اوج.
bāvim / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / باویم : باشیم.	bālīšn / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیشن : ۱ - بالندگی، رویندگی، رشد، نمو ۲ - بالش، تخت، مسند.
bāyistan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بایستان : ضرورت، لزوم.	bālīšn gās / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالیشن گاس : تختخواب، رختخواب.
buxtan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بوختن : نجات - خلاص - رهایی یافتن.	bālīnitān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بالینیتن : ۱ - بالانیدن، رشد - نمو - توسعه - گسترش دادن، بزرگ کردن، بالا بردن، ترفیع - مقام دادن.
buxtid / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بوختید : فعل آینده نجات - خلاص - رهایی یابد.	bām / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بام : ۱ - بامداد، پگاه، سپیده دم، صبح ۲ - درخشان، نورانی، منور.
budan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بودن : بودن، وجود داشتن.	bāmak / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بامک : صبح
bud estid / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بود استید : بوده است.	bāmdāt / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بامدات : ۱ - بامداد ۲ - نام پدر مزدک.
burd / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بورد : برد.	bāmdātān / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بامداتان : از خانواده بامداد.
burdan / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بوردن : بردن.	bāmdād / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بامداد : بامداد.
burdār / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بوردار : برنده، تیز.	
burdārih / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بورداریه : بردن.	
burzin mihr / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بورزین میهر : برزین مهر یکی از آتش‌های بزرگ زرتشتیان.	
buland / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بولند : بلند.	
bumim / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بومیم : زمین.	
bun / 𐭠𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥𐭥 / بون : بن، اساس، اصل، شالوده، شناژ.	

birun / بُرُون / بیرون: بیرون، خارج.
birunenitan / بُرُونِنِیتَن / بیرونیتن: بیرون -
 اخراج - خارج کردن.
birunik / بُرُونِیک / بیرونیک: بیرونی، خارجی.
bistāk / بُستَک / بیستاک: والی، حاکم، رئیس.
bišāpuhr / بِشَپُهر / بیشاپوهر: شهری بوده در
 فارس که به دست شاپور اول ساسانی ساخته شد و بغ شاپور
 نیز خوانده می‌شود.
bišt / بِشْت / بیشت: آزرده، غمگین، غصه دار،
 ناراحت، دلگیر.
bikni / بِکِنِی / بیکنی: نام باستانی کوه دماوند پیش از
 مادها.
bigānak / بِگَناک / بیگانک: بیگانه، خارجی،
 غریبه.
bil / بِل / بیل: بیل باستان.
bihak / بِهَک / بیهک: بیهق، نام باستانی سبزوار.
bivar / بِوَر / بیور: ده هزار.
pasašxvār / پَشاخوار / پشخوار: نام یکی
 از قلعه‌های البرز میان ساری و دامغان.
paradis / پَرَدِیس / پردیس: پردیس.
parsanhā / پَرشَنها / پرثنها: پرسنگ،
 فرسنگ، فرسخ ۶ کیلومتر هر پرثنها، ۳۱ آسپرسا بوده‌است.
parsaw / پَرسَو / پرتو: پارت، خراسان.
paruviyata / پَرَوِیَت / پروویت: (سنسکریت: پورو *purvya*) قدیم، دیرباز.
parizād / پَرِیزاد / پریزاد: نام همسر وهوکا پسر
 خشایارشا.
pazaš xvār / پَزَشخوار / پزَش خوار:
 سرآشپز دربار.
pasā / پَسا / پسا: نام باستانی شهر فسا در استان
 فارس.
pasāva / پَساو / پساو: پس از.

bundahišn / بُندَهِشَن / بوندهیشن: کتابی است
 به زبان پهلوی که بر پایه ترجمه‌ها و تفسیرهای اوستا نوشته
 شده و همان گونه که از.
bundahišnih / بُندَهِشَنِیْه / بوندهیشنیه:
 آغاز آفرینش.
buy / بُی / بوی: عنبر، عود، چوب خوشبو.
bi / بِی / بی: ۱- پیشوند تأکید است و بر سر فعل می‌آید
 ۲- بر سر مصدر افزوده می‌شود و به آن.
bi u / بِی او / به طرف، به سوی، به سمت، در
 جهت.
bi barišn / بِی بَرِشَن / بی بریشن: قابل حمل.
bi dahišnih / بِی دَهِشَنِیْه / بی دهیشنیه:
 خلق، ایجاد.
bi sutakih / بِی سوتَکِیْه / بی سوتکیه:
 بیهودگی، بی حالی، تنبلی، غفلت.
bi kā / بِی کا / بی کا: مگر وقتی که.
bi kār / بِی کار / بی کار: بیگاری.
bi ki / بِی کی / بی کی: مگر اینکه، الا.
bi kišvar / بِی کِشَوَر / بی کیشور: آواره، خارج از
 کشور.
bi gaštan / بِی گَشْتَن / بی گشتن: برگشتن،
 بازگشتن، مراجعت کردن.
bi hac / بِی هَچ / بی هج: به استثنای، غیر از.
bit / بِیت / بیت: اوستایی *bitya*: ۱- باشید ۲- دیگر،
 دوباره، مجدد.
bit / بِیت / بیت: نام قبیله دیاکو بنیانگذار مادها.
bitaxš / بِیتَخَش / بیتخش: شاهزاده، ولیعهد، نایب
 السلطنه، معاون.
bitum / بِیتوم / بیتوم: منتهی الیه.
bitum zamān / بِیتوم زَمَان / بیتوم زمان:
 زمان دور.
bij / بِیج / بیج: تخم، بذر.

pākāron / پاکارون / پاکارن: فرمانده سپاهی که
وظیفه حفظ امنیت شهرها را در زمان هخامنشیان بر عهده
داشت.

pānzdah / پانزداه / پانزده: پانزده.

pāyagān / پایگان / پایگان: پیاده نظام.

pāyagān sālār / پایگان سالار / پایگان سالار: فرمانده پیاده نظام.
پایگان سالار: فرمانده پیاده نظام.

putyā / پوتیا / پوتیا: سومالی و عدن.

pusra / پوثر / پوثر: (سنسکریت: پوتر؛ اوستایی:
پوثر) پسر.

purā / پورا / پورا: نام باستانی فهرج در استان
بلوچستان.

purāndox / پورانْدُخت / پورانْدُخت: نام دختر
خسرو پرویز شاه ساسانی.

pusimesi / پوسی مِسی / پوسی مِسی: پسر بزرگ.

pitā / پیتا / پیتا: (اوستایی: پتر) پدر.

piruz šāhpuhr / پیروز شاهپور / پیروز شاهپور:
شاه پوهر: فیروز شاهپور، نام شهری در میانرودان که امروزه
انبار خوانده می‌شود.

pisyāuvada / پیسیائوود / پیسیائوود: نام
سرزمین یا شهر.

tapurestān / تاپورستان / تاپورستان: نام
باستانی تیرستان زبان پهلوی.

tacar / تاجر / تاجر: کاخ زمستانی، قشلاق.

taksilā / تکسیلا / تکسیلا: نام باستانی شهری
در جنوب پاکستان کنونی.

tan / تن / تن: ۱- تن، اندام، پیکر، بدن.

tansar / تنسر / تنسر: نام هیربدی که در

گردآوری اوستا به اردشیر بنیانگذار ساسانیان کمک نمود.

tahm / تهم / تهم: نیرو، توان، انرژی، قدرت، اقتدار.

taumā / تئوما / تئوما: (اوستایی: تئومن؛

سنسکریت: توکمن) تخمه، ریشه، نسل، دودمان، تبار، نژاد.

panyāt artaxšir / پانیات آرتخشیر / پانیات آرتخشیر

: نام باستانی شهری که اردشیر در بحرین و
روی شهری که در گذشته به آن الخط می‌گفتند.

pah / پاه / پاه: گوسفند.

poštik bān / پوشتیک بان / پوشتیک بان: گارد
سلطنتی.

poštikbān sālār / پوشتیکبان سالار / پوشتیکبان سالار:
پشتیک بان سالار: فرمانده گارد سلطنتی.

prata / پرت / پرت: حافظ، پاسدار، نگهدارنده،
حراست کننده.

pāpak / پاپک / پاپک: بابک، نام استاندار فارس
در زمان اشکانیان.

pātuv / پاتوو / پاتوو: مراقبت - محافظت.

pāzgos / پاذگوس / پاذگوس: ایالت.

pāzgospān / پاذگوسپان / پاذگوسپان:

فرمانروای ایالت با اختیارات کامل که از سوی خسرو
انوشیروان گماشته می‌شد. این واژه را در دوره اسلامی
فادوسیان شده.

pārā / پارا / پارا: نام پسر آرشک از بازماندگان
اشکانی در زمان شاپور دوم ساسانی.

pārtātuā / پارتاتوا / پارتاتوا: نام پادشاهی که
پیش از مادها بر آذربایجان فرمانروایی می‌کرد.

pārtāmāzir / پارتامازیر / پارتامازیر: نام پسر
تیرداد یکی از شاهان اشکانی.

pārsa / پارس / پارس: فارس، فارس.

pārsaya / پارسای / پارسای: (سنسکریت:
پارس) کشور بزرگ پارس.

pārsuāš / پارسواش / پارسواش: نام سرزمینی در
خاور شوشتر در خوزستان پیش از مادها.

pākor / پاکور / پاکور: نام پسر ارد چهاردهمین شاه
اشکانی.

cahārdah / چاهارده / چهارده : چهارده.	taumāyā / تومایا : نژاد - تبار -
caiš piš / چیش پیش : پسر	خاندان - دودمان شریف یا پر ارزش.
هَخامنش و یکی از نیاکان داریوش یکم که ۷۳۰ پیش از	teumān / تئومان : نام یکی از شاهان
میلاد پادشاه پارس بود.	ایلام و برادر اورتاکو که پس از برادرش به تخت نشست.
xrad / خرد / خرد : خرد، عقل.	tābālus / تابالوس : نام فرمانداری که
xrastar / خراستر : حشره.	کوروش برای ساردس برگزید.
xšatrapāvan / خشترپاون :	tāk / تاک : تا، حتی.
فرماندار و مأمور دریافت مالیات از شهرهای گرفته شده در	tām mārītu / تام ماریتو : نام
زمان هخامنشیان.	برادر یکی از شاهان ایلام.
xšāyasiya / خشایِ ثیی :	tāykarciš / تایگرچیش : نام خرداد
(سنسکریت: خَشَیتی؛ اوستایی: خَشَیتا) شاه، پادشاه.	ماه در تقویم هخامنشی.
xšāyasiya anām / خشایشی آنام : شاه شاهان، شاهنشاه.	tiya / تی ی : آنکه.
xvātakdis / خوتک دیس : ازدواج	tirdād / تیرداد : برادر ارشک بنیانگذار
با نزدیکان.	اشکانیان.
xvarāsān / خوراسان : خاور، شرق.	tisāfern / تیسافرن : نام یکی از
xvarāsān / خوروران : باختر، غرب.	فرمانروایان داریوش دوم در آسیای کهن.
xvārazmiš / خوارزمیش : اوستایی:	sataguš / ساتگوش : پنجاب هند.
هُؤنیریزیم خوارزم.	sahyā / سَهیَا : تَهْیا : خوانده، نامیده.
xvānakgar / خوانک گر : خُنیاگر،	sahyāmahy / سَهیَاْمَهْی : تَهْیاْمَهْی : خوانده
خواننده آن.	- نامیده می‌شویم.
xvān sālār / خوان سالار :	sāti / ساتی : (اوستایی: ساستی؛ سنسکریت):
وزیر تشریفات.	سَنستی می‌گوید.
xvānd / خواند : ۱ - خواند، نامید ۲ -	suxra / سوخر : نام پدر هوتان.
فراخواند، احضار کرد.	suravāhara / سورواهر : نام
xvāndan / خواندن : ۱ - خواندن به	اردیبهشت در تقویم هخامنشی.
معنی نامیدن، نامیدن ۲ - فراخواندن، احضار کردن.	jozdivdāt / جزدیودات : وندیداد
xurtak apastāk / خورتک آپستاک : خرده اوستا.	قوانین ضد دیو.
xužhestān / خوژهستان	jāmāsp / جاماسپ : نام دو تن از
: نام باستانی شهر لارستان.	سرشناسان در ایران باستان: ۱ - داماد زرتشت ۲ - برادر عباد
xuftan / خفتن : خفتن، خوابیدن.	شاه ساسانی.
	jāvitān / جاویتان : جاویدان، همیشگی،
	ابدی.

zyān / 𐭲𐭩𐭮𐭥 / زیان: زیان، ضرر، خسارت، صدمه.
zikertu / 𐭲𐭩𐭥𐭮𐭥 / زیکرتو: نام گروهی از ایرانیان پیش از مادها در آذربایجان.
zindagi / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زندگی: زندگی، عمر.
zinhār / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زینهار: زینهار، امان.
zivid / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زیوید: زندگی کند خسارت زننده ۳- خوار - ناچیز ۳- خوار - ناچیز - پست شمردن، تحقیر.
zivistan / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زیویستن: زیستن، زندگی کردن.
satakuš / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / ستکوش: پنجاب شهری در پاکستان.
saravom / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سروم: پستو، نهانگاه، مخفیگاه.
sakestān / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سکستان: سرزمین سکاها نگاه کنید به: نجیانا.
sakka / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سک: نام باستانی شهر سقر در زمان مادها. این نام، نام مردمی به نام سکاها بوده.
sakātigra xudā / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سکاتیگر خدا: سکاهاى آن سوى سیهون.
sakātiya / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سکاتی: سکاهاى آن سوى دریا.
tatadaryā / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سکاتی: سکاهاى آن سوى دریا.
sakāhuma varka / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سکاهوم ورك: سکاهاى آن سوى سیهون.
sanadrug / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سندروگ: نام دهمین شاه اشکانی که پس از مهرداد دوم در سال ۷۷ پیش از میلاد به تخت نشست.
sopāl / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سپال: نام باستانی شهری بر کرانه خلیج فارس که جای امروزی آن روشن نیست.
senekāpān / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سنکاپان: پیشخدمت، خدمتکار.
sparāyen / 𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / سپراین: نام باستانی شهرستان اسفراین که در زمان ساسانیان یکی از روستاهای نیشابور بوده است.

zadakārtā / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زدکارتا: مرکز منطقه گرگان در زمان اسکندر که نزدیک استرآباد بود.
zaranka / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زرنک: سیستان.
zarduxšt / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زردوخشت: زرتشت.
zardušt / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زردوشت: زرتشت.
zarduštān / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زردوشتان: منسوب به زرتشت.
zargunih / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زرگونی: سرسبزی.
zarmihr / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زرمیهر: زرمهر، نام فرمانده سپاه فیروز شاه ساسانی که در نبود فیروز به ارمنستان لشکر کشی کرد.
zarvāndād / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زروانداد: پسر میهنرسی یکی از دو موبدی که امور قضایی را در زمان ساسانیان دارا بودند.
zantā / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زنتا: نام باستانی شهری در آذربایجان.
zang / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زنگ: قوزک پا متحد، شریک، رفیق، همدست، دوست ۲- بنده، برده، نوکر، چاکر ۳- نام فرشته دوستی، اتحاد و آرامش.
zahih / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زهیه: عمق، ژرفا.
zreh / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زره: زره.
zād / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زاد: زاده - متولد شد.
zādag / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زادگ: فرزند.
zādan / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زادن: زادن، به دنیا آوردن.
zād hind / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥𐭮𐭥 / زاد هیند: زاده - متولد شدند.
zāren / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زارن: برادر ولگاش شاه ساسانی.
zāyīšn / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زایشن: زایش، تولید.
zur / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زور: نیرو، توان، انرژی، قدرت.
zuz / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زوز: نام پول نقره در زمان ساسانیان.
zuhr / 𐭲𐭩𐭮𐭥𐭮𐭥 / زوهر: زور، نیرو، توان، انرژی، قدرت.
zi / 𐭲𐭩𐭮𐭥 / زی: پسر، پور، وند.

sugdyānā / سغدیان / سوغدیانا : سغد سمرقند و بخارا.	sparda / سپرد / سپرد : شهر سارد در باختر آسیای کهن.
sisāmes / سیسامس / سیسامس : نام دادستانی که در زمان کمبوجیه رشوه گرفت و شاه او را کشت.	spahbat / سپهبد / سپهبد : سپهبد، وزیر جنگ در زمان ساسانیان.
sikaya hovātīš / سیکای هواتیش / سیکای هواتیش : نام قلعه‌ای که بردیای دروغین در آن جا به دست داریوش بزرگ کشته شد.	sperdā / سپردا / سپردا : نامی که کوروش بزرگ بر بخش باختری ارمنستان نهاد.
šatrtrārān / شترتاران / شترتاران : پادشاهان دست‌نشانده در زمان ساسانیان .	spento dāta / سپنتودات / سپنتودات : اسفندیار.
šancān / شنچان / شنچان : نام باستانی شهرستان لاریجان در استان مازندران.	spāku / سپاکو / سپاکو : سگ ماده.
šahrbarāz / شهربراز / شهربراز : زیور کشور نام یکی از سرداران نامی ایران در زمان خسرو پرویز شاه ساسانی که برای گرفتن مصر فرستاده شد.	spākur / سپاکور / سپاکور : نام استانداری که شاپور دوم شاه ساسانی پس از گرفتن گرجستان بر آن جا گماشت.
škand / شکند / شکند : گزارش گمان شکن. نام کتابی بوده به زبان پهلوی که به زبان اوستایی برگردانده شده.	spāhān / سپاهان / سپاهان : اردوگاه سپاهیان، اصفهان، آسپدانا، این شهر پیش از اسلام جزو استانی به نام پَریَتَکان فریدن امروزی بوده و ۲۶ روستا داشته.
gumānik-vicār / گومانیک ویچار : گزارش گمان شکن. نام کتابی بوده به زبان پهلوی که به زبان اوستایی برگردانده شده.	spitāmen / سپیتامین / سپیتامین : نام فرمانده سواره نظام ایران در سمرقند و بخارا در زمان اسکندر.
šāturvan / شاتوروان / شاتوروان : نام سدی که شاپور یکم شاه ساسانی به‌دست اسیران رومی در شوشتر ساخت.	stur pezešk / ستور پزیشک / ستور پزیشک : دامپزشک برای اسب‌های جنگجویان.
šāhpuhr / شاه پوهر / شاه پوهر : شاپور، پسر شاه.	skudra / سکودر / سکودر : مقدونی.
šutruk nāxuntā / شوتروک ناخونتا / شوتروک ناخونتا : نام یکی از شاهان ایلام ۱۱۹۰ پیش از میلاد.	sātāspe / ساتاسپ / ساتاسپ : نام کسی که خشیایارشاه او را به مرگ محکوم کرد.
šyātim / شیاتیم / شیاتیم : شادی نیرومند، توانا، توانمند، پرتوان، قدرتمند، مقتدر.	sāsān / ساسان / ساسان : نیای ساسانیان که یکی از موبدان زرتشتی اسپادانایی معبدی بوده که در شهر استخر برای آناهیتا ساخته شده بود.
širakān / شیرکان / شیرکان : نام باستانی شیروکندی در جنوب اورمیه.	sākā / ساکا / ساکا : نام مردمی آریایی نژاد که سکا نیز خوانده شده‌اند.
širkari / شیرگری / شیرگری : نام باستانی شهری در کناره‌های کویر نمک پیش از مادها که شاید سمنان باشد.	surenā / سورنا / سورنا : نام یکی از سرداران اُرد چهاردهین شاه اشکانی که سپاه روم را در بین النهرین شکست داد.
	suquda / سوغود / سوغود : اوستایی: سوغد سغد سمرقند و بخارا.
	suqudyāno / سوغودیانو / سوغودیانو : یکی از پسران خشیایارشاه.

kard / وداو / کرد : انجام داد.

kušk / وکش / کوشک : کاخ، قصر.	kormānāy / وکرمنا / کرمانای : نام باستانی شهر کرمان در زمان هخامنشیان.
kušyā / وکشی / کوشیا : حبشه.	kerirša / وکریرش / کریرش : نام یکی از خدایان ایلامی.
kuf / وکف / کوف : کوه، کوهستان، بلندی، ارتفاع.	kādik / وکادیک / کادیک : دادستان کل، قاضی القضاة.
kufihā / وکوفیه / کوفیها : کوه‌ها، کوهستان‌ها، بلندی‌ها، ارتفاعات.	kār / وکار / کار : پیشه، شغل.
kumeš / وکومش / کومش : نام باستانی سرزمین قومس در باختر استان سمنان است از شاهرود به بعد.	kār ud dādestān / وکار و دادستان / کار اود دادستان : کارها، امور.
kunišn / وکونیشن / کونیشن : کنش، عمل، فعل.	kārdāg / وکاردای / کاردای : مسافر، رهرو.
kunišn / وکونیشن / کونیشنومند : کنشمند، کننده، عامل، فاعل.	kāryāndā / وکاریندا / کاریندا : نام جایی در کرانه دریای عمان که شاید کنارک باشد.
kid / وکید / کید : پیشگو، فالگیر، رمال.	kārizār / وکاریزار / کاریزار : کارزار، نبرد، جنگ، پیکار، درگیری، مبارزه.
kirb / وکیرب / کیرب : شکل، صورت، هیأت.	kārig / وکاریگ / کاریگ : جنگی، رزمی، نظامی.
kirbag / وکیربگ / کیربگ : ثواب، اجر.	kāsāndān / وکاساندان / کاساندان : نام همسر کوروش بزرگ.
kirinidan / وکیرینیدن / کیرینیدن : آفریدن اهریمنی حرام تولید کردن.	kāl / وکال / کال : کانال، آبراه.
kirinid estid / وکیرینید / کیرینید / استید : تخم شیطان است.	kālbod / وکالبد / کالبد : پیکر، اندام، تن، لاشه، جسم، جسد، هیكل، بدن.
kištan / وکیشتن / کیشتن : کشت کردن، کاشتن.	kāmag / وکامگ / کامگ : اشتها، میل، گرایش.
kišism / وکیشیم / کیشیم : نام روستای سیلک نزدیک کاشان زمانی که پیش از مادها شهر شد.	kāmbāden / وکامبادن / کامبادن : نام باستانی کرمانشاه.
kin / وکین / کین : دشمنی، خصومت.	kāyusān / وکایوسان / کایوسان : نام پسر کاووس باستان.
garmakān / وگرمکان / گرمکان : نام یکی از استان‌های باختری ایران در زمان ساسانیان که استان کرکوک کنونی بوده است.	kuxšišn / وکوخشیشن / کوخشیشن : ستیز، کشمکش، نزاع.
gandāra / وگندار / گندار : قندهار.	kudurnān xundi / وکودورنان / کودورنان خوندی : نام یکی از شاهان ایلام ۲۲۸۰ پیش از میلاد.
ganzak / وگنژک / گنژک : نام باستانی شیز یا تخت سلیمان.	kust / وکوست / کوست : ناحیه، منطقه.
gaobaruva / وگوبارو / گوبارو : نام رهبر یکی از شش خانواده بزرگ هخامنشی که برای کشتن بردیای دروغین با داریوش همدست شده بود.	kustag kustag / وکوستگ / کوستگ : مناطق مختلف.
gobryās / وگوبریاس / گوبریاس : یکی از مشاوران داریوش.	

masmaqān / ماسماقان / مَسْمَقَان : عالم ترین

روحانی، اعلم علما.

maqān andarz baz / ماقان اندرز باز / مَقَانِ اَنْدَرَزْ بَازِ

/ مَقَانِ اَنْدَرَزْ بَازِ : مدرس علوم دینی.

makā / ماکا / مَکَا : مکران یا بلوچستان.

makyā / مکیا / مَکِیَا : ترابلس پایتخت لیبی.

manā / مانا / مَنَا : (اوستایی: مَنَ؛ سنسکریت: مَم)

از من، مال من.

manāpitā / مناپیتا / مَنَاپِیتَا : پدر من، پدرم.

manxoršādšyā / منخرشادشیا / مَنخَرَشَادَشِیَا

منخرشادشیا: نام کسی.

mahišt / ماهیشت / مَهِیْشْت : بزرگ ترین.

mayšun / میشون / مَیْشُون : نام باستانی دشت

میشان یا سوسنگرد در استان خوزستان.

moqestān / موقستان / مَوْقِستان : نام مجلسی

در زمان اشکانیان که اعضای آن روحانی مغ بودند و بر

کارهای شاهان نظارت می کردند.

monezes / منیزس / مَنِیزْس : نام یکی از

سرداران پارتی در زمان فرهاد چهارم.

med / مد / مَد : نام سردار سپاه داریوش که در

جنگ با یونانی‌ها در منطقه ماراتن از آنها شکست خورد.

mehbud / مهبود / مَهِبُود : نام وزیر عباد شاه

ساسانی که در شاه شدن خسرو انوشیروان نقش مهمی بازی

کرد.

meybaz / میباز / مَیْبَاز : میبد، ساقی شاه،

آبدارچی دربار.

mā / ما / مَآ : نه، نا؛ پیشوند نفی یا نهی. مآجَمی یا:

نیاید.

mātyānā / ماتیانا / مَاتِیَانَا : نام ایرانی.

māda / ماد / مَاد : سرزمین ماد.

mādīs / مادیس / مَادِیس : نام پسر پارتاتوا که پیش

از مادها بر آذربایجان فرمانروایی می کرد.

gorgsār / گرگسار / گَرگَسَار : نام باستانی

مازندران.

gošnāspbardah / گشناسپ برده / گَشْنَاسِپْ بَرْدَه

: نوه هرمز چهارم شاه ساسانی.

gedrozi / گدرزی / گَدْرُزِی : نام باستانی

بلوچستان در زمان اسکندر.

gāmā / گاما / گَامَا : واحد اندازه گیری طول برابر

یک گام یا ۳۲ سانتیمتر.

gāhnāmak / گاهنامک / گَاهَنَامَک : نام دفتر

بزرگی در زمان ساسانیان که نام همه کارگزاران دولتی در

آن نوشته می شد.

gāobarvda / گائوبرود / گَائَوْبَرُود : نام یکی از

سرداران کوروش در گرفتن بابل.

gujastak abāliš / گوجستک ابالیش / گُوْجَسْتَاکْ اَبَالِیش

: ابالیش ملعون. نام نوشته‌ای است به زبان

پهلوی.

gudarz / گودرز / گُوْدَرَز : نام یکی از پسران اردوان

سوم یا اشک هژدهم شاه اشکانی.

lārez / لارز / لَارَز : نام باستانی روستای کنونی

لرزجان در استان گیلان.

macyā / مچیا / مَچِیَا : لیبی.

martyā / مرتیا / مَرْتِیَا : نام کسی.

martiyam / مرتییم / مَرْتِیِیم : انسان، آدم، بشر.

mardunyā / مردونیا / مَرْدُونِیَا : نام پدر گئوبرود.

marqazana / مرغزن / مَرْغَزَن : بهمن ماه در

تقویم هخامنشی.

margān / مرگان / مَرْگَان : نام بهمن ماه در تقویم

هخامنشی نظر گرفتن.

mazdak / مزدک / مَزْدَک : پسر بامداد از مردم

نیشابور و بنیانگذار آیین مزدکی.

mazun / مزون / مَزُون : نام ایرانی و باستانی دریای

عمان.

mihrnersi / مِهْرَنَرَسِ / میهرنرسی : نام یکی از بزرگ زادگان ایرانی در زمان بهرام گور و سردار سپاه ایران در همان زمان.	mārdunijā / مَارْدُونِیَجَا / داماد داریوش بزرگ.
mihrvarāz / مِهْرَوَرَاژ / میهروراز : نام یکی از موبدان زرتشتی در زمان بهرام پنجم ساسانی.	māzāres / مَازَارِس / مازارس : نام یکی از سرداران کوروش.
napā / نَپَا / نوه دادن، پیوستن.	mānāy / مَانَا / مانای : نام باستانی کردستان پیش از مادها.
najyānā / نَجِیَانَا / نجیانا : نام زَرَنک یا زَرَنک یا زَره یا سیستان در زمان هخامنشیان و آغاز اشکانیان.	māndan / مَاندَن / ماندن : اقامت کردن، ماندگار شدن.
nar / نَر / نر برابر یک آرشن	mānd estind / مَاندِستِند / ماند استیند : مانده‌اند، ماندگار شده‌اند، اقامت کرده‌اند.
navama / نَوَمَ / نهمین.	mānd hind / مَاندِهِنْد / ماند هیند : ماندند، اقامت کردند، ماندگار شدند.
novavehārā / نَوَوَهَارَا / نووهارا : نوبهار، نام آتشکده بلخ.	māndānā / مَاندَانَا / ماندانا : نام مادر کوروش هخامنشی .
nersi / نَرَسِ / نرسی : رومی: نارسیس ۱- یکی از استاندارن اشکانی.	mānid / مَانِید / مانید : اقامت کنند، بمانند.
nāma / نَامَ / نام : اوستایی: نَم؛ سنسکریت: نام نام، اسم.	mubazān mubaz / مَوْبَذَان / موبذ : رئیس روحانیون، رئیس موبدان.
nāmagihā i / نَامَغِیْهَا / نامه‌های منوچهر. سه نامه‌است به زبان پهلوی.	mudrāyā / مَوذَرَا / مودرایا : مصر.
nānāya / نَانَا / نانای : نام دین ایلامیان که خدایش کریرش بوده و تا زمان پارت‌ها ادامه داشته‌است.	musasir / مَوَسَسِیر / موسسیر : نام باستانی شهر سلماس آذربایجان غربی پیش از مادها.
nāvyā / نَاوِیَا / ناویا : ناو، کشتی.	mitrādād / مِیْتَرَادَاد / میتراداد : آفریده میترا مهرداد نام داماد داریوش سوم.
nun / نُون / اکنون، اینک، الآن، حالا، فعلا.	mihrakān katak / مِیْهَرَکَان کَتَک / میهرکان کتک : نام یکی از استان‌های باختری ایران در زمان.
nuhormazd / نَوَهَرْمَزْد / نوهاتر : نام باستانی شهرستان نرماشیر یا نرماشیر در استان کرمان. در گذشته، نرماشیر به بخش رستم آباد گفته می شد.	mihragāvid / مِیْهَرَگَاوِید / میهرگاوید : نام یکی از موبدان زرتشتی در زمان بهرام پنجم ساسانی.
nuhāter / نَوَهَاتَر / نوهاتر : نام باستانی شهری و استانی باختری در ایران زمان ساسانیان در استان موصل.	mihrān / مِیْهَرَان / میهران : مهران، نام پسر شاپور یکم پادشاه ساسانی که استاندار گرجستان شد.
nisāy / نِیْسَا / نیسای : نام سرزمینی از مادها.	mihršāpuhr / مِیْهَرَشَپُوهر / میهرشاپوهر : مهرشاپور. نام یکی از موبدان زرتشتی در زمان بهرام پنجم ساسانی.
nišast / نِیْشَسْت / نیشست : نشاند، نشانید.	
nikāyā / نِیکَا / نیکایا : نام باستانی شهر کابل در زمان اسکندر.	

- vidarnā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭 / ویدَرنا : نام رهبر یکی از شش خانواده بزرگ هخامنشی که برای کشتن بردیای دروغین با داریوش همدست شده بود. پارسی.
- vidār** / 𐭱𐭮𐭲𐭭 / ویدار : معبر، گذرگاه، محل عابر نامش پیداست، چیزی مانند نخستین کتاب.
- vizidagihā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭 / ویزیدگیها ایی زادسپَرَم : نام کتابی است به زبان پهلوی که آن را زادسپرم، موبد سیرجانی در سده نهم.
- vispa** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویسپ : همه، کل، تمام، جمله.
- vispuhrān** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویسپوهران : نام برخی از خانواده‌های پادشاهی در زمان ساسانیان.
- vistāxm** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویستاخم : ویستام، بیستام، نام استاندار خراسان در زمان هرمز چهارم که بر او شورید و هرمز را دستگیر و کور.
- vištāspa** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویشتاسپ : ویشتاسب پدر داریوش بزرگ.
- vištāspahyā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویشتاسپهیا : مرحوم ویشتاسپ، شادروان ویشتاسپ، ویشتاسپ در گذشته.
- vištāspahyā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویشتاسپهیا پیتا : پدر ویشتاسب در گذشته نگاه کنید به: هیا.
- višudag** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویشودگ : فرزند بد.
- višuftan** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویشوفتن : آشفته - بی نظم کردن، بر هم زدن.
- vindafarnā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / ویندَقَرنا : نام رهبر یکی از شش خانواده بزرگ هخامنشی که برای کشتن بردیای دروغین با داریوش همدست شده بود. پارسی.
- yasā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮 / یثا : اوستایی: یثا؛ سنسکریت: یثا آنگاه، پس، سپس، همان گونه.
- yazdkart** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / یزدکرت : یزد گرد، نام سه تن از شاهان ساسانی.
- yavah** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / یَوَه : واحد اندازه گیری طول برابر ۰۵ میلیمتر. هر شش یَوَه برابر یک انگست.
- yavyā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / یَویا : کانال، آبراه.
- yauna** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / یئون : یونان.
- yaunā taka-barā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / یئوناک برا : یونانی‌های سپردار ترکیه کنونی.
- yetālit** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / یتالیت : رئیس.
- yārsā** / 𐭱𐭮𐭲𐭭𐭮𐭲𐭭𐭮 / یارسا : شهری که تخت جمشید نام گرفت.